

Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa

BOE nº. 167, de 14 de juliol de 1998

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Entrada en vigor: 14.12.1998
Text consolidat. Última actualització publicada el 01/03/2023

Generalitat Valenciana, 2023

Elaboració:
Direcció General de Política Lingüística
i Gestió del Multilingüisme

Disseny de la coberta: Roberto Hoffman
Maquetació i impressió: Set i Set Impressors SL

Primera edició: abril, 2023
ISBN: 978-84-482-6811-4
DL: V-936-2023

INDEX

Exposició de motius	13
TÍTOL I. De l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu	29
CAPÍTOL I. Àmbit	29
Article 1	29
Article 2	30
Article 3	30
Article 4	31
Article 5	31
CAPÍTOL II. Òrgans i competències	31
Article 6	31
Article 7	31
Article 8	32
Article 9	33
Article 10	34
Article 11	36
Article 12	37
Article 13	38
CAPÍTOL III. Competència territorial dels jutjats i els tribunals	38
Article 14	38
CAPÍTOL IV. Constitució i actuació de les sales contencioses administratives	39
Article 15	39
Article 16	39
CAPÍTOL V. Distribució de matèries	40
Article 17	40
TÍTOL II. Les parts	41
CAPÍTOL I. Capacitat processal	41
Article 18	41
CAPÍTOL II. Legitimació	41
Article 19	41
Article 20	43

Article 21.....	44
Article 22.....	44
CAPÍTOL III. Representació i defensa de les parts	45
Article 23.....	45
Article 24.....	45
TÍTOL III . Objecte del recurs contenciós administratiu	45
CAPÍTOL I. Activitat administrativa impugnada	45
Article 25.....	45
Article 26.....	46
Article 27.....	46
Article 28.....	46
Article 29.....	46
Article 30.....	47
CAPÍTOL II. Pretensions de les parts	47
Article 31.....	47
Article 32.....	47
Article 33.....	47
CAPÍTOL III. Acumulació	48
Article 34.....	48
Article 35.....	48
Article 36.....	48
Article 37.....	49
Article 38.....	49
Article 39.....	49
CAPÍTOL IV. Quantia del recurs	50
Article 40.....	50
Article 41.....	50
Article 42.....	50
TÍTOL IV . Procediment contenciós administratiu	51
CAPÍTOL I. Procediment en primera o única instància	51
Secció primera. Diligències preliminars	51
Article 43.....	51
Article 44.....	51
Secció segona. Interposició del recurs i reclamació de l'expedient	52
Article 45.....	52
Article 46.....	53

Article 47	54
Article 48	54
Secció tercera. Citació a compareixença dels demandats i admissió del recurs	56
Article 49	56
Article 50	57
Article 51	57
Secció quarta. Demanda i contestació	58
Article 52	58
Article 53	58
Article 54	58
Article 55	59
Article 56	59
Article 57	60
Secció cinquena. Alegacions prèvies	60
Article 58	60
Article 59	60
Secció sisena. Prova	61
Article 60	61
Article 61	62
Secció setena. Vista i conclusions	62
Article 62	62
Article 63	63
Article 64	64
Article 65	65
Article 66	65
Secció vuitena. Sentència	65
Article 67	65
Article 68	65
Article 69	66
Article 70	66
Article 71	66
Article 72	67
Article 73	67
Secció novena. Altres formes d'acabament del procediment	67
Article 74	67
Article 75	68
Article 76	68

Article 77	69
CAPÍTOL II	69
Article 78	69
CAPÍTOL III. Recursos contra resolucions processals	73
Secció primera. Recursos contra provisions i interlocutories	73
Article 79	73
Article 80	74
Secció segona. Recurs ordinari d'apel·lació	74
Article 81	74
Article 82	74
Article 83	75
Article 84	75
Article 85	75
Secció tercera. Recurs de cassació	77
Article 86	77
Article 87	78
Article 87 <i>bis</i>	78
Article 87 <i>ter</i>	79
Article 88	80
Article 89	81
Article 90	82
Article 91	84
Article 92	84
Article 93	86
Article 94	86
Article 95	86
Secció quarta. Recursos de cassació per a la unificació de doctrina	87
Article 96	87
Article 97	87
Article 98	87
Article 99	87
Secció cinquena. Recursos de cassació en interès de la llei	87
Article 100	87
Article 101	87
Secció sisena. De la revisió de sentències	87
Article 102	87
Secció setena. Recursos contra les resolucions del secretari judicial	88
Article 102 bis	88

CAPÍTOL IV	89
Article 103	89
Article 104	90
Article 105	90
Article 106	91
Article 107	92
Article 108	92
Article 109	92
Article 110	93
Article 111	94
Article 112	94
Article 113	95
TÍTOL V. PROCEDIMENTS ESPECIALS	95
CAPÍTOL I. <i>Procediment per a la protecció dels drets fonamentals de la persona</i>	95
Article 114	95
Article 115	95
Article 116	96
Article 117	96
Article 118	97
Article 119	97
Article 120	97
Article 121	97
Article 122	97
Article 122 <i>bis</i>	98
Article 122 <i>ter</i>	99
Article 122 <i>quater</i>	100
CAPÍTOL II. <i>Qüestió de legalitat</i>	100
Article 123	100
Article 124	101
Article 125	101
Article 126	101
CAPÍTOL III	102
Article 127	102
CAPÍTOL IV	103
Article 127 <i>bis</i>	103
Article 127 <i>ter</i>	103

Article 127 quater	105
CAPÍTOL V. Procediment per a la declaració judicial d'extinció de partits polítics	105
Article 127 quinques	105
TÍTOL VI. Disposicions comunes als títols IV i V	106
CAPÍTOL I. Terminis	106
Article 128	106
CAPÍTOL II. Mesures cautelars	106
Article 129	106
Article 130	107
Article 131	107
Article 132	107
Article 133	107
Article 134	108
Article 135	108
Article 136	109
CAPÍTOL III. Incidents i invalidesa d'actes processals	109
Article 137	109
Article 138	109
CAPÍTOL IV. Costes processals	110
Article 139	110
 DISPOSICIONS ADDICIONALS	 111
Disposició addicional primera. Territoris històrics i Comissió Arbitral del País Basc	111
Disposició addicional segona. Actualització de quanties	111
Disposició addicional tercera. Registre de sentències	111
Disposició addicional quarta. Recursos contra determinats actes, resolucions i disposicions	111
Disposició addicional cinquena. Modificació del text refet de la Llei de procediment laboral	112
Disposició addicional sisena. Modificació del text articulat de la Llei de bases sobre el procediment econòmic administratiu	113
Disposició addicional setena	114
Disposició addicional huitena. Referències al recurs de súplica	114

Disposició addicional novena. Incidència de les competències de la Unió Europea en el procés contenciós administratiu tributari	114
Disposició addicional desena. Delictes contra la hisenda pública	115
DISPOSICIONS TRANSITIVES	116
Disposició transitiva primera. Afers de la competència dels jutjats contenciosos administratius	116
Disposició transitiva segona. Procediment ordinari	116
Disposició transitiva tercera. Recursos de cassació	116
Disposició transitiva quarta. Execució de sentències	117
Disposició transitiva cinquena. Procediment especial per a la protecció dels drets fonamentals de la persona	117
Disposició transitiva sisena. Qüestió d'ilegalitat	117
Disposició transitiva setena. Procediment especial en matèria de suspensió administrativa d'acords	117
Disposició transitiva huitena. Mesures cautelars	118
Disposició transitiva novena. Costes processals	118
DISPOSICIONS DEROGATIVES	118
Disposició derogativa primera. Clàusula general de derogació	118
Disposició derogativa segona. Derogació de normes	118
DISPOSICIONS FINALS	119
Disposició final primera. Supletorietat de la Llei de judiciament civil	119
Disposició final segona. Desplegament de la llei	119
Disposició final tercera. Entrada en vigor	119

Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa

Exposició de motius

I. Justificació de la reforma

La jurisdicció contenciosa administrativa és una peça capital del nostre estat de dret. Des que es va instaurar al nostre territori per les lleis de 2 d'abril i 6 de juliol de 1845, i al llarg de moltes vicissituds, ha donat bona mostra de les seues virtualitats; sobretot des que la Llei de 27 de desembre de 1956 la va dotar de les característiques que hui té de les atribucions imprescindibles per a assumir la missió que li correspon de controlar la legalitat de l'activitat administrativa i garantir els drets i els interessos legítims de la ciutadania davant de les extralimitacions de l'administració.

La llei esmentada, en efecte, apreciada universalment pels principis en què s'inspira i per l'excel·lència de la seua tècnica, que combina a la perfecció rigor i senzillesa, va encertar a generalitzar el control judicial de l'actuació administrativa, encara que amb algunes excepcions notables que imposava el règim polític sota el qual va ser aprovada. Va ratificar amb èmfasi el caràcter judicial de l'ordre contenciós administratiu, ja establert per la legislació precedent, i es va preocupar de l'especialització dels seus magistrats. I va donar a llum un procediment simple i en teoria ídol, coherent amb el propòsit d'aconseguir una justícia eficaç aliena a interpretacions i pràctiques formalistes que puguen enervar el seu bon fi. D'aquesta manera, la Llei de la jurisdicció contenciosa administrativa de 1956 va encetar una via necessària, però no suficient, per a dissipar les nombroses llacunes i limitacions històriques del nostre estat de dret, oportunitat que va ser aprofitada adequadament per una jurisprudència innovadora, promoguda per l'espectacular desenvolupament de la doctrina espanyola del dret administratiu.

Tanmateix, les quatre dècades que han transcorregut des que aquella llei es va aprovar han comportat canvis nombrosos i transcendents en l'ordenament jurídic, en les institucions polítiques administratives i en la societat. Aquests canvis exigeixen, per a assolir els mateixos fins institucionals, solucions necessàriament noves, ja que, tot i la versatilitat de bona part del seu articulat, la Llei de 1956 no s'ajusta a l'evolució de l'ordenament ni a les demandes de la societat a l'administració de justícia.

Abans de tot, cal tindre en compte l'impacte que va produir la Constitució de 1978. Per bé que alguns dels principis en què es fonamenta són els mateixos que van inspirar la reforma jurisdiccional de 1956 i que va anar deduint la jurisprudència elaborada a la seua empara, és evident que les conseqüències que el text constitucional ofereix amb vista al control judicial de l'activitat administrativa són molt superiors. Només arran de la Constitució de 1978 al nostre país es garanteixen plenament els postulats de l'Estat de dret i, entre aquests, el dret de tota persona a la tutela judicial efectiva dels seus drets i interessos legítims, la submissió de l'Administració pública a la llei i al dret, i el control de la potestat reglamentària i de la legalitat de l'actuació administrativa pels tribunals. La proclamació d'aquests drets i principis en la Constitució i la seua eficàcia jurídica directa han produït la derogació implícita dels preceptes de la Llei jurisdiccional que establien limitacions a l'accés als recursos o a la seua eficàcia mancades de justificació en un sistema democràtic. Per tant, el bast d'aquest efecte derogatori amb relació a alguns aspectes de la Llei de 1956 ha continuat sent objecte de política, i per això era molt convenient fer-ne un aclariment legal. A més, la jurisprudència, tant constitucional com contenciosa administrativa, ha extret dels principis i els preceptes constitucionals moltes altres regles que imposen determinades interpretacions de la llei esmentada, o fins i tot sostenen potestats i actuacions judicials no previstes expressament en el seu text. La influència de la Constitució en el règim de la jurisdicció contenciosa administrativa no es redueix, finalment, al que disposen els articles 9.1, 24, 103.1 i 106.1. De manera més o menys mediata, l'organització, l'àmbit i l'extensió material i el funcionament d'aquest ordre jurisdiccional es veuen afectats per moltes altres disposicions constitucionals, tant les que regulen principis substantius i drets fonamentals, com les que dissenyen l'estructura de la nostra monarquia parlamentària i l'organització territorial de l'Estat. Com la resta de l'ordenament, també el règim legal de la jurisdicció contenciosa administrativa s'ha d'adequar del tot a la lletra i a l'esperit de la Constitució.

D'altra banda, durant els últims lustres la societat i l'Administració espanyoles han viscut transformacions enormes. La primera és hui incomparablement més desenvolupada, més lliure i plural, emancipada i conscient dels seus drets que fa quaranta anys. Mentrestant, l'Administració reduïda, centralitzada i jerarquitzada d'antany s'ha convertit en una organització extensa i complexa, dotada de funcions múltiples i considerables recursos, descentralitzada territorialment i funcionalment. Al fil d'aquestes transformacions han variat en bona mesura i s'han diversificat les formes jurídiques de l'organització administrativa, les finalitats, el contingut i les formes de l'activitat de l'Administració i els drets que les persones

i els grups socials tenen davant d'aquesta i, en definitiva, el sistema de relacions regit pel dret administratiu.

Tots aquests canvis repercuteixen d'una manera o d'una altra sobre la jurisdicció contenciosa administrativa. Concebuda en origen com una jurisdicció especialitzada en la resolució d'un nombre limitat de conflictes jurídics, ha patit fins a la saturació un crement extraordinari de la litigiositat entre ciutadans i administracions, i d'aquestes entre si, que s'ha produït en els últims temps. En aquest sentit, els problemes són comuns als que estan suportant els sistemes de control judicial de l'administració en molts altres països. Però la mitja litigiositat jurídica que en el nostre s'atorga a la jurisdicció per al compliment de les seues finalitats ha quedat desfasat relativament. En particular, per a sotmetre al control jurídic les activitats materials i la inactivitat de l'administració i per a fer executar amb promptitud les mateixes decisions judicials i per a adoptar mesures cautelars que asseguruen l'eficàcia del procés i per així, malgrat l'augment dels efectius de la jurisdicció malgrat l'esforç creatiu de la jurisprudència, malgrat el desenvolupament de la justícia cautelar i altres remeis parcials, la jurisdicció contenciosa administrativa està passant un període crític davant del qual cal reaccionar mitjançant les reformes oportunes.

Algunes d'aquestes reformes, certament, ja les ha afrontades el legislador en diferents textos, més llunyans o més recents. De fet, les normes que han modificat o que complementen en algun aspecte el règim de la jurisdicció són tan nombroses i disperses que justificarien per si soles una refosa.

La reforma que ara s'aborda, que pren com a base els treballs parlamentaris efectuats durant la legislatura anterior i en el quals es va assolir un grau considerable de consens en molts aspectes, va bastant més enllà. D'una banda, té en compte aquestes modificacions parcials o indirectes, però no només per a incorporar-les a un text únic, sinó també per a corregir els elements que la pràctica judicial o la crítica doctrinal han revelat inapropiats o susceptibles de millora. D'altra banda, pretén completar l'adequació del règim jurídic del recurs contenciós administratiu als valors i als principis constitucionals, prenent en consideració les aportacions de la jurisprudència del Tribunal Constitucional i del Tribunal Suprem, la nova organització de l'Estat i l'evolució de la doctrina jurídica. Persegueix, finalment, dotar la jurisdicció contenciosa administrativa dels instruments necessaris per a l'exercici de la seua funció en vista de les circumstàncies en què viu en dia s'emarka.

Des d'aquest ítem punt de vista, la reforma compagina les mesures que garanteixen la plenitud material de la tutela judicial en l'ordre contenciós administratiu i el criteri favorable a l'exercici de les accions i els recursos i a la

defensa de les parts, sense cap concessió a temptacions formalistes, que tenen per finalitat agilitzar la resolució dels litigis. La preocupació per aconseguir un equilibri entre les garanties, tant dels drets i els interessos públics i privats en joc com de l'incert i la qualitat de les decisions judicials, amb la celeritat dels processos i l'efectivitat d'elles que es jutja, constitueix un dels eixos de la reforma. Perquè és evident que una justícia tardana o la merament cautelar no satisfà el dret que reconeix l'article 24.1 de la Constitució.

És ben cert que aconseguir una justícia ràpida i de qualitat no depèn només d'una reforma legal. També ho és que el control de la legalitat de les activitats administratives es pot i s'ha d'exercir així mateix per altres vies complementàries de la judicial, que caldria perfeccionar per a evitar la proliferació de recursos innecessaris i per a oferir fórmules poc costoses i ràpides de resolució de molts conflictes. En qualsevol cas, però, el règim legal de la jurisdicció contenciosa administrativa, insubstituïble en la seua doble funció garantidora i creadora de jurisprudència, s'ha d'adaptar a les condicions del moment per a fer possible aquell objectiu.

En virtut d'aquestes premisses, la reforma és alhora continuïsta i profundament renovadora. Continuïsta perquè manté la naturalesa estrictament judicial que la jurisdicció contenciosa administrativa ja tenia en la legislació anterior i que la Constitució ha consolidat definitivament; perquè manté així mateix el càrrec de judici entre les parts que té el recurs contenciós administratiu i la seua doble finalitat de garantia individual i de control de la submissió de l'Administració al dret, i perquè s'ha volgut conservar, conscientment, tot el que en la pràctica ha funcionat bé de conformitat amb els imperatius constitucionals.

No obstant això, la transcendència i l'amplitud de les transformacions a què la institució s'ha d'acomodar feien inevitable una revisió general del seu règim jurídic, impossible d'abordar mitjançant simples retocs de la legislació anterior. A més, la reforma no només pretén respondre als reptes del nostre temps, sinó que, en la mesura de les possibilitats i amb la prudència necessària, mira al futur i introdueix ací i allà preceptes i clàusules generals que la doctrina i la jurisprudència han de dotar de contingut precís per tal de perfeccionar el funcionament de la jurisdicció.

II. Àmbit i extensió de la jurisdicció contenciosa administrativa

Fidel al propòsit d'interar només el que siga necessari la sistematització de la llei anterior, el nou text legal comença definint l'àmbit propi, l'abast i els límits de la jurisdicció contenciosa administrativa. Respectant la tradició de conformitat

amb l'article 106.1 de la Constitució se li assigna el control de la potestat reglamentària i de la legalitat de l'actuació administrativa subjecta a dret administratiu. Tanmateix, la llei incorpora a la definició de l'àmbit de la jurisdicció determinades novetats, en part obligades i totes transcendents.

En primer lloc, era necessari actualitzar el concepte d'administració pública vint als efectes de la llei, en consideració als canvis organitzatius que s'han produït en connexió amb el que disposen altres lleis.

També era imprescindible confirmar-hi la subjecció a l'enjudiciament de la jurisdicció contenciosa administrativa d'actes i disposicions emanats d'altres òrgans públics que no formen part de l'administració quan els actes i les disposicions esmentats tenen, pel seu contingut i efectes, una naturalesa materialment administrativa. Sense la intenció d'entrar en cap debat dogmàtic, que no correspon al legislador, la llei atén un problema pràctic que consisteix a assegurar la tutela judicial d'aquelles persones els drets o els interessos de les quals es veguen afectats pels actes i les disposicions esmentats, en quasi tot semblants als que emanen de les administracions públiques.

En segon terme, és evident que a l'altura del nostre temps històric l'àmbit material de la jurisdicció quedaria molt incomplet si s'hi limitara a jutjar les previsions que es dedueixen amb relació a les disposicions de rang inferior a la llei i amb els actes i els contractes administratius en sentit estricte. El que importa realment i el que justifica l'existència de la jurisdicció contenciosa administrativa és assegurar, en benefici de les persones interessades i de l'interès general, la submissió exacta de l'administració al dret en totes les actuacions que efectua en la seua condició de poder públic i en l'ús de les prerrogatives que com a tal li correspon. No tota l'actuació administrativa, com és notori, s'expressa per mitjà de reglaments, actes administratius o contractes públics, sinó que l'activitat de prestació d'activitats negociables de tipus divers, les actuacions materials, les inactivitats o les omissions d'actuacions degudes expressen també la voluntat de l'administració que ha d'estar sotmesa en tot cas a l'imperi de la llei. La impossibilitat legal de controlar mitjançant els recursos contenciosos administratius aquestes altres manifestacions de l'acció administrativa, des de fa temps criticada, és ja injustificable, tant a la llum dels principis constitucionals com en virtut de la major importància quantitativa i qualitativa d'aquestes manifestacions. Per així mateix la nova llei sotmet a control de la jurisdicció l'activitat de l'administració pública de qualsevol mena que estiga subjecta al dret administratiu, i articula, per a fer-ho, les accions processals oportunes.

En aquesta línia, la llei determina la competència de l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu per a conèixer de les qüestions que se susciten en re -

lació no només amb els contractes administratius, siní també amb els actes se-
parables de preparació i adjudicació dels altres contractes subjectes a la legislació
de contractes de les administracions públiques. Es tracta, en definitiva, d'adequar
la via contenciosa administrativa a la legislació de contractes, i així evitar que la
pura i simple aplicació del dret privat en actuacions connectades directament a
finalitats d'utilitat pública es faci, siguen quines siguen les raons que la determi-
nen, en infracció dels principis generals que han de regir, per imperatiu constitu-
cional i del dret comunitari europeu, el comportament contractual dels subjectes
públics. La garantia de l'observança necessària d'aquests principis, molt diferents
dels que regeixen la contractació privada purament, ha de correspondre, com
és natural, a la jurisdicció contenciosa administrativa.

Una cosa semblant s'ha de dir de les qüestions que se susciten amb relació
a la responsabilitat patrimonial de l'administració pública. Els principis del règim
jurídic peculiar, que té cobertura constitucional, són de naturalesa pública i hui
en dia la llei imposa que en tot cas la responsabilitat s'exigisca per mitjà d'un
mateix tipus de procediment administratiu. Per així sembla molt convenient uni-
ficar la competència per a conèixer d'aquesta mena d'afers en la jurisdicció con-
tenciosa administrativa, i evitar la dispersió d'òrgans que hi ha actualment i ga-
rantir la uniformitat jurisprudencial, llevat dels casos en què com és lògic, la
responsabilitat derive de la comissió d'una infracció penal.

La delimitació de l'àmbit material de la jurisdicció també comporta la precisió
d'algunes exclusions. La nova llei respecta en aquest sentit l'atribució de certes
competències relacionades amb l'activitat administrativa en altres ordres juris-
diccionals que estableixen altres lleis, majoritàriament per raons pragmàtiques,
i té en compte el que disposa la legislació més recent sobre els conflictes juris-
diccionals i d'atribucions. En canvi, la llei ja no recull, entre aquestes exclusions,
la relativa als actes polítics del Govern, a què es referia la Llei de 1956.

Sobre aquest ítem aspecte convé fer alguna precisió. La llei parteix del
principi de submissió plena dels poders públics a l'ordenament jurídic, vertadera
clàusula rígia de l'estat de dret. Aquest principi és incompatible amb el reconei-
xement de qualsevol categoria genèrica d'actes d'autoritat o actes polítics, de
Govern, o de direcció política, exclosa **per se** del control jurisdiccional. Seria
certament un contrasentit que una llei que pretén adequar el règim legal de la
jurisdicció contenciosa administrativa a la lletra i a l'esperit de la Constitució du-
guera a terme la introducció de tota una esfera d'actuació governamental immune
al dret. En realitat, el mateix concepte d'acte polític es troba hui en franca re-
tirada en el dret públic europeu. Els intents encaminats a mantindre'n ja siga de-
limitant genèricament un àmbit a l'actuació del poder executiu regit només pel

dret constitucional, i exempt del control de la jurisdicció contenciosa administrativa, ja siga establint una llista de supòsits exclosos del control judicial, resulten inadmissibles en un estat de dret.

En canvi, i per si hi haguera algun dubte, la llei assenyalava en termes positius una sèrie d'aspectes sobre els quals en tot cas sempre és possible el control judicial, per impla que siga la discrecionalitat de la resolució governamental: els drets fonamentals, els elements reglats de l'acte i la determinació de les indemnitzacions que siguin.

III. Els jutjats de la jurisdicció i les seues competències

Atès que, com s'ha exposat, la jurisdicció contenciosa administrativa s'enfronta a un problema gravíssim per l'alau creixent de recursos, és obvi que la reforma dels seus aspectes organitzatius s'ha de considerar prioritària.

La novetat més important en aquest capítol consisteix en la regulació de les competències dels jutjats contenciosos administratius. La creació d'aquests jutjats judicials, que va preveure la Llei orgànica del poder judicial, va ser rebuda en el seu moment amb divisió d'opinions. Si d'una banda, semblava imprescindible descongestionar els tribunals contenciosos administratius d'un bon nombre d'affers, de l'altra van sorgir dubtes sobre la idoneïtat dels jutjats, jutjats unipersonals, per a afrontar l'exercici de les competències que haurien de correspondre'ls en virtut de la clàusula general que estableix l'esmentada llei orgànica.

Certament, la complexitat tècnica de molts dels afers i la transcendència política d'altres que haurien de jutjar d'acord amb la clàusula esmentada ha donat origen a una llarga controvèrsia, que era necessari resoldre per a implantar definitivament els jutjats.

Aquesta reforma aborda el problema amb decisió amb cautela alhora. De-fineix la competència dels jutjats mitjançant un sistema de llista taxada. En l'elaboració d'aquesta llista s'ha tingut en compte la conveniència d'atribuir a aquests jutjats unipersonals un conjunt de competències relativament uniformes i de menys transcendència econòmica i social, però que cobreixen un percentatge elevat dels recursos que quotidianament s'interposen davant dels jutjats de la jurisdicció. D'aquesta manera és possible posar remei a la saturació que suporten els tribunals superiors de justícia, que amb això s'han de veure descarregats d'un bon nombre de plets, tot i que conserven la competència de jutjar en primera instància els més importants a priori, i tota la varietat dels inclosos a la clàusula residual, que ara es trasllada al seu hàbit competencial. Per la seua

banda, els jutjats obtenen un conjunt de competències que poden exercir raonablement i que semblen suficients per a consolidar l'experiència. Res no impedeix, ans al contrari, que després d'un primer període de rodatge la llista de competències es revise en vista d'aquesta experiència. De tota manera, és evident que l'objectiu de la reforma depèn sobretot de la ràpida i adequada selecció i formació dels titulars dels jutjats.

La reforma dels jutjats unipersonals no s'acaba aquí. També es regulen les competències dels jutjats centrals contenciosos administratius, amb jurisdicció a tot Espanya, per a contribuir a pal·liar la sobre càrrega de treball d'aquests jutjats actualment molt saturats.

IV. Les parts

La regulació de les parts que contenia la Llei de 27 de desembre de 1956, fonamentada en un criteri substancialment individualista amb certs rivets corporatius, ha quedat fa temps superada i ha estat sent corregida per altres normes posteriors, a més de reinterpretada per la jurisprudència en un sentit molt diferent del que tenia originàriament. La nova llei es limita a recollir les modificacions successives i a aclarir alguns punts encara foscos i sistematitzar els preceptes de la manera més senzilla possible. El que es pretén és que ningú cap persona física o jurídica, privada o pública, que tinga capacitat jurídica suficient i siga titular d'un interès legítim que haja de tutelar, concepte que comprèn els drets subjectius per a més ampli, pugui ser privat d'accedir a la justícia.

Sobre aquesta base, que ja es dedueix de la Constitució, les novetats de la llei tenen un caràcter essencialment tècnic. Les més significatives s'incorporen en els preceptes que regulen la legitimació. Quant a l'activa, s'han reduït a sistema totes les normes generals o especials que es poden considerar vigents i conformes amb el criteri elegit. L'enunciat de suplets dona una idea, en qualsevol cas, de l'evolució del recurs contenciós administratiu, hui en dia un instrument útil per a una pluralitat de finalitats: la defensa de l'interès personal, la dels interessos col·lectius i qualsevol altre legítim, inclús el de naturalesa política, mecanisme de control de legalitat de les administracions inferiors, instrument de defensa de la seua autonomia, via per a la defensa de drets i llibertats encomanats a determinades institucions públiques i per a la de l'interès objectiu de la llei en els suplets legals d'acció popular, entre altres.

Pel que fa a la legitimació passiva, el criteri de fons és el mateix i condueix a simplificar les regles anteriors. En particular, no té sentit mantindre la figura del coadjuvant, quan no hi ha cap diferència entre la legitimació per dret subjectiu

i per interès legítim. En canvi, si ha considerat necessari precisar un poc més quin caràcter de demandada en cas d'impugnació directes subjectes a fiscalització privativa i, sobretot, atribuir també aquest caràcter, en cas d'impugnació indirecta d'una disposició general, a l'administració autora de la impugnació encara que no ho siga de l'actuació correguda directament.

Aquesta previsió dona via processal a l'interès de cada Administració de defensar en tot cas la legalitat de les normes que aprova i constitueix una de les especialitats dels recursos sobre la conformitat a dret de disposicions generals, que es desgranen al llarg de tot l'articulat.

Quant a la representació de la defensa, es distingeix entre òrgans col·legiats i unipersonals. En els primers, el procurador i l'advocat són obligatoris; en els segons, el procurador és potestatiu, i l'advocat, obligatori. Els funcionaris públics poden compareixer per si mateixos en qüestions de personal que no impliquen separació de treballadors públics inamovibles.

Pel que fa a la representació de la defensa de les administracions públiques i als òrgans constitucionals, la llei es remet al que disposen la Llei orgànica del poder judicial i la Llei d'assistència jurídica a l'Estat i institucions públiques per a tot tipus de processos, així com a les normes que sobre la matèria i en el marc de les seues competències han dictat les comunitats autònomes, perquè els contenciosos administratius no tenen cap peculiaritat que meresca ser recollida en una norma amb rang de llei.

V. Objecte del recurs

Els escassos preceptes inclosos en els dos primers capítols del títol III contenen algunes de les innovacions més importants que la llei introdueix en el nostre sistema de control judicial de l'administració. Es tracta de superar la tradicional i restringida concepció del recurs contenciós administratiu com una revisió judicial directes administratius previs, és a dir, com un recurs a l'acte, i d'obrir definitivament les portes per a obtenir justícia davant de qualsevol comportament il·lícit de l'administració. Per l'altre costat, també cal diferenciar les pretensions que es poden deduir en cada cas, perquè és evident que la diversitat d'actuacions i omissions que poden ser objecte del recurs no permeten continuar configurant aquest recurs com una acció processal uniforme. Sens detriment de les seues característiques comunes, començant pel *nomen iuris*, el recurs admet modulacions de relleu depenent de l'objecte sobre el qual recau. Cohonestar els elements comuns i els diferencials en un esquema simple i flexible és un altre dels objectius de la reforma.

Per raó del seu objecte, s'estableixen quatre modalitats de recurs: el tradicional dirigit contra actes administratius, ja siguin expressos o presumptes; el que, de manera directa o indirecta, versa sobre la legalitat d'una disposició general, que requereix algunes regles especials; el recurs contra la inactivitat de l'administració; el que s'interposa contra actuacions materials constitutives de via de fet.

Del recurs contra actes, el millor modelat en el període precedent, se n'ha de renovar poca cosa. No obstant això, la llei depura l'ordenament anterior d'algunes normes limitadores que no tenen justificació, encara que manté la inadmissibilitat del recurs contra actes confirmatoris d'actes de fets i consentits. Aquesta última regla troba suport en motius elementals de seguretat jurídica, que no només s'han de tindre en compte en favor del perjudicat per un acte administratiu, sinó també en favor de l'interès general i dels que en puguen resultar beneficiats o emparats individualment o col·lectivament. Fora d'això, el sacrifici relatiu de l'accés a la tutela judicial que es manté per aquesta causa hui resulta menys carregat que antany, si es té en compte l'ampliació recent dels terminis del recurs administratiu ordinari, la falta d'eficàcia que la legislació en vigor atribueix, sense cap límit temporal, a les notificacions defectuoses i incloent-hi l'ampliació de les facultats de revisió d'ofici. Conservar aquesta excepció és una opció raonable i equilibrada.

En canvi, ha semblat necessari destacar en el text de la llei les peculiaritats dels recursos en què es jutja la conformitat a dret de les disposicions generals, fins ara no prou considerades. En realitat, els efectes que tenen aquests tipus de recurs i, en particular, la declaració d'ilegalitat d'una disposició general per qualsevol via que es produïska, no es poden comparar, en termes generals, amb els del recurs contra actes. La diferència assumeix cada vegada més relleu en la pràctica, si es té en compte l'extensió de la rellevància que ha assumit, en el polifacètic estat modern, la producció reglamentària.

La nova llei assegura les possibilitats múltiples de sotmetre a control judicial la legalitat de les disposicions generals, preserva els que s'han anomenat recursos directe i indirecte, i elimina qualsevol rastre de les limitacions per a recórrer que establia la legislació anterior. Ara bé, alhora procura que la impugnació de les disposicions generals es tramite amb rapidesa i que duga sempre a una decisió judicial clara i tancada, d'efectes generals, per tal d'evitar buits normatius innecessaris i situacions d'incertesa o interinitat sobre la validesa i la vigència de les normes. Aquest criteri es plasma, entre moltes altres regles de detall, en el tractament processal que es fa de l'anomenat recurs indirecte.

Fins ara hi ha hagut una certa confusió en la teoria jurídica i en la pràctica

judicial sobre els efectes d'aquesta classe de recurs, quan la norma que aplica l'acte impugnat és considerada contrària a dret. I, el que és més greu, el caràcter difús d'aquest tipus de control ha generat situacions d' inseguretat jurídica i de desigualtat manifesta, perquè segons el criteri de cada òrgan judicial i a falta d'una institució unificadora, que no sempre existeix, determinades disposicions s'apliquen en uns casos o àmbits i no s'apliquen en d'altres. La solució passa per unificar la decisió judicial sobre la legalitat de les disposicions generals en un sol òrgan, que en cada cas és competent per a conèixer del recurs directe contra aquelles disposicions, i dotar sempre aquesta decisió d'efectes **erga omnes**. I per això quan siga aquest mateix òrgan el que coneix d'un recurs indirecte, la llei disposa que ha de declarar la validesa o la nul·litat de la disposició general. Per a quan l'òrgan competent en un recurs d'aquest tipus siga un altre diferent del que pot conèixer del recurs directe contra la disposició de què es tracta, la llei introdueix la qüestió d'ilegalitat.

La regulació d'aquest procediment ha tingut en compte l'experiència de la qüestió d'inconstitucionalitat que preveu l'article 163 de la Constitució i s'inspira parcialment en la seua mecànica; les analogies s'apliquen aquí a la qüestió d'ilegalitat no té cap altre significat que el d'un remei tècnic encaminat a reforçar la seguretat jurídica, que no impedeix l'enjudiciament de les normes pel jutge o el tribunal competent per a decidir sobre la legalitat de l'acte aplicatiu del reglament la il·legalitat del qual s'introdueix, però que pretén assolir una decisió unitària a tot pronunciament eventual indirecte sobre la seua validesa.

Reclamat llargament per la doctrina jurídica, la llei crea un recurs contra la inactivitat de l'administració que té precedents en altres ordenaments europeus. El recurs s'adreça a obtenir de l'administració mitjançant la sentència corresponent de condemna, una prestació material deguda o l'adopció d'un acte exprés en procediments iniciats d'ofici, allà on no s'ajuda el mecanisme del silenci administratiu.

D'aquesta manera, s'atorga un instrument jurídic a la ciutadania per a combatre la passivitat i les dilacions administratives. És clar que aquest remei no permet als òrgans judicials substituir l'administració en aspectes de la seua activitat no prefigurats pel dret, incloent-hi la discrecionalitat en el **quando** d'una decisió d'una actuació material, ni els faculta per a traduir en mandats precisos les genèriques i indeterminades habilitacions o obligacions legals de creació de serveis o realització d'activitats, ja que en aquest cas estarien envaint les funcions pròpies d'aquella. I per això la llei es refereix sempre a prestacions concretes i a actes que tenen un termini legal per a ser adoptats i per això la sentència eventual de condemna ha d'ordenar estrictament el compliment de les obligacions

administratives en els termes concrets en què estiguen establides. El recurs contenciós administratiu, per la seua naturalesa, no pot posar remei a tots els casos d'indolència, lentitud i ineficàcia administratives, sinó que sols garantir el compliment exacte de la legalitat.

Una altra novetat destacable és el recurs contra les actuacions materials en via de fet. Mitjançant aquest recurs, es poden combatre les actuacions materials de l'Administració que no tenen la cobertura jurídica necessària i lesionen drets i interessos legítims de qualsevol classe. L'acció té una naturalesa declarativa i de condemna i alhora, en certa manera, interdictal, a l'efecte de la qual no es pot deixar de relacionar amb la regulació de les mesures cautelars. Per raó de la matèria, la competència de l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu per a conèixer d'aquests recursos s'explica ímpliament.

En el cas del recurs contra la inactivitat de l'Administració la llei estableix una reclamació prèvia en seu administrativa; en el del recurs contra la via de fet, un requeriment previ de caràcter potestatiu, també en seu administrativa. Però així no converteix aquests recursos en processos contra la desestimació si s'escau per silenci, d'aquestes reclamacions o aquests requeriments. Ni tampoc, com s'ha dit, aquestes noves accions s'ajacen al tradicional caràcter revisor del recurs contenciós administratiu, ni es pot considerar que la falta d'estimació total o parcial, de la reclamació o el requeriment constitueixen autèntics actes administratius, expressos o presumptes. El que es persegueix és senzillament donar a l'Administració oportunitat de resoldre el conflicte i d'evitar la intervenció judicial. En cas contrari, el que s'impugna sense altres tràmits és directament, la inactivitat o l'actuació material corresponent, les circumstàncies de la qual delimiten l'objecte material del procés.

La resta dels preceptes del títol III se ceneix a introduir algunes millores tècniques. La preocupació per agilitzar la tramitació de les causes és dominant i, en particular, explica la regla que permet al jutge o al tribunal suspendre la tramitació dels recursos massius que tinguen el mateix objecte i resoldre'ls amb caràcter preferent un o diversos. D'aquesta manera es pot eludir la reiteració de tràmits, ja que els efectes de la primera o les primeres sentències resultants es podrien aplicar als altres casos en via d'execució, eventualment, podrien induir al desistiment d'altres recursos.

VI. El procediment

1. La regulació del procediment contenciós administratiu ordinari es basa en l'esquema de la legislació anterior. Amb tot, les modificacions són molt nombroses, perquè d'una banda, s'han tingut molt en compte l'experiència pràctica i les aportacions doctrinals i, de l'altra, s'han establert normes especials per a diferents tipus de recursos, que no requereixen un procediment especial. Basat

en principis comuns i en un mateix esquema processal, la llei arbitra un procediment d'èxit, que ofereix respostes parcialment diferents per a cada supòsit.

En tot moment s'ha buscat conciliar les garanties d'eficàcia i celeritat del procés amb les de defensa de les parts.

Constitueix una novetat important la introducció d'un procediment abreujat per a determinades matèries d'una quantia determinada limitada, basat en el principi d'eficàcia.

Les garanties que la llei estableix per a aconseguir la remissió ràpida i completa de l'expedient administratiu a l'òrgan judicial han sigut reformades amb la intenció de posar veto de manera definitiva a pràctiques administratives injustificables i massa esteses, que allarguen la tramitació de moltes causes.

Incompatibles amb els deures que l'administració envers la ciutadania i amb el de col·laboració amb l'administració de justícia, cal que aquestes pràctiques queden desterrades per sempre.

En la línia de procurar una ràpida resolució dels processos, la llei arbitra diverses facultats a mans de les parts o de l'òrgan judicial, com ara la possibilitat d'interdicar el recurs mitjançant demanda en alguns casos, la de sol·licitar que s'emeti una decisió sense necessitat de prova, vista o conclusions, o la de dur a terme un intent de conciliació. Del criteri de jutges i magistrats i de la col·laboració de les parts depèn que aquestes mesures assolisquen les seues finalitats.

Pel que fa a la sentència, la llei segueix de prop la regulació anterior. En particular, es manté la referència de la conformitat o disconformitat de la disposició d'actuació o acte genèricament amb el dret, amb l'ordenament jurídic, perquè sentència en frase de l'exposició de motius de la Llei de 1956 que reconduïa a les lleis equival simplement a oblidar que el jurídic no es tanca ni se circumscriu a les disposicions escrites, sinó que s'estén als principis i a la normativitat immanent en la naturalesa de les institucions. No obstant això, cal afegir algunes prescripcions sobre el contingut i els efectes d'algunes decisions estimatíves: les que condemnen l'administració a fer alguna cosa, les que consideren pretensions de rescabament de danys i perjudicis, les que anul·len disposicions generals i les que versen sobre actuacions discrecionals. Amb relació a aquestes tipologies, la llei recorda la naturalesa de control en dret que té el recurs contenciós administratiu i per això precisa que ni els jutges ni els tribunals no poden determinar el contingut discrecional dels actes que anul·len. Com és lògic, aquesta regla no pretén coartar en absolut la potestat dels òrgans judicials per a estendre el seu control dels actes discrecionals fins on ho exigisca la submissió de l'administració al dret, és a dir, mitjançant l'enjudiciament dels elements reglats dels actes esmentats i la garantia dels límits jurídic de la discrecionalitat.

2. Pel que fa als recursos contra les resolucions judicials, la llei s'ajusta en general als que va disposar la recent Llei 10/1992, de 30 d'abril, de mesures urgents de reforma processal. No obstant això, introdueix alguns canvis necessaris; uns motivats per la creació dels jutjats contenciosos administratius, que condueixen a reimplantar els recursos d'apel·lació contra les seues resolucions, i d'altres per l'experiència, breu però significativa, derivada d'aquella reforma processal.

Tanmateix, el nou recurs d'apel·lació ordinari contra les sentències dels jutjats no té caràcter universal. Com que la doble instància en tot tipus de processos no és una exigència constitucional, ha semblat convenient descarregar els tribunals superiors de justícia de conèixer també en segona instància dels afers de menys entitat, per a resoldre l'acalorament que hui pateixen. Tanmateix, l'apel·lació és procedent sempre que l'afet no ha sigut resolt quant al fons, en garantia del contingut normal del dret a la tutela judicial efectiva, així com en el procediment per a la protecció dels drets fonamentals, en els litigis entre administracions i quan es resol la impugnació indirecta de disposicions generals, per la major transcendència que a priori tenen tots aquests afers.

La llei eleva substancialment la quantia dels que tenen accés a la cassació ordinària i, en menor mesura, la dels que poden accedir a la cassació per a la unificació de doctrina. Encara que rigorosa, la mesura és necessària en vista de l'experiència dels últims anys, perquè les quanties que fixa la Llei 10/1992 no han permès reduir l'acaloradora cièrga de treball que pesa sobre la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem. Per bé que les noves regles eliminen la possibilitat de doble instància en molts supòsits, l'alternativa seria consentir l'agreujament progressiu d'aquella cièrga, hui ja molt superior al que és raonable. Els efectes d'aquesta situació són molt més perniciosos, perquè es corre el risc d'allargar la resolució dels recursos pendents davant del Tribunal Suprem fins a extrems totalment incompatibles amb el dret a una justícia efectiva. D'altra banda, no és possible augmentar substancialment el nombre de seccions ni de magistrats de l'alt Tribunal, que ha de poder atendre la seua importantíssima funció objectiva de fixar la doctrina jurisprudencial.

Es regulen dues modalitats de recurs per a la unificació de doctrina, el coneixement de les quals correspon, respectivament, al Tribunal Suprem i als tribunals superiors de justícia.

S'ha considerat oportú mantindre el recurs de cassació en interès de la llei, que s'adapta a la creació dels jutjats contenciosos administratius i que, juntament amb el tradicional recurs de revisió, canvia el sistema d'impugnacions en aquest ordre jurisdiccional.

3. La Llei ha fet un esforç important per incrementar les garanties d'execució de les sentències, des de sempre una de les zones grises del nostre sistema contencios administratiu. El punt de partida radica en l'obligació imperiosa de complir les resolucions judicials i col·laborar en l'execució del que s'ha resolt, que la Constitució prescriu, i en la potestat dels òrgans judicials de fer executar el que s'ha jutjat, que la mateixa Constitució els atribueix. Prescripcions que en tronquen directament amb el dret a la tutela judicial efectiva, ja que, com assenyala la jurisprudència, aquest dret no se satisfà mitjançant una justícia merament teòrica, siní que implica el dret a l'execució puntual del que s'ha decidit en els seus termes. Negar-se, expressament o implícitament, a complir una resolució judicial constitueix un atemptat a la Constitució davant del qual no hi valen excuses.

La Llei orgànica del poder judicial, que va eliminar la potestat governativa de suspensió i inexecució de sentències, va obrir pas, en canvi, a l'expropiació dels drets que aquestes reconeixen davant de l'Administració. Tanmateix, no va especificar les causes d'utilitat pública i interès social que haurien de legitimar l'exercici d'aquesta potestat expropiatòria. La Llei atén aquesta necessitat, i concreta tres supòsits molt determinats, entre els quals cal destacar el de la preservació del lliure exercici dels drets fonamentals i les llibertats públiques.

Tot i així, la Llei regula la forma d'executar les sentències que condemnen l'Administració al pagament d'una quantia, sense eliminar la prerrogativa d'embargabilitat dels béns i els drets de la hisenda pública, ja que aquesta modificació no es pot abordar aïlladament en la Llei jurisdiccional, siní que s'escalfa per mitjà d'una nova regulació completa i sistemàtica, de l'estatut jurídic dels béns públics. Però compensa l'interessat econòmicament davant de qualsevol retard injustificat; prevé davant de les execucions aparents, declarant la nul·litat de ple dret dels actes contraris als pronunciaments i establint una manera ràpida d'anul·lar-los, i especifica les formes possibles d'execució forçosa de les sentències que condemnen l'Administració a exercir una activitat o dictar un acte i atorga als òrgans judicials potestats sancionadores per a aconseguir l'efectivitat del que s'ha manat, a part de les conseqüències que es dedueixen en l'àmbit penal.

Dues novetats importants completen aquest capítol de la Llei. La primera es refereix a la possibilitat d'estendre els efectes d'una sentència ferma en matèria de personal i en matèria tributària a persones diferents de les parts que es troben en la mateixa situació. Fins i tot regulada amb la cautela necessària, l'obertura pot estalviar la reiteració de múltiples processos innecessaris contra els anomenats actes en massa. La segona consisteix a atorgar a l'acord de conciliació judicial la mateixa força que a la sentència a efectes d'execució forçosa, cosa que reforça l'interès de la Llei per aquesta forma d'acabament del procediment.

4. Dels recursos especials se n'ha suprimit el de personal, encara que subsisteixen algunes especialitats relatives a aquesta matèria al llarg de l'articulat. S'incloou en el text de la Llei jurisdiccional la regulació del procediment especial en matèria de drets fonamentals, amb el mateix caràcter preferent i urgent que ja tindrà amb variacions importants sobre la normativa vigent, el caràcter restrictiu de la qual ha conduït, en la pràctica, a un deteriorament important d'aquesta via processal. La novetat més rellevant és el tractament de l'objecte del recurs i, per tant, de la sentència d'acord amb el fonament comú dels processos contenciosos administratius, així, preveient la lesió dels drets susceptibles d'empara des de la perspectiva de la conformitat de l'actuació administrativa amb l'ordenament jurídic. La llei pretén superar, per tant, la rigida distinció entre legalitat ordinària i drets fonamentals, perquè, tant que la protecció del dret fonamental o la llibertat pública no és factible, en molts casos, si no se'n té en compte el desplegament legal.

El procediment de la qüestió d'ilegalitat, que s'inicia d'ofici, uneix la garantia de defensa de les parts amb la celeritat que li és inherent.

Finalment, el procediment en cas de suspensió administrativa prou d'acords s'adapta als supòsits legals de suspensió que preveu la legislació vigent, mentre estableix les regles que en permeten una tramitació ràpida.

5. De les disposicions comunes sobre la regulació de les mesures cautelars. El desplegament espectacular d'aquestes mesures en la jurisprudència i la pràctica processal dels últims anys ha arribat a desbordar les previsions moderades de la legislació anterior, fet que en certifica l'antiguitat en aquest punt. La nova llei actualitza considerablement la regulació de la matèria, amplia els tipus de mesures cautelars possibles i determina els criteris que han de servir de guia per a adoptar-la.

Es parteix de la base que la justícia cautelar forma part del dret a la tutela efectiva, tal com declara la jurisprudència més recent, per la qual cosa l'adopció de mesures provisionals que permeten assegurar el resultat del procediment no s'ha de preveure com una excepció sinó com una facultat que l'òrgan judicial pot exercir sempre que siga necessari.

La llei aborda aquesta qüestió mitjançant una regulació comuna a totes les mesures cautelars, tinguen la naturalesa que tinguen. El criteri per a adoptar-la consisteix en el fet que l'execució de l'acte o l'aplicació de la disposició poden fer perdre la finalitat del recurs, però sempre sobre la base d'una ponderació prou motivada de tots els interessos en conflicte.

A més, tenint en compte l'experiència dels últims anys i la major amplitud que hui té l'objecte del recurs contenciós administratiu, la suspensió de la dis -

posició i l'acte recorregut no pot constituir ja l'única mesura cautelar possible. La llei introdueix, en conseqüència, la possibilitat d'adoptar qualsevol mesura cautelar, fins i tot les de caràcter positiu. No hi ha per a així restriccions especials, atès el fonament comú a totes les mesures cautelars. Correspon al jutge o al tribunal de determinar les que, segons les circumstàncies, siguin necessàries. Es regulen mesures **inaudita parte debitoris** i amb compareixença posterior sobre l'abandonament, el manteniment o la modificació de la mesura adoptada i així com mesures prèvies a la interposició del recurs en els supòsits d'inactivitat o via de fet.

TÍTOL I

De l'ordre jurisdiccional contencios administratiu

CAPÍTOL I

Àmbit

Article 1

1. Els jutjats i els tribunals de l'ordre contencios administratiu coneixen de les pretensions que es dedueixen amb relació a l'actuació de les administracions públiques subjecta al dret administratiu, amb les disposicions generals de rang inferior al de llei i amb els decrets legislatius quan superen els límits de la delegació.

2. A aquests efectes, s'entén per administracions públiques:

- a) L'Administració general de l'Estat.
- b) Les administracions de les comunitats autònomes.
- c) Les entitats que integren l'Administració local.
- d) Les entitats de dret públic que siguin dependents o estiguen vinculades a l'Estat, les comunitats autònomes o les entitats locals.

3. Coneixen també de les pretensions que es dedueixen amb relació a:

a) Els actes i les disposicions en matèria de personal, administració i gestió patrimonial subjectes al dret públic adoptats pels òrgans competents del Congrés dels Diputats, del Senat, del Tribunal Constitucional, del Tribunal de Comptes i del Defensor del Poble, així com de les assemblees legislatives de les comunitats autònomes i de les institucions autonòmiques anàlogues al Tribunal de Comptes i al Defensor del Poble.

b) Els actes i disposicions del Consell General del Poder Judicial i l'activitat administrativa dels òrgans de govern dels jutjats i tribunals, en els termes que estableix la Llei orgànica del poder judicial.

c) L'actuació de l'Administració electoral, en els termes que preveu la Llei orgànica del règim electoral general.

Article 2

L'ordre jurisdiccional contenciós administratiu coneix de les qüestions que se susciten amb relació a:

a) La protecció jurisdiccional dels drets fonamentals, els elements reglats i la determinació de les indemnitzacions que siguin procedents, tot així amb relació als actes del Govern o dels consells de Govern de les comunitats autònomes, siga quina siga la naturalesa dels actes esmentats.

b) Els contractes administratius i els actes de preparació i adjudicació dels altres contractes subjectes a la legislació de contractació de les administracions públiques.

c) Els actes i les disposicions de les corporacions de dret públic, adoptats en l'exercici de les funcions públiques.

d) Els actes administratius de control o fiscalització dictats per l'Administració concedent, respecte dels dictats pels concessionaris dels serveis públics que impliquen l'exercici de potestats administratives que aquests tinguin conferides, així com els actes dels mateixos concessionaris quan puguin ser recorreguts directament davant d'aquest ordre jurisdiccional de conformitat amb la legislació sectorial corresponent.

e) La responsabilitat patrimonial de les administracions públiques, siga quina siga la naturalesa de l'activitat o el tipus de relació de què derive, les quals no poden ser demandades per aquest motiu davant dels ordres jurisdiccionals civil o social, encara que en la producció del dany concideixin amb particulars o tinguin una assegurança de responsabilitat.

f) Les matèries restants que li atribueix expressament una llei.

Article 3

No corresponen a l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu:

a) Les qüestions atribuïdes expressament als ordres jurisdiccionals civil, penal i social, encara que estiguin relacionades amb l'activitat de l'Administració pública.

b) El recurs contenciós disciplinari militar.

c) Els conflictes de jurisdicció entre els jutjats i els tribunals i l'Administració pública i els conflictes d'atribucions entre òrgans d'una mateixa administració pública.

d) Els recursos directes o indirectes que s'interposen contra les normes forals fiscals de les juntes generals dels territoris històrics d'Alaba, Guipúscoa i

Biscaia, que corresponen, en exclusiva, al Tribunal Constitucional, en els termes que estableix la disposició addicional cinquena de la seua Llei orgànica.

Article 4

1. La competència de l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu s'estén al coneixement i la decisió de les qüestions prejudicials i incidentals que no pertanguen a l'ordre administratiu, relacionades directament amb un recurs contenciós administratiu, llevat de les de caràcter constitucional i penal i el que disposen els tractats internacionals.

2. La decisió que es pronuncie no produeix efectes fora del procés en què es dicte i no vincula l'ordre jurisdiccional corresponent.

Article 5

1. La jurisdicció contenciosa administrativa és improporogable.

2. Els òrgans d'aquest ordre jurisdiccional han d'apreciar d'ofici la falta de jurisdicció i resoldre sobre aquesta, amb l'audiència prèvia de les parts i del Ministeri Fiscal pel termini comú de deu dies.

3. En tot cas, aquesta declaració s'ha de fonamentar i s'ha d'efectuar indicant sempre l'ordre jurisdiccional concret que es considera competent. Si la part demandant compareix davant d'aquest ordre en el termini d'un mes des de la notificació de la resolució que declare la falta de jurisdicció i sentència que ho ha efectuat en la data en què es va iniciar el termini per a interposar el recurs contenciós administratiu, si l'ha formulat seguint les indicacions de la notificació de l'acte o aquesta notificació és defectuosa.

CAPÍTOL II

Òrgans i competències

Article 6

L'ordre jurisdiccional contenciós administratiu està integrat pels òrgans següents:

- a) Jutjats contenciosos administratius.
- b) Jutjats centrals contenciosos administratius.
- c) Sales contencioses administratives dels tribunals superiors de justícia.
- d) Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional.
- e) Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem.

Article 7

1. Els òrgans de l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu que segueixen

competents per a conèixer d'un afer també ho són per a totes les seues incidències i per a fer executar les sentències que dicten en els termes que assenyalava l'article 103.1.

2. La competència dels jutjats i les sales contencioses administratives no és prorrogable i ha de ser apreciada per aquell, fins i tot d'ofici i amb l'audiència prèvia de les parts i del Ministeri Fiscal pel termini començant de deu dies.

3. La declaració d'incompetència ha d'adoptar la forma d'interlocutòria i s'ha d'efectuar abans de la sentència. Les actuacions s'han de remetre a l'òrgan de la jurisdicció que es considere competent perquè davant seu segueisca el curs del procés. Si la competència pot correspondre a un tribunal superior en grau, s'ha d'adjuntar una exposició fonada, i cal atindre's al que aquest resolga.

Article 8

1. Els jutjats contenciosos administratius hauran de conèixer, en primera instància segons el que es disposa en aquesta llei, dels recursos que es dedueixen contra els actes de les entitats locals o de les entitats i les corporacions dependents o vinculades a aquestes, excloent-ne les impugnacions de qualsevol classe d'instruments de planejament urbanístic.

2. Hauran de conèixer, així mateix, en primera instància dels recursos que es dedueixen contra els actes administratius de l'Administració de les comunitats autònomes, excepte quan procedisquen del respectiu consell de govern, quan tinguen per objecte:

a) Qüestions de personal, llevat que es referisquen al naixement o l'extinció de la relació de servei de funcionaris públics de carrera.

b) Les sancions administratives que consistisquen en multes no superiors a 60.000 euros i en cessaments d'activitats o privació d'exercici de drets que no excedisquen sis mesos.

c) Les reclamacions per responsabilitat patrimonial la quantia de les quals no excedisca 30.050 euros.

3. Hauran de conèixer en primera instància dels recursos que es dedueixen davant de disposicions i actes de l'Administració perifèrica de l'Estat i de les comunitats autònomes, contra els actes dels organismes, els ens, les entitats o les corporacions de dret públic la competència dels quals no s'estenga a tot el territori nacional i contra les resolucions dels òrgans superiors quan confirmen íntegrament els que dicten aquells en via de recurs, fiscalització i tutela.

Se'n exceptuen els actes de quantia superior a 60.000 euros dictats per l'Administració perifèrica de l'Estat i els organismes públics estatals la compe -

titúcia dels quals no s'estenga a tot el territori nacional, o quan es dicten en exercici de les seues competències sobre domini públic, obres públiques de l'Estat, expropiació forcosa i propietats especials.

4. Hauran de conèixer, igualment, de totes les resolucions que dicte en matèria d'estrangeria l'Administració pública de l'Estat o els òrgans competents de les comunitats autònomes.

5. Correspon als jutjats conèixer de les impugnacions contra actes de les juntes electorals de zona i de les formulades en matèria de proclamació de candidatures i candidats efectuada per qualsevol de les juntes electorals, en els termes previstos en la legislació electoral.

6. Els jutjats contenciosos administratius també hauran de conèixer de les autoritzacions per a l'entrada en domicilis i la resta de llocs l'accessos als quals requereisca el consentiment del titular, sempre que així siga procedent per a l'execució forcosa d'actes de l'Administració pública, llevat que es tracte de l'execució de mesures de protecció de menors acordades per l'entitat pública competent en la matèria.

Així mateix, correspondrà als jutjats contenciosos administratius l'autorització o la ratificació judicial de les mesures adoptades d'acord amb la legislació sanitària que les autoritats sanitàries consideren urgents i necessàries per a la salut pública i impliquen limitació o restricció de drets fonamentals quan aquestes mesures estiguen plasmades en actes administratius singulars que afecten íbica-ment un o diversos particulars concrets i identificats de manera individualitzada.

A més, els jutjats contenciosos administratius hauran de conèixer de les autoritzacions per a l'entrada i la inspecció de domicilis, locals, terrenys i mitjans de transport que haja acordat la Comissió Nacional de la Competència, quan es requereisca aquest acció i inspecció el consentiment del titular i aquest s'hi oposa o hi haja risc d'aquesta oposició.

Els jutjats contenciosos administratius coneixeran també les autoritzacions per a l'entrada en domicilis i altres llocs constitucionalment protegits, que haja acordat l'Administració tributària en el marc d'una actuació procediment d'implacació dels tributs encara amb caràcter previ al seu inici formal quan, requerint aquest acció el consentiment del seu titular, aquest s'hi oposa o hi haja risc d'aquesta oposició.

Article 9

1. Els jutjats centrals contenciosos administratius coneixen dels recursos que es dedueixen davant dels actes administratius que tinguen per objecte:

a) En primera o única instància en les matèries de personal quan es tracte

d'actes dictats per ministres i secretaris d'Estat, llevat que confirmen en via de recurs, fiscalització o tutela, actes dictats per òrgans inferiors, o es referisquen al naixement o l'extinció de la relació de servei de funcionaris de carrera, o a les matèries que recull l'article 11.1. **a** sobre personal militar.

b) En única o primera instància contra els actes dels òrgans centrals de l'administració general de l'Estat en els casos que preveu l'apartat 2. **b** de l'article 8.

c) En primera o única instància dels recursos contenciosos administratius que s'interposen contra les disposicions generals i contra els actes emanats dels organismes públics amb personalitat jurídica pròpia i entitats pertanyents al sector públic estatal amb competència a tot el territori nacional, sense perjudici del que disposa el paràgraf **i** de l'apartat 1 de l'article 10.

d) En primera o única instància, dels recursos contra les resolucions dictades pels ministres i secretaris d'Estat en matèria de responsabilitat patrimonial quan el reclamat no passe de 30.050 euros.

e) En primera instància, de les resolucions que acorden la inadmissió de les peticions d'asil polític.

f) En única o primera instància, de les resolucions que, en via de fiscalització, dicte el Comitè Espanyol de Disciplina Esportiva en matèria de disciplina esportiva.

2. Correspon als jutjats centrals contenciosos administratius l'autorització que es refereix l'article 8.2 de la Llei 34/2002 així com autoritzar l'execució dels actes adoptats per la Secció Segona de la Comissió de Propietat Intelectual per què no interrompa la prestació de serveis de la societat de la informació per què es retiren continguts que vulnereu la propietat intel·lectual, en aplicació de la Llei 34/2002, d'11 de juliol, de serveis de la societat de la informació de comerç electrònic.

3. Igualment els jutjats centrals contenciosos administratius coneixen del procediment previst en l'article 12 **bis** de la Llei orgànica 6/2002, de 27 de juny, de partits polítics.

Article 10. Competències de les sales contencioses administratives dels tribunals superiors de justícia

1. Les sales contencioses administratives dels tribunals superiors de justícia hauran de conèixer en única instància dels recursos que es dedueixen en relació amb:

a) Els actes de les entitats locals i de les administracions de les comunitats autònomes el coneixement dels quals no siga atribuït als jutjats contenciosos administratius.

b) Les disposicions generals emanades de les comunitats autònomes i de les entitats locals.

c) Els actes i les disposicions dels òrgans de govern de les assemblees legislatives de les comunitats autònomes, i de les institucions autonòmiques anàlogues al Tribunal de Comptes i al Defensor del Poble, en matèria de personal, administració i gestió patrimonial.

d) Els actes i les resolucions dictats pels tribunals econòmicoadministratius regionals i locals que posen fi a la via econòmicoadministrativa.

e) Les resolucions dictades pel Tribunal Econòmicoadministratiu Central en matèria de tributs cedits.

f) Els actes i les disposicions de les juntes electorals provincials i de comunitats autònomes, així com els recursos contenciosos electorals contra acords de les juntes electorals sobre proclamació i directes i elecció i proclamació de presidents de corporacions locals, en els termes de la legislació electoral.

g) Els convenis entre administracions públiques les competències de les quals s'exercisquen en l'àmbit territorial de la comunitat autònoma corresponent.

h) La prohibició de la proposta de modificació de reunions que preveu la Llei orgànica 9/1983, de 15 de juliol, reguladora del dret de reunió.

i) Els actes i les resolucions dictats per òrgans de l'administració general de l'Estat la competència dels quals s'estenga a tot el territori nacional i el nivell orgànic dels quals siga inferior al de ministre o secretari d'Estat en matèries de personal, propietats especials i expropiació forçada.

j) Els actes i les resolucions dels òrgans de les comunitats autònomes competents per a aplicar la Llei de defensa de la competència.

k) Les resolucions dictades per l'òrgan competent per a resoldre recursos en matèria de contractació que preveu l'article 311 de la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de contractes del sector públic, en relació amb els contractes inclosos en l'àmbit competencial de les comunitats autònomes o de les corporacions locals.

l) Les resolucions dictades pels tribunals administratius territorials de recursos contractuals.

m) Els actes i disposicions dictats per les autoritats independents autonòmiques o òrgans competents de les comunitats autònomes referits a la Llei reguladora de la protecció de les persones que informen sobre infraccions normatives i de lluita contra la corrupció.

n) Qualsevol altres actuacions administratives no atribuïdes expressament a la competència d'altres òrgans d'aquest ordre jurisdiccional.

2. Han de conèixer, en segona instància, de les apel·lacions promogudes

contra sentències i actuacions dictades pels jutjats contenciosos administratius, i dels recursos corresponents de queixa.

3. També els correspon, d'acord amb el que estableix aquesta llei, el coneixement dels recursos de revisió contra les sentències fermes dels jutjats contenciosos administratius.

4. Hauran de conèixer de les qüestions de competència entre els jutjats contenciosos administratius amb seu a la comunitat autònoma.

5. Hauran de conèixer del recurs de cassació per a la unificació de doctrina previst en l'article 99.

6. Hauran de conèixer el recurs de cassació en interès de la llei previst en l'article 101.

7. Hauran de conèixer de la sol·licitud d'autorització a l'empara de l'article 122 ter, quan siga formulada per l'autoritat de protecció de dades de la comunitat autònoma respectiva.

8. (Anul·lat)

Article 11

1. La Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional haurà de conèixer en única instància:

a) Dels recursos que es dedueixen en relació amb les disposicions generals i els actes dels ministres i dels secretaris d'Estat en general i en matèria de personal quan es referisquen al naixement o l'extinció de la relació de servei de funcionaris de carrera. Així mateix, haurà de conèixer dels recursos contra els actes de qualsevol òrgan central del Ministeri de Defensa referits a ascensos, l'ordre i l'antiguitat en l'escalafó i destinacions.

b) Dels recursos contra els actes dels ministres i secretaris d'Estat quan rectifiquen en via de recurs o en procediment de fiscalització de tutela els dictats per òrgans o ens diferents amb competència a tot el territori nacional.

c) Dels recursos en relació amb els convenis entre administracions públiques no atribuïts als tribunals superiors de justícia.

d) Dels actes de naturalesa economicoadministrativa dictats pel ministre d'Economia i Hisenda i pel Tribunal Economicoadministratiu Central, amb excepció del que es disposa en l'article 10.1. **e.**

e) Dels recursos contra els actes dictats per la Comissió de Vigilància d'Activitats de Finançament del Terrorisme, i de l'autorització de prèstega dels terminis de les mesures d'aquesta comissió d'acord amb el que es preveu en la Llei de prevenció i bloqueig del finançament del terrorisme.

f) Les resolucions dictades pel Tribunal Administratiu Central de Recursos Contractuals, amb excepció del que es disposa en l'article 10.1. **k.**

g) Dels recursos contra els actes del Banc d'Espanya, de la Comissió Nacional del Mercat de Valors i del FROB adoptats d'acord amb el que es preveu en la Llei 11/2015, de 18 de juny, de recuperació i resolució d'identitats de crisi i empreses de serveis diversificats.

h) Dels recursos interposats per la Comissió Nacional dels Mercats i de la Competència en defensa de la unitat de mercat.

i) (Anul·lat)

2. Haurà de conèixer, en segona instància, de les apel·lacions contra ac - tuacions i sentències dictades pels jutjats centrals contenciosos administratius i dels corresponents recursos de queixa.

3. Haurà de conèixer dels recursos de revisió contra sentències fermes dic - tades pels jutjats centrals contenciosos administratius.

4. També haurà de conèixer de les qüestions de competència que es puguin plantejar entre els jutjats centrals contenciosos administratius.

5. Haurà de conèixer de la sol·licitud d'autorització a l'empara de l'article 122 **ter**, quan siga formulada per l'Agència Espanyola de Protecció de Dades.

Article 12

1. La Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem haurà de conèixer en única instància dels recursos que es dedueixen en relació amb:

a) Els actes i les disposicions del Consell de Ministres i de les Comissions Delegades del Govern.

b) Els actes i les disposicions del Consell General del poder judicial i del fiscal general de l'Estat.

c) Els actes i les disposicions en matèria de personal, administració i gestió patrimonial adoptats pels òrgans competents del Congrés dels Diputats, del Senat, del Tribunal Constitucional, del Tribunal de Comptes i del Defensor del Poble.

2. Coneixerà també:

a) Els recursos de cassació de qualsevol modalitat, en els termes establits per aquesta llei, i els corresponents recursos de queixa.

b) Els recursos de cassació i revisió contra les resolucions dictades pel Tri - bunal de Comptes, tal com s'estableix en la seua Llei de funcionament.

c) Els recursos de revisió contra sentències fermes dictades per les sales contencioses administratives dels tribunals superiors de justícia, de l'Audiència Nacional i del Tribunal Suprem, exceptuant el que està disposat en l'article 61.1.1r de la Llei orgànica del poder judicial.

3. Així mateix coneixerà:

a) Els recursos que es dedueixen en relació amb els actes i les disposicions de la Junta Electoral Central, així com els recursos contenciosos electorals que es dedueixen contra els acords sobre proclamació directes en els termes previstos en la legislació electoral.

b) Els recursos deduits contra actes de les juntes electorals adoptats en el procediment per a elecció de membres de les sales de govern dels tribunals, en els termes de la Llei orgànica del poder judicial.

4. Coneixer de la sol·licitud d'autorització a l'empara de l'article 122 ter, quan siga formulada pel Consell General del Poder Judicial.

Article 13

Per a aplicar les regles de distribució de competència que contenen els articles anteriors, cal tindre en compte els criteris següents:

a) Les referències que es fan a l'Administració de l'Estat, les comunitats autònomes i les entitats locals comprenen les entitats i les corporacions dependents o vinculades a cada una d'aquestes.

b) La competència atribuïda als jutjats i als tribunals per al coneixement de recursos contra actes administratius inclou la relativa a la inactivitat i a les actuacions constitutives de via de fet.

c) Llevat que s'establisca una disposició expressa en contra, l'atribució de competència per raó de la matèria preval sobre l'efectuada per raó de l'òrgan administratiu autor de l'acte.

CAPÍTOL III

Competència territorial dels jutjats i els tribunals

Article 14

1. La competència territorial dels jutjats i els tribunals superiors de justícia es determina d'acord amb les regles següents:

1a. Amb caràcter general, és competent l'òrgan jurisdiccional en la circumscripció del qual tinga la seu l'òrgan que haja dictat la disposició o l'acte originari impugnat.

2a. Quan el recurs tinga per objecte actes de les administracions públiques en matèria de responsabilitat patrimonial, personal, propietats especials i sancions, és competent, a elecció del demandant, el jutjat o el tribunal en la circumscripció del qual aquell tinga el domicili o radique la seu de l'òrgan autor de l'acte originari impugnat.

Quan el recurs tinga per objecte actes de les administracions de les comunitats autònomes o de les entitats de l'administració local, l'elecció a què es re-

fereix aquesta regla segona si bé està limitada a la circumscripció del tribunal superior de justícia en què tinga la seu l'acte que haja dictat l'acte originari impugnat.

3a. La competència correspon a l'òrgan jurisdiccional en la circumscripció del qual radiquen els immobles afectats quan s'impugnen plans d'ordenació urbana i actuacions urbanístiques, expropiatius i, en general, les que comporten intervenció administrativa en la propietat privada.

Quan l'acte originari impugnat afecte una pluralitat de destinataris i siguin diversos els jutjats o els tribunals competents segons les regles anteriors, la competència s'atribueix a l'òrgan jurisdiccional en la circumscripció del qual tinga la seu l'òrgan que haja dictat l'acte originari impugnat.

CAPÍTOL IV

Constitució i actuació de les sales contencioses administratives

Article 15

1. La Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem actua dividida en seccions, i n'és el president el que també ho siga de la Sala o el magistrat més antic dels que integren la secció. L'elecció del president que preveu l'article 96.6, en què la secció a què es refereix és presidida pel president del Tribunal Suprem.

2. Per a la vista o la deliberació i la decisió cal la concurrència de qui presideix i dels magistrats següents:

a) Tots els que componen la secció per a decidir sobre els recursos de cassació i revisió.

b) Quatre, en els altres casos.

3. Per al despatx ordinari, és suficient la concurrència de qui presideix i de dos magistrats.

Article 16

1. La Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional es compon de les seccions que aconselle el nombre d'afers, i n'és el president el que també ho siga de la Sala o el magistrat més antic dels que integren la secció.

2. Les sales contencioses administratives dels tribunals superiors de justícia, quan el nombre dels seus membres passe de cinc, actuen dividides en seccions, i n'és el president el que també ho siga de la sala o el magistrat més antic dels que integren la secció.

3. Per a la vista o la deliberació i la decisió del despatx ordinari, és suficient la concurrència de qui presideix i de dos magistrats.

4. La resolució dels recursos de cassació en interès de la llei, de cassació per a la unificació de doctrina i de revisió s'encomana a una secció de la sala contenciosa administrativa que tinga la seu en el tribunal superior de justícia, composta pel president d'aquesta sala, que la presideix, pel president o els presidents de les altres sales contencioses administratives i, si s'escau, de les seues seccions, en un nombre no superior a dos; i també pels magistrats d'aquesta sala o sales que siguen necessaris per a completar un total de cinc membres.

Si la sala o les sales contencioses administratives tenen mitjà d'una secció la sala de govern del tribunal superior de justícia ha d'establir per a cada any judicial el torn d'acord amb el qual els presidents de seccions han d'ocupar els llocs de la que regula aquest apartat. També estableix entre tots els magistrats que presten servei a la sala o les sales.

CAPÍTOL V

Distribució dels

Article 17

1. La distribució dels afers entre les diverses sales d'un mateix tribunal, o entre les diverses seccions d'una mateixa sala, ha de ser acordada per la sala de govern del tribunal respectiu, tenint en compte la naturalesa i l'homogeneïtat de la matèria a què es refereixen els recursos.

2. També cal seguir aquest criteri per a la distribució dels afers entre els diversos jutjats contenciosos administratius d'una mateixa població. L'aprovació correspon a la sala de govern del tribunal superior de justícia, a proposta de la junta de jutges d'aquest ordre jurisdiccional.

3. Els acords sobre la distribució dels afers s'han d'adoptar cada dos anys i s'han de comunicar al Consell General del Poder Judicial a l'únic efecte de ser publicats, abans de l'obertura de tribunals, al **Boletí Oficial del Estado** o al butlletí de la comunitat autònoma, segons corresponga.

En cas que siga alterada la competència dels diferents jutjats amb seu en un mateix partit judicial, de les diverses sales d'un mateix tribunal o de les diverses seccions d'una sala per raó d'una nova distribució dels afers, continua coneixent dels processos en tramitació i s'ha de decidir l'òrgan jurisdiccional que en siga competent en el moment de la interposició del recurs, segons els acords aleshores vigents.

TÍTOL II **Les parts**

CAPÍTOL I **Capacitat processal**

Article 18

Tenen capacitat processal davant de l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu, a més de les persones que en tenen d'acord amb la Llei d'enjudiciament civil, els menors d'edat per a la defensa dels seus drets i interessos legítims quan l'ordenament jurídic els permetia fer-ho sense que calga que estiguen assistits per la persona que n'exerceix la potestat, la tutela o la curatela.

Els grups d'afectats, unions sense personalitat o patrimonis independents o autònoms, totes aquestes entitats aptes per a ser titulars de drets i obligacions al marge de la seua integració en les estructures formals de les persones jurídiques, també tenen capacitat processal davant de l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu quan la llei així ho declare expressament.

CAPÍTOL II **Legitimació**

Article 19

1. Estan legitimats davant de l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu:

- a) Les persones físiques o jurídiques que tenen un dret o interès legítim.
- b) Les corporacions, les associacions, els sindicats, els grups i les entitats a què es refereix l'article 18 que resulten afectats o estiguen legalment habilitats per a la defensa dels drets i els interessos legítims col·lectius.
- c) L'Administració de l'Estat, quan tinga un dret o un interès legítim, per a impugnar els actes i les disposicions de l'Administració de les comunitats autònomes i dels organismes públics vinculats a aquestes, així com els de les entitats locals, de conformitat amb el que es disposa en la legislació de règim local, i els de qualsevol altra entitat pública no sotmesa a la seua fiscalització.
- d) L'Administració de les comunitats autònomes, per a impugnar els actes i les disposicions que afecten l'àmbit de la seua autonomia, emanats de l'Administració de l'Estat i de qualsevol altra administració o organisme públic, així com els de les entitats locals, de conformitat amb el que es disposa en la legislació de règim local.
- e) Les entitats locals territorials, per a impugnar els actes i les disposicions

que afecten l'habitat de la seua autonomia, emanats de les administracions de l'Estat i de les comunitats autònomes, així com els òrgans públics amb personalitat jurídica pròpia vinculats a una i altres o els òrgans entitats locals.

f) El Ministeri Fiscal per a intervindre en els processos que determine la llei.

g) Les entitats de dret públic amb personalitat jurídica pròpia vinculades o dependents de qualsevol de les administracions públiques per a impugnar els actes o les disposicions que afecten l'habitat dels seus fins.

h) Qualsevol ciutadà en exercici de l'acció popular, en els casos expressament previstos per les lleis.

i) Per a la defensa del dret a la igualtat de tracte i no-discriminació i intolerància, a més de les persones afectades i sempre amb la seua autorització, estarà també legitimada l'Autoritat Independent per a la Igualtat de Tracte i la No-discriminació, així com, en relació amb les persones afiliades o associades a aquests, els partits polítics, els sindicats, les associacions professionals de treballadors autònoms, les organitzacions de persones consumidores i usuàries i les associacions i organitzacions legalment constituïdes que tinguen entre els seus fins la defensa i la promoció dels drets humans, d'acord amb el que s'estableix en la Llei integral per a la igualtat de tracte i la no-discriminació.

Quan les persones afectades siguen una pluralitat indeterminada o de difícil determinació, la legitimació per a instar accions judicials en defensa de drets o interessos difusos correspondrà a l'Autoritat Independent per a la Igualtat de Tracte i la No-discriminació, als partits polítics, els sindicats i les associacions professionals de treballadors autònoms i representatius, així com a les organitzacions de persones consumidores i usuàries d'habitat estatal, i a les organitzacions, d'habitat estatal o de l'habitat territorial en el qual es produeix la situació de discriminació que tinguen entre els seus fins la defensa i promoció dels drets humans, d'acord amb el que s'estableix en la Llei integral per a la igualtat de tracte i la no-discriminació sense perjudici en tot cas de la legitimació individual de les persones afectades que estiguen determinades.

La persona assetjada serà també legitimada en els litigis sobre assetjament sexual i assetjament discriminatori.

j) Per a la defensa dels drets i interessos de les persones víctimes de discriminació per orientació i identitat sexual, expressió de gènere o característiques sexuals, a més de les persones afectades i sempre que compten amb la seua autorització expressa, estaran també legitimats els partits polítics, les organitzacions sindicals, les organitzacions empresarials, les associacions professionals de persones treballadores autònoms, les associacions de persones consumidores i usuàries i les associacions i organitzacions legalment constituïdes que

tinguen entre els seus fins la defensa i promoció dels drets de les persones lesbianes, gais, bisexuals, trans i intersexuals o de les seues famílies, d'acord amb el que estableix la Llei per a la igualtat real i efectiva de les persones trans i per a la garantia dels drets de les persones LGTBI.

Quan les persones afectades siguen una pluralitat indeterminada o de difícil determinació, la legitimació per demandar en judici la defensa d'aquests interessos difusos correspondrà exclusivament als organismes públics amb competència en la matèria, als partits polítics, les organitzacions sindicals, les organitzacions empresarials, les associacions professionals de persones treballadores autònomes, les associacions de persones consumidores i usuàries i les associacions i organitzacions legalment constituïdes que tinguen entre els seus fins la defensa i promoció dels drets de les persones lesbianes, gais, bisexuals, trans i intersexuals o de les seues famílies.

La persona assetjada serà única legitimada en els litigis sobre assetjament discriminatori per raó d'orientació i identitat sexual, expressió de gènere o característiques sexuals.

2. L'Administració autora d'un acte estigui legitimada per a impugnar-lo davant d'aquest ordre jurisdiccional, amb una declaració prèvia de lesivitat per a l'interès públic en els termes establits per la llei.

3. L'exercici d'funcions pels veïns en nom i interès de les entitats locals es regeix pel que es disposa en la legislació de règim local.

4. Les administracions públiques i els particulars podran interposar un recurs contenciós administratiu contra les decisions adoptades pels òrgans administratius als quals correspon resoldre els recursos especials i les reclamacions en matèria de contractació que es refereix la legislació de contractes del sector públic sense necessitat, en el primer cas, de declaració de lesivitat.

5. Tindran legitimació per a recórrer davant de l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu les resolucions del Tribunal Administratiu de l'Esport que es dicten en assumptes de disciplina esportiva en matèria de dopatge, totes les persones esmentades en l'article 40.4 de la Llei orgànica de protecció de la salut de l'esportista i lluita contra el dopatge en l'activitat esportiva.

Article 20

No poden interposar cap recurs contenciós administratiu contra l'activitat d'una administració pública:

a) Els òrgans d'aquesta administració i els membres dels seus òrgans col·legiats, llevat que una llei ho autoritze expressament.

b) Els particulars quan actuen per delegació com a simples agents o mandataris de l'administració.

c) Les entitats de dret públic que siguin dependents o estiguen vinculades a l'Estat, les comunitats autònomes o les entitats locals, respecte de l'activitat de l'administració de la qual depenguen. Se n'exceptuen les entitats que, mitjançant llei, hagen sigut dotades d'un estatut específic d'autonomia respecte de l'administració esmentada.

Article 21

1. Es considera part demandada:

a) Les administracions públiques o qualsevol dels òrgans esmentats en l'article 1.3 contra l'activitat dels quals s'adreça el recurs.

b) Les persones o entitats els drets o interessos legítims dels quals puguin quedar afectats per l'estimació de les pretensions del demandant.

c) Les companyies d'assegurances de les administracions públiques, que sempre són part codemandada junt amb l'administració que asseguren.

2. A efectes del que disposa el paràgraf **a** de l'apartat anterior, quan es tracte d'òrgans o corporacions públiques subjectes a fiscalització d'una administració territorial, s'entén per administració demandada:

a) L'òrganisme o la corporació autors de l'acte o la disposició fiscalitzats, si el resultat de la fiscalització és aprovatori.

b) La que exercisca la fiscalització si mitjançant aquesta no s'aprova íntegrament l'acte o la disposició.

3. En els recursos contra les decisions adoptades pels òrgans administratius als quals correspon resoldre els recursos especials i les reclamacions en matèria de contractació que es refereix la legislació de contractes del sector públic els òrgans esmentats no tenen la consideració de part demandada, i ho són les persones o administracions afavorides per l'acte objecte del recurs, o que compareguen en tal concepte, de conformitat amb el que disposa l'article 49.

4. Si el demandant fonamenta les seues pretensions en la il·legalitat d'una disposició general, també se'n considera part demandada l'administració autora d'aquesta disposició encara que no procedisca d'aquesta l'actuació recorreguda.

Article 22

Si la legitimació de les parts deriva d'alguna relació jurídica transmissible, el drethavent pot succeir en qualsevol estat del procés a la persona que haja actuat inicialment com a part.

CAPÍTOL III

Representació i defensa de les parts

Article 23

1. En les seues actuacions davant d'òrgans unipersonals, les parts poden conferir la seua representació a un procurador i en tot cas han de ser assistides per un advocat. Quan les parts conferisquen la seua representació a l'advocat, és a aquest a qui s'han de notificar les actuacions.

2. En les seues actuacions davant d'òrgans col·legiats, les parts han de conferir la seua representació a un procurador i ser assistides per un advocat.

3. Poden, no obstant això, comparèixer per si mateixos els funcionaris públics en defensa dels seus drets estatutaris, quan es referisquen a qüestions de personal que no impliquen la separació d'empleats públics inamovibles.

Article 24

La representació i la defensa de les administracions públiques i dels òrgans constitucionals es regeix pel que disposen la Llei orgànica del poder judicial i la Llei d'assistència jurídica a l'Estat i les institucions públiques, així com les normes que sobre la matèria i en el marc de les seues competències hagen dictat les comunitats autònomes.

TÍTOL III

Objecte del recurs contenciós administratiu

CAPÍTOL I

Activitat administrativa impugnabile

Article 25

1. El recurs contenciós administratiu és admissible amb relació a les disposicions de caràcter general i als actes expressos i presumptes de l'administració pública que posen fi a la via administrativa, ja siguen definitius o de tràmit, si aquests decideixen directament o indirectament el fons de l'afet, determinen la impossibilitat de continuar el procediment, produeixen indefensibilitat perjudici irreparable a drets o interessos legítims.

2. També és admissible el recurs contra la inactivitat de l'administració contra les seues actuacions materials que constitueixen via de fet, en els termes que estableix aquesta llei.

Article 26

1. A més de la impugnació directa de les disposicions de caràcter general, també és admissible la dels actes que es produeixen en aplicació d'aquestes, fonamentada en el fet que aquestes disposicions no són conformes a dret.

2. La falta d'impugnació directa d'una disposició general o la desestimació del recurs que s'haja interposat en contra seua no impedeixen la impugnació dels actes d'aplicació fonamentada en el que disposa l'apartat anterior.

Article 27

1. Quan un jutge o un tribunal contenciós administratiu haja dictat sentència ferma estimativa perquè considera il·legal el contingut de la disposició general aplicada, ha de plantejar la qüestió d'il·legalitat davant del tribunal competent per a conèixer del recurs directe contra la disposició llevat del que disposen els dos apartats següents.

2. Quan el jutge o el tribunal competent per a conèixer d'un recurs contra un acte fonamentat en la invalidesa d'una disposició general també siga per a conèixer del recurs directe contra aquesta, la sentència ha de declarar la validesa o la nul·litat de la disposició general.

3. Sense necessitat de plantejar una qüestió d'il·legalitat, el Tribunal Suprem ha d'invalidar qualsevol disposició general quan, en qualsevol grau, conega d'un recurs contra un acte fonamentat en la il·legalitat d'aquella norma.

Article 28

No és admissible el recurs contenciós administratiu respecte dels actes que siguin reproduccions d'altres d'anteriors definitius i fermes i els confirmatoris d'actes consentits perquè no han sigut recorreguts dins del termini i en la forma escaient.

Article 29

1. Quan l'Administració en virtut d'una disposició general que no requerisca actes d'aplicació en virtut d'un acte, contracte o conveni administratiu, estiga obligada a fer una prestació concreta en favor d'una persona determinada o de diverses, els que hi tinguen dret poden reclamar a l'Administració el compliment d'aquesta obligació. Si en el termini de tres mesos des de la data de la reclamació l'Administració no ha donat compliment a la sol·licitud o no ha arribat a un acord amb els interessats, aquests poden deduir recurs contenciós administratiu contra la inactivitat de l'Administració.

2. Quan l'Administració no execute els seus actes fermes, els afectats poden sol·licitar la seua execució si aquesta no es produeix en el termini d'un mes des de la petició; els sol·licitants poden formular un recurs contenciós administratiu, que s'ha de tramitar pel procediment abreujat que regula l'article 78.

Article 30

En cas de via de fet, l'interessat pot formular requeriment a l'Administració actuant i intimar-ne la cessació. Si aquesta intimació no és formulada o no és atesa dins dels deu dies següents a la presentació del requeriment, pot deduir directament un recurs contenciós administratiu.

CAPÍTOL II

Pretensions de les parts

Article 31

1. El demandant pot pretendre la declaració de no ser conformes a dret i, si s'escau, l'anul·lació dels actes i les disposicions susceptibles d'impugnació segons el capítol precedent.

2. També pot pretendre el reconeixement d'una situació jurídica individualitzada i l'adopció de les mesures adequades per al ple restabliment d'aquesta, entre altres, la indemnització dels danys i els perjudicis, quan siga procedent.

Article 32

1. Quan el recurs es dirigeixca contra la inactivitat de l'Administració pública, d'acord amb el que disposa l'article 29, el demandant pot pretendre de l'òrgan jurisdiccional que condemne l'Administració al compliment de les seues obligacions en els termes concrets en què s'estiguen establides.

2. Si el recurs té per objecte una actuació material constitutiva de via de fet, el demandant pot sol·licitar que es declare contrària a dret, que s'ordene el cessament d'aquesta actuació que s'adopten, si s'escau, les altres mesures que preveu l'article 31.2.

Article 33

1. Els òrgans de l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu han de jutjar dins del límit de les pretensions formulades per les parts i dels motius que fonamenten el recurs i l'oposició.

2. Si el jutge o el tribunal, en dictar sentència, considera que la qüestió sotmesa al seu coneixement pot no haver estat apreciada degudament per les parts, perquè en aparença hi ha altres motius susceptibles de fonamentar el recurs o l'oposició, o ha de sotmetre a aquelles mitjançant provisió en què advertint que no es prejutja la decisió definitiva, els ha d'exposar, i ha de concedir als interessats un termini com a deu dies perquè formulen les al·legacions que consideren oportunes, amb la suspensió del termini per a pronunciar la sentència. Contra aquesta provisió no es pot presentar cap recurs.

3. Així mateix s'observa si, impugnats directament determinats preceptes d'una disposició general, el tribunal entén necessari estendre l'enjudiciament a altres de la mateixa disposició per raons de connexió o conseqüència amb els preceptes recorreguts.

CAPÍTOL III

Acumulació

Article 34

1. Són acumulables en un procés les pretensions que es dedueixen amb relació a un mateix acte, disposició o actuació.

2. També ho són les que es referisquen a diversos actes, disposicions o actuacions quan uns siguin reproducció, confirmació o execució d'altres o hi haja entre aquests qualsevol altra connexió directa.

Article 35

1. L'actor pot acumular en la seua demanda totes les pretensions que reuneixen els requisits que assenyalava l'article anterior.

2. Si el secretari judicial no considera pertinent l'acumulació, té l'obligació de donar compte al Tribunal, el qual, si s'escau, ha d'ordenar a la part que interposa separatament els recursos en el termini de trenta dies. Si no ho fa, el jutge ha de considerar caducat el recurs respecte del qual no s'ha donat compliment al que s'ha ordenat.

Article 36

1. Si abans de la sentència es dicta o es té coneixement de l'existència d'algun acte, disposició o actuació que mantinga amb el que és objecte del recurs en tramitació la relació que preveu l'article 34, el demandant pot sol·licitar, dins del termini que assenyalava l'article 46, l'ampliació del recurs a aquell acte administratiu, disposició o actuació.

2. Aquesta petició que produeix la suspensió del curs del procediment, el secretari judicial l'ha de traslladar a les parts perquè hi presenten al·legacions en el termini com a cinc dies.

3. Si l'òrgan jurisdiccional accedeix a l'ampliació, continua la suspensió de la tramitació del procés mentre no s'assolisca respecte d'aquella el mateix estat que tinga el procediment inicial.

4. Així mateix, és aplicable el que disposa l'apartat 1 d'aquest article quan en els recursos contenciosos administratius interposats contra actes presumptes

L'administració dicta durant la seua tramitació una resolució expressa respecte de la pretensió deduída inicialment. En aquest cas el recurrent pot desistir del recurs interposat fonamentant-se en l'acceptació de la resolució expressa que s'haja dictat o sol·licitar l'ampliació de la resolució expressa. Una vegada produït el desistiment del recurs interposat inicialment, el termini per a rebre la resolució expressa, que és de dos mesos, es compta des de l'endemà de la notificació

Article 37

1. Interposats diversos recursos contenciosos administratius en ocasió d'actes, disposicions o actuacions en els quals es done alguna de les circumstàncies que assenyalava l'article 34, l'òrgan jurisdiccional pot acordar en qualsevol moment processal, amb l'audiència privada de les parts per un termini com a cinc dies, l'acumulació d'ofici o a instància d'alguna d'aquelles.

2. Quan davant un jutge o un tribunal estiga pendent una pluralitat de recursos amb el mateix objecte, l'òrgan jurisdiccional, si no s'han acumulat, n'ha de tramitar un o diversos amb caràcter preferent amb l'audiència privada de les parts pel termini com a cinc dies, i suspendre el curs dels altres fins que es dicte sentència en els primers.

3. Una vegada ferma, el secretari judicial ha de portar testimoni de la sentència als recursos suspesos i n'ha de notificar als recurrents afectats per la suspensió a fi que en el termini de cinc dies puguin sol·licitar l'extensió dels seus efectes en els termes que preveu l'article 111, continuar el procediment o bé desistir del recurs.

Article 38

1. L'administració ha de comunicar al tribunal, en remetre-li l'expedient administratiu, si té coneixement de l'existència d'altres recursos contenciosos administratius en què puguin concórrer els supòsits d'acumulació que preveu aquest capítol.

2. El secretari judicial ha de posar en coneixement del jutge o tribunal els processos que es tramiten a l'Oficina Judicial en què puguin concórrer els supòsits d'acumulació que preveu aquest capítol.

Article 39

Contra les resolucions sobre acumulació, ampliació i tramitació preferent només es pot presentar un recurs de súplica.

CAPÍTOL IV

Quantia del recurs

Article 40

1. El secretari judicial ha de fixar la quantia del recurs contenciós-administratiu una vegada formulats els escrits de demanda i contestació en què les parts poden exposar, mitjançant altres mitjans la seua opinió del que fa al cas.

2. Si no es fa així, el secretari judicial ha de requerir el demandant perquè fixe la quantia, i a aquest efecte li ha de concedir un termini no superior a deu dies. Si transcorregut aquest termini no ho ha fet, cal atendre's a la que fixe el secretari judicial, amb l'audiència prèvia del demandat.

3. Quan el demandat no estiga d'acord amb la quantia fixada pel demandant, ho ha d'exposar per escrit dins del termini de deu dies, i el secretari judicial ha de resoldre el que siga procedent. En aquest cas el jutge o tribunal, en la sentència, ha de resoldre definitivament la qüestió.

4. La part perjudicada per la resolució que preveu l'apartat anterior pot fonamentar el recurs de queixa en la determinació indeguda de la quantia si per causa d'aquesta no es considera preparat el recurs de cassació o no s'admet el recurs de cassació per a la unificació de doctrina o el d'apel·lació.

Article 41

1. La quantia del recurs contenciós-administratiu està determinada pel valor econòmic de la pretensió objecte d'aquest.

2. Quan hi haja diversos demandants, cal atendre's al valor econòmic de la pretensió deduïda per cada un d'aquests, i no a la suma de tots.

3. En els supòsits d'acumulació d'impliació la quantia està determinada per la suma del valor econòmic de les pretensions objecte d'aquelles, però no comunica a les d'una quantia inferior la possibilitat de cassació o apel·lació.

Article 42

1. Per a fixar el valor econòmic de la pretensió cal tindre en compte les normes de la legislació processal civil, amb les especialitats següents:

a) Quan el demandant sol·licite només l'anul·lació de l'acte, cal que s'atenga al seu contingut econòmic; per a així cal tindre en compte el dret principal, però no els recíprocs, les costes ni qualsevol altra mena de responsabilitat, llevat que qualsevol d'aquests siga d'un import superior a aquell.

b) Quan el demandant sol·licite, a més de l'anul·lació, el reconeixement d'una situació jurídica individualitzada, o quan sol·licite el compliment d'una obligació administrativa, la quantia està determinada:

1r. Pel valor econòmic total de l'objecte de la reclamació si l'administració pública ha denegat totalment, en via administrativa, les pretensions del demandant.

2n. Per la diferència de la quantia entre l'objecte de la reclamació i el de l'acte que va motivar el recurs, si l'administració ha reconegut parcialment, en via administrativa, les pretensions del demandant.

2. Es reputen de quantia indeterminada els recursos dirigits a impugnar directament les disposicions generals, inclosos els instruments normatius de planejament urbanístic, els que es referisquen als funcionaris públics quan no versen sobre drets o sancions susceptibles de valoració econòmica, així com aquells en què juntament amb pretensions avaluable econòmicament se n'acumulen altres que no són susceptibles d'aquesta valoració.

També es reputen de quantia indeterminada els recursos interposats contra actes, en matèria de Seguretat Social, que tinguen per objecte la inscripció d'empreses, formalització de la protecció davant de riscos professionals, tarificació cobertura de la prestació d'incapacitat temporal, afiliació, alta, baixa i variacions de dades de treballadors.

TÍTOL IV

Procediment contenciós administratiu

CAPÍTOL I

Procediment en primera o única instància

Secció primera

Diligències preliminars

Article 43

Quan la mateixa administració autora d'un acte vulga demandar-ne l'anul·lació davant de la jurisdicció contenciosa administrativa, primerament ha de declarar lesiu per a l'interès públic.

Article 44

1. En els litigis entre administracions públiques no es pot interposar un recurs en via administrativa. No obstant això, quan una administració interpose un recurs contenciós administratiu contra una altra, li pot requerir primerament que derogue la disposició anul·lada o revoque l'acte, faci cessar o modifique l'actuació material, o iniciï l'activitat a què està obligada.

Quan l'Administració contractant, el contractista o tercers pretenguin rescindir les decisions adoptades pels òrgans administratius als quals correspon resoldre els recursos especials i les reclamacions en matèria de contractació a què es refereix la legislació de contractes del sector públic, han d'interposar el recurs directament i sense necessitat de requeriment o recurs administratiu previ.

2. El requeriment s'ha de dirigir a l'òrgan competent mitjançant un escrit raonat que ha de concretar la disposició de l'acte, l'actuació o la inactivitat, i s'ha de produir en el termini de dos mesos comptats des de la publicació de la norma o des que l'Administració requeridora haja conegut o haja pogut conèixer l'acte, l'actuació o la inactivitat.

3. El requeriment s'entén rebutjat si, dins del mes següent a la seua recepció, el requerit no emet contestació.

4. Queda al marge el que disposa la legislació de règim local sobre aquesta matèria.

Secció segona

Interposició del recurs i reclamació de l'expedient

Article 45

1. El recurs contenciós administratiu s'inicia per un escrit reduït a esmentar la disposició de l'acte, la inactivitat o l'actuació constitutiva de via de fet que s'ha impugnat i a sol·licitar que el recurs es considere interposat, llevat que aquesta llei dispose altrament.

2. A aquest escrit s'ha d'adjuntar:

a) El document que acredite la representació del compareixent, llevat que conste unit a les actuacions d'un altre recurs pendent davant del mateix jutjat o tribunal; en aquest cas es pot sol·licitar que s'expedisca un certificat perquè s'adjunte a les actuacions judicials.

b) El document o els documents que acrediten la legitimació de l'actor quan l'exercisca perquè ha tramès un altre per herència o per qualsevol altre títol.

c) La còpia o el trasllat de la disposició de l'acte exprés que es reclama, o la indicació de l'expedient en què haja recaigut l'acte o el diari oficial en què la disposició haja publicat. Si l'objecte del recurs és la inactivitat de l'Administració o una via de fet, s'ha d'esmentar l'òrgan o la dependència als quals s'atribueix a l'una o l'altra, si s'escau, l'expedient en què tinga origen, o qualsevol altra dada que servisca per a identificar suficientment l'objecte del recurs.

d) El document o els documents que acrediten el compliment dels requisits

exigits per a entaular accions les persones jurídiques d'acord amb les normes o els estatuts que els siguin aplicables, llevat que s'hagen incorporat o inserit en allò pertinent dins del cos del document esmentat en la lletra **a** d'aquest mateix apartat.

3. El secretari judicial ha d'examinar d'ofici la validesa de la compareixença tan prompte com s'haja presentat l'escrit d'interposició. Si considera que és vàlida, ha d'admetre a tribit el recurs. Si amb l'escrit d'interposició no s'adjunten els documents expressats en l'apartat anterior o els presentats són incomplets i, en general, sempre que el secretari judicial considere que no concorren els requisits que exigeix aquesta llei per a la validesa de la compareixença, ha de requerir immediatament l'esmena dels documents, i assenyalar un termini de deu dies perquè el recurrent pugui portar-la a efecte i, si no ho fa, el jutge o tribunal s'ha de pronunciar sobre l'arxivament de les actuacions.

4. El recurs de lesivitat s'inicia per una demanda formulada d'acord amb l'article 56.1, que ha de fixar amb precisió la persona o les persones demandades i la seua seu o domicili si hi consta. A aquesta demanda s'han d'adjuntar en tot cas la declaració de lesivitat, l'expedient administratiu i, si escau, els documents de les lletres **a** i **d** de l'apartat 2 d'aquest article.

5. El recurs dirigit contra una disposició general, un acte, una inactivitat o una via de fet en què no hi haja tercers interessats es pot iniciar també mitjançant demanda en què s'ha de concretar la disposició, l'acte o la conducta impugnats i s'ha de raonar que és disconforme a dret. A la demanda, s'han d'adjuntar els documents que escaiguen dels que preveu l'apartat 2 d'aquest article.

Article 46

1. El termini per a interposar el recurs contenciós administratiu és de dos mesos a comptar de l'endemà de la publicació de la disposició impugnada o de la notificació o publicació de l'acte que posa fi a la via administrativa, si és exprés. Si no ho és, el termini és de sis mesos i es compta, per al sol·licitant i altres possibles interessats, a partir de l'endemà del dia en què d'acord amb la seua normativa específica, es produïa l'acte presumpte.

2. En els casos que preveu l'article 29, els dos mesos es compten a partir de l'endemà del venciment dels terminis assenyalats en l'article esmentat.

3. Si el recurs contenciós administratiu es dirigeix contra una actuació en via de fet, el termini per a interposar el recurs és de deu dies a comptar de l'endemà de l'acabament del termini que estableix l'article 30. Si no hi ha requeriment, el termini és de vint dies des del dia en què s'inicia l'actuació administrativa en via de fet.

4. El termini per a interposar el recurs contenciós administratiu es compta des de l'endemà del dia en què es notifica la resolució expressa del recurs potestatiu de reposició en què aquest s'haja d'entendre desestimat presumptament.

5. El termini per a interposar un recurs de lesivitat és de dos mesos a comptar de l'endemà de la data de la declaració de lesivitat.

6. En els litigis entre administracions, el termini per a interposar un recurs contenciós administratiu és de dos mesos, llevat que per Llei s'establisca altra - ment. Quan haja precedit el requeriment que regulen els tres primers apartats de l'article 44, el termini es compta des de l'endemà del dia en què es rep la comunicació de l'acord exprés o s'entén rebutjat presumptament.

Article 47

1. Una vegada complit el que disposa l'article 45.3, el secretari judicial, el dia hi ha següent, ha d'acordar, si ho sol·licita el recurrent, que s'anuncie la interposició del recurs i remetre l'ofici per què s'ha publicat l'acta competent, sense perjudici que siga costejada pel recurrent, en el diari oficial que siga procedent atenent l'habitatge territorial de competència de l'òrgan autor de l'activitat administrativa objecte de recurs. El secretari judicial també pot acordar d'ofici la publicació si ho estima convenient.

2. Si s'ha iniciat el recurs mitjançant una demanda en els supòsits que preveu l'article 45.5 i aquest es dirigeix contra una disposició general, s'ha de procedir a la publicació de l'anunci d'interposició d'aquell, en què s'han de concedir quinze dies perquè les persones en els que tinguen interès legítim a sostindre la conformitat a dret de la disposició i acte o conducta impugnats. Transcorregut aquest termini, el secretari judicial ha de procedir a traslladar la demanda i els documents que s'hi adjunten perquè primer n'informa l'administració i després els altres demandats que s'hi hagen personat.

Article 48

1. El secretari judicial, en acordar el que preveu l'apartat 1 de l'article anterior, o mitjançant una diligència si la publicació no és necessària, ha de requerir l'administració que li remeta l'expedient administratiu, i li ha d'ordenar que practique les citacions a termini que preveu l'article 49. L'expedient s'ha de reclamar a l'òrgan autor de la disposició i l'acte impugnat o a aquell al qual s'impute la inactivitat o via de fet. Sempre s'ha de fer una còpia autenticada dels expedients tramitats en graus o fases anteriors, abans de tornar-los a la seua oficina de procedència.

2. No es pot reclamar l'expedient en el cas de l'apartat 2 de l'article anterior, sens perjudici de la facultat que atorga l'apartat 5 d'aquest article 48.

3. L'expedient ha de ser remès en el termini improrrogable de vint dies, comptador des que la comunicació judicial tinga entrada al registre general de l'òrgan requerit. L'entrada s'ha de posar en coneixement de l'òrgan jurisdiccional.

4. L'expedient, original o copiat, s'ha d'enviar complet, foliat i, si s'escau, autenticat, juntament amb un índex, també autenticat, dels documents que conté. L'Administració sempre ha de conservar l'original o una còpia autenticada dels expedients que envie. Si l'expedient és reclamat per diversos jutjats o tribunsals, l'Administració els ha d'enviar còpies autenticades de l'original o de la còpia que conserve.

5. Quan el recurs contra la disposició s'haja iniciat per demanda, el tribunal pot demanar d'ofici o a petició de l'actor l'expedient d'elaboració. Una vegada rebut l'expedient, el secretari judicial ho ha de posar de manifest a les parts durant cinc dies perquè hi formulen al·legacions.

6. Si s'han d'excloure de l'expedient, mitjançant resolució motivada, els documents classificats com a secret oficial, cosa que s'ha de fer constar en l'índex de documents i al lloc de l'expedient on hi haja els documents exclosos.

7. Una vegada transcorregut el termini de tramesa de l'expedient sense que s'haja rebut complet, s'ha de reiterar la reclamació, si no s'envia en el termini de deu dies comptats com disposa l'apartat 3, després que es constate la seua responsabilitat, amb l'avertiment previ del secretari judicial notificat personalment per a la formulació d'al·legacions, el jutge o tribunal ha d'imposar una multa coercitiva de tres-cents a mil dos-cents euros a l'autoritat o empleat responsable. La multa ha de ser reiterada cada vint dies, fins que es complisca el que s'ha requerit.

Si es dona la causa d'impossibilitat de determinació individualitzada de l'autoritat o empleat responsable, l'Administració és la responsable del pagament de la multa sense perjudici que es repercutisca contra el responsable.

8. Contra les interlocutories en què s'acorde la imposició de multes a què es refereix l'apartat anterior es pot interposar un recurs de súplica en els termes que preveu l'article 79.

9. Si no s'han satisfet voluntàriament, les multes fermes s'han de fer efectives per via judicial de constreyniment.

10. Imposades les tres primeres multes coercitives sense que s'haja aconseguit que es remeta l'expedient complet, el jutge o el tribunal ha de posar els fets en coneixement del Ministeri Fiscal, sens perjudici de continuar imposant

noves multes. El requeriment la desatenció del qual puga donar lloc a la tercera multa coercitiva ha de contindre l'avertiment oportú.

Secció tercera

Citació a compareixença dels demandats i admissió del recurs

Article 49

1. La resolució per la qual s'acorde remetre l'expedient s'ha de notificar durant el termini dels cinc dies següents d'haver-se adoptat, a tots els qui hi consten com a interessats, citant-los perquè puguin compareixer com a demandats en el termini de nou dies. La notificació s'ha d'efectuar d'acord amb el que disposa la llei que regule el procediment administratiu comú.

En els recursos contra les decisions adoptades pels òrgans administratius als quals correspon resoldre els recursos especials i les reclamacions en matèria de contractació a què es refereix la legislació de contractes del sector públic s'ha d'emplacar com a part demandada les persones, diferents del recurrent, que hagen comparegut en el recurs administratiu, perquè es puguin personar com a demandats en el termini de nou dies.

2. Una vegada efectuades les notificacions, s'ha d'enviar l'expedient al jutjat o al tribunal, i s'ha d'incorporar la justificació de la citació i les citacions a compareixença efectuades, llevat que no s'hagen pogut practicar dins del termini fixat per a la tramesa de l'expedient; en aquest cas s'ha d'enviar sense demora, i la justificació de les citacions a compareixença quan s'hagen ultimat.

3. Un vegada rebut l'expedient, el secretari judicial, davant del resultat de les actuacions administratives i del contingut de l'escrit d'interposició i els documents annexos, ha de comprovar que s'han efectuat les notificacions escaients per a la citació a termini i, si adverteix que són incompletes, ha d'ordenar a l'administració que es practiquen les necessàries per assegurar la defensa dels interessats que siguin identificables.

4. Quan no haja sigut possible citar algun interessat en el domicili que conste, el secretari judicial ha de manar que s'inscrisca l'edicte corresponent en el diari oficial que siga procedent atenent l'habitatge territorial de competència de l'òrgan autor de l'activitat administrativa objecte de recurs. Els citats mitjançant edictes es poden personar fins al moment en què se'ls haja de traslladar per a contestar la demanda.

5. En el supòsit que preveu l'article 47.2, cal atindre's al que s'ha disposat.

6. La citació a compareixença dels demandats en el recurs de lesivitat s'ha d'efectuar personalment en un termini de nou dies.

Article 50

1. La citació a compareixença de l'Administració s'entén efectuada per la reclamació de l'expedient.

2. Les administracions públiques s'entenen per comparegudes per la tramessa de l'expedient.

3. Els demandats citats legalment poden comparèixer a les actuacions judicials dins del termini concedit. Si ho fan posteriorment, se'ls ha de considerar part per als tributs no preclosos. Si no hi compareixen oportunament, continua el procediment pels seus tributs, sense que hi haja lloc a efectuar-hi, en estrades o de qualsevol altra forma, notificacions de cap mena.

Article 51

1. El jutjat o la sala, després de l'examen de l'expedient administratiu, ha de declarar que no és procedent l'admissió del recurs quan conste de manera inequívoca i manifesta:

- a) La falta de jurisdicció o la incompetència del jutjat o tribunal.
- b) La falta de legitimació del recurrent.
- c) Haver-se interposat el recurs contra una activitat no susceptible d'imputació.
- d) Haver caducat el termini d'interposició del recurs.

2. El jutjat o la sala pot no admetre el recurs quan s'hagen desestimat en el fons altres recursos substancialment iguals per sentència ferma; en aquest cas, cal esmentar la resolució o les resolucions desestimatives.

3. Quan s'imputi una actuació material constitutiva de via de fet, el jutjat o la sala també pot no admetre el recurs si és evident que l'actuació administrativa s'ha produïda dins la competència i de conformitat amb les regles del procediment establert legalment.

Així mateix, quan s'imputi la no realització per l'Administració de les obligacions a què es refereix l'article 29, el recurs no s'ha d'admetre si és evident l'absència d'obligació concreta de l'Administració respecte dels recurrents.

4. El jutjat o la sala, abans de pronunciar-se sobre la inadmissió del recurs, ha de fer saber a les parts el motiu en què es pot fonamentar perquè en el termini començat de deu dies, aleguen el que consideren procedent i acompanyen els documents escaients.

5. Contra la interlocutòria que declare la inadmissió es poden interposar els recursos que preveu aquesta llei. La interlocutòria d'admissió no és recurrible però no impedeix oposar qualsevol motiu d'inadmissibilitat en el moment processal posterior.

6. Declarada la inadmissió a l'empara del que estableix el paràgraf a de l'apartat 1 d'aquest article, cal atindre's al que determinen els articles 5.3 i 7.3.

Secció quarta

Demanda i contestació

Article 52

1. Rebut l'expedient administratiu al jutjat o tribunal i comprovades, i si s'escau completades, les citacions a termini, el secretari judicial ha d'informar que es lliure al recurrent perquè es dedueixca la demanda en el termini de vint dies, llevat que s'hà donat algun dels supòsits de l'article 51, cas en què s'hà de donar compte al tribunal perquè resolga el que siga procedent. Quan els recurrents siguuen diversos, i encara que no actuen sota una mateixa direcció la demanda l'han de formular simultàniament tots aquests. El lliurament de l'expedient s'hà d'efectuar en original o còpia.

2. Si la demanda no s'hà presentat dins del termini escaient, el jutjat o la sala, d'ofici, ha de declarar per interlocutorià la caducitat del recurs. No obstant això s'hà d'admetre l'escrit de demanda, i produeix els seus efectes legals, si es presenta dins del dia en què es notifique la interlocutorià.

Article 53

1. Transcorregut el termini per a la tramesa de l'expedient administratiu sense que aquest haja sigut enviat, la part recurrent pot demanar, per si mateixa o a iniciativa del secretari judicial, que se li concedisca termini per a formalitzar la demanda.

2. Si després que la part demandant haja fet ús del dret que estableix l'apartat anterior es rep l'expedient, el secretari judicial l'ha de posar de manifest a les parts demandants i, si s'escau, demandades pel termini començat de deu dies perquè puguin efectuar les al·legacions complementàries que estimen oportunes.

Article 54

1. Presentada la demanda, el secretari judicial ha de traslladar-la, amb lliurament de l'expedient administratiu, a les parts demandades que hagen comparegut, perquè presenten contestació en el termini de vint dies. Si la demanda s'hà formalitzat sense que s'haja rebut l'expedient administratiu, s'hà de citar a termini l'administració demandada perquè conteste, i se li ha d'advertir que no es pot admetre la resposta si no s'hà adjunta l'expedient esmentat.

2. Si el defensor de l'administració demandada estima que la disposició d'actuació administrativa objecte de recurs no es pot ajustar a dret, pot sol·licitar

la suspensió del procediment per un termini de vint dies per a comunicar-li la seua opinió fonada. El secretari judicial, amb l'audiència prèvia del demandant, ha d'acordar el que siga procedent.

3. La contestació ha de formular primer l'Administració demandada. Quan ho hagen de fer, a més de l'Administració altres demandats, i encara que no actuen sota una mateixa direcció la contestació han de formular simultàniament tots ells. En aquest cas no és procedent el lliurament de l'expedient administratiu, que s'ha de posar de manifest a l'Oficina Judicial, per a la citació de l'expedient, amb les despeses a càrrec d'aquests demandats.

4. Si l'Administració demandada és una entitat local i no s'ha personat en el procés malgrat haver estat citada, no obstant això se li ha de traslladar la demanda perquè en el termini de vint dies, pugui designar un representant en judici o comunicar a l'Oficina Judicial, per escrit, els fonaments pels quals estime improcedent la pretensió de l'actor.

Article 55

1. Si les parts consideren que l'expedient administratiu no està complet, poden sol·licitar, dins del termini per a formular la demanda o la contestació que es reclamen els antecedents per a completar-lo.

2. La sol·licitud a què es refereix l'apartat anterior suspèn el curs del termini corresponent.

3. El secretari judicial ha de resoldre el que siga pertinent en el termini de tres dies. L'Administració en tornar a remetre l'expedient, ha d'indicar en l'índex a què es refereix l'article 48.4 els documents que s'han afegit.

Article 56

1. En els escrits de demanda i de contestació s'ha de consignar amb la separació deguda els fets, els fonaments de dret i les pretensions que es dedueixen, en justificació de les quals es poden allegar tots els motius que siguin procedents, tant si han sigut plantejats o no davant de l'Administració.

2. El secretari judicial ha d'examinar d'ofici la demanda i requerir que s'acomenen les faltes que tinga en un termini no superior a deu dies. Una vegada feta l'esmena, ha d'admetre la demanda. Altrament, n'ha de donar compte al jutge perquè resolga el que siga procedent sobre la seua admissió.

3. A la demanda i la contestació les parts han d'adjuntar els documents en què fonamenten de manera directa el seu dret, i si no consten en poder seu, han de designar l'advocat, l'Oficina, el protocol o la persona en poder de la qual es troben.

4. Després de la demanda i la contestació no s'admeten a les parts altres

documents que els que es troben en algun dels casos previstos per al procés civil. No obstant això, el demandant pot aportar, a més, els documents que tinguen per objecte desvirtuar alegacions contingudes en les respostes a la demanda i que posen de manifest la disconformitat en els fets, abans de la citació de vista o les conclusions.

Article 57

El secretari judicial ha de declarar conclouent el plet, sense més trèmit, per a sentència una vegada contestada la demanda, llevat que el jutge o tribunal faci ús de la facultat que li atribueix l'article 61 en els supòsits següents:

1r. Si l'actor demana per un altre si en la seua demanda que el recurs es decidisca sense necessitat de recepció de prova ni tampoc de vista o conclusions i la part demandada no s'hi oposa.

2n. Si en els escrits de demanda i contestació no se sol·licita la recepció de prova ni els tràmits de vista o conclusions, llevat que el jutge o tribunal, excepcionalment, atesa l'importància de l'assumpte, acorde la celebració de vista o la formulació de conclusions escrites.

En els dos supòsits anteriors, si el demandat sol·licita la inadmissió del recurs, s'ha de traslladar al demandant perquè en el termini de cinc dies formule les alegacions que estime procedents sobre la possible causa d'inadmissió següidament s'ha de declarar conclouent el plet.

Secció cinquena

Alegacions privades

Article 58

1. Les parts demandades poden alegar, dins dels primers cinc dies del termini per a respondre la demanda, els motius que puguen determinar la incompetència de l'òrgan jurisdiccional o la inadmissibilitat del recurs d'acord amb el que disposa l'article 69, sens perjudici que aquests motius, llevat de la incompetència de l'òrgan jurisdiccional, puguen ser alegats en la contestació fins i tot si han sigut desestimats com a alegació privada.

2. Per fer ús d'aquest tràmit l'administració demandada ha d'adjuntar l'expedient administratiu si no l'ha enviat abans.

Article 59

1. L'escrit en què es formulen alegacions privades el secretari judicial l'ha de traslladar durant cinc dies a l'actor, el qual pot esmenar el defecte, si és procedent, en el termini de deu dies.

2. Evacuat el trasllat, s'ha de seguir la tramitació prevista per als incidents.
3. La interlocutòria desestimativa de les al·legacions prèvies no és susceptible de recurs i ha de disposar que es conteste la demanda en el termini que reste.
4. La interlocutòria estimativa de les al·legacions prèvies ha de declarar la inadmissibilitat del recurs i, una vegada ferma, el secretari judicial ha d'ordenar la devolució de l'expedient administratiu a l'òficina d'on procedisca. Si s'ha declarat la falta de jurisdicció de competència, cal atindre's al que determinen els articles 5.3 i 7.3.

Secció sisena

Prova

Article 60

1. Només es podrà demanar la recepció del procés a prova per mitjà d'actes tressos en els escrits de demanda i contestació i en els d'alegacions complementàries. En aquests escrits hauran d'expressar-se de manera ordenada els punts de fet sobre els quals haja de versar la prova i els mitjans de prova que es proposen.

2. Si de la contestació a la demanda resultaren nous fets de transcendència per a la resolució del plet, el recurrent podrà demanar la rebuda a prova i expressar els mitjans de prova que es proposen dins dels cinc dies següents a aquell en què s'haja donat trasllat d'aquesta, sense perjudici que puga fer ús del seu dret a aportar documents d'acord amb el que es disposa en l'apartat 4 de l'article 56.

3. Es rebrà el procés a prova quan hi haja disconformitat en els fets i aquests foren de transcendència, segons el parer de l'òrgan jurisdiccional, per a la resolució del plet. Si l'objecte del recurs fora una sanció administrativa o disciplinària, el procés es rebrà sempre a prova quan hi haja disconformitat en els fets.

4. La prova es desenvoluparà conformement a les normes generals establides per al procés civil, i el termini per a practicar-la serà de trenta dies. No obstant això es podran aportar al procés les proves practicades fora d'aquest termini per causes no imputables a la part que les haja proposades.

5. Les sales podran delegar en un dels seus magistrats o en un jutjat contenciós administratiu la pràctica de totes o algunes de les diligències probatòries, i el representant en actuacions de l'administració podrà al seu torn, delegar en un funcionari públic d'aquesta la facultat d'intervindre en la pràctica de proves.

6. En l'acte d'emissió de la prova pericial, el jutge atorgarà a petició de qualsevol de les parts, un termini no superior a cinc dies perquè les parts puguin sol·licitar aclariments al dictamen emès.

7. D'acord amb les lleis processals, en aquells procediments en què les alegacions de la part actora es fonamenten en actuacions discriminatíves per raó de sexe, orientació i identitat sexual, expressió de gènere o característiques sexuals i aporte indicis fundats sobre la seua existència, correspondrà a la part demandada l'aportació d'una justificació objectiva i raonable, provada, de les mesures adoptades i de la seua proporcionalitat.

A l'efecte del que es disposa en el paràgraf anterior, l'òrgan judicial, d'ofici o a instàncies de part, podrà recaptar informe o dictamen dels organismes públics competents en matèria d'igualtat.

Article 61

1. El jutge o el tribunal pot acordar d'ofici la recepció a prova i disposar la pràctica de totes les que considere pertinents per a la decisió més encertada de l'afet.

2. Finalitzat el període de prova, i fins que el plet siga declarat conclò per a sentència, l'òrgan jurisdiccional també pot acordar la pràctica de qualsevol diligència de prova que considere necessària.

3. Les parts tenen intervenció en les proves que s'efectuen a l'empara del que preveuen els dos apartats anteriors.

4. Si el jutge o tribunal fa ús de la seua facultat d'acordar d'ofici la pràctica d'una prova, i les parts no tenen oportunitat d'alegar sobre això en la vista o en l'escrit de conclusions, el secretari judicial ha de posar de manifest el resultat de la prova a les parts, les quals poden alegar, en el termini de cinc dies, tot el que estimen convenient quant al seu abast i importàcia.

5. El jutge pot acordar d'ofici, amb l'audiència prèvia de les parts, o bé a instància d'aquestes, l'extensió dels efectes de les proves pericials als procediments connexos. Als efectes de l'aplicació de les normes sobre costes processals amb relació al cost d'aquestes proves, s'entén que són parts tots els que intervenen en els processos sobre els quals s'ha acordat l'extensió dels seus efectes, i el seu cost s'ha de prorratejar entre els obligats en els processos esmentats al pagament de les costes.

Secció setena

Vista i conclusions

Article 62

1. Llevat que en aquesta llei es dispose altrament, les parts poden sol·licitar que tinga lloc una vista on es presenten les conclusions o que el plet siga declarat conclò sense cap altre tràmit, per a sentència.

2. La sol·licitud esmentada s'ha de formular per mitjà d'un altre escrit en els escrits de demanda o contestació mitjançant un escrit presentat en el termini de cinc dies comptats des que es notifique la diligència d'ordenació que declare conclou el període de prova.

3. El secretari judicial ha de proveir segons el que hagen sol·licitat les parts de manera coincident. Altrament, només pot acordar la celebració de la vista o la formulació de conclusions escrites quan ho sol·licite el demandant o quan, havent-se practicat una prova, ho sol·licite qualsevol de les parts; tot així sense perjudici del que disposa l'apartat 4 de l'article 61.

4. Si les parts no han formulat cap sol·licitud, el jutge o el tribunal, excepcionalment, atesa l'importància de l'afet, pot acordar que tinga lloc la vista o la formulació de conclusions escrites.

Article 63

1. Si s'acorda la celebració de la vista, el secretari judicial ha d'assenyalar la data de l'audiència per ordre rigorós d'antiguitat dels assumptes, excepte els referents a matèries que per prescripció de la llei o per acord motivat de l'òrgan jurisdiccional, fonamentat en circumstàncies excepcionals, hagen de tindre preferència, els quals, com que s'acconclusos, es poden anteposar als altres l'assenyalament dels quals encara no s'haja fet. En l'assenyalament de les vistes el secretari judicial ha d'entendre així mateix els criteris que estableix l'article 182 de la Llei d'enjudiciament civil.

2. En l'acte de la vista, s'ha de donar la paraula a les parts pel seu ordre perquè de forma succinta exposen les al·legacions. El jutge o el president de la sala, ell mateix o a través del magistrat ponent, pot convidar els defensors de les parts, abans o després dels informes orals, perquè concreten els fets i puntualitzen, aclarisquen o rectifiquen tot el que siga necessari per a delimitar l'objecte de debat.

3. El desenvolupament de la vista s'ha de registrar en un suport apte per a la gravació i reproducció del so i de la imatge. El secretari judicial ha de custodiar el document electrònic que servisca de suport a la gravació. Les parts poden demanar, a càrrec seu, una còpia de les gravacions originals.

4. Sempre que es dispose dels mitjans tecnològics necessaris, el secretari judicial ha de garantir l'autenticitat i la integritat del que s'ha gravat o reproduït mitjançant la utilització de la signatura electrònica reconeguda o d'un altre sistema de seguretat que oferisca aquestes garanties d'acord amb la llei. En aquest cas, la celebració de l'acte no requereix la presència a la sala del secretari judicial, llevat que ho hagen sol·licitat les parts, almenys dos dies abans de la

celebració de la vista, o que excepcionalment el secretari judicial ho considere necessari, atenent la complexitat de l'assumpte, el nombre i la naturalesa de les proves a practicar, el nombre d'interventors, la possibilitat que es produïssin incidències que no es puguin registrar, o la concurrència d'altres circumstàncies igualment excepcionals que ho justifiquen, suplant en què el secretari judicial ha d'entendre acta succincta en els termes que preveu l'apartat següent.

5. Si els mecanismes de garantia que preveu l'apartat anterior no es poden utilitzar, el secretari judicial ha de consignar en l'acta els aspectes següents: nombre i classe de procediment; lloc i data de celebració i temps de durada, assistents a l'acte; al·legacions de les parts; resolucions que adopte el jutge o tribunal; així com les circumstàncies i incidències que no puguin constar en aquell suport. A aquesta acta s'han d'adjuntar els suports de la gravació de les sessions.

6. Quan els mitjans de registre que preveu aquest article no es puguin utilitzar per qualsevol causa, el secretari judicial ha d'entendre acta de cada sessió i hi ha de recollir, amb l'extensió i el detall necessaris, les al·legacions de les parts, les incidències i reclamacions produïdes i les resolucions adoptades.

7. L'acta prevista en els apartats 5 i 6 d'aquest article s'ha d'entendre mitjançant procediments informàtics, i només pot ser manuscrita en les ocasions en què la sala en què s'estiga celebrant l'actuació no dispose de mitjans informàtics. En aquests casos, en acabar la sessió el secretari judicial ha de llegir l'acta, i hi ha de fer les rectificacions que les parts reclamen, si les estima procedents. Aquesta acta l'han de signar el secretari judicial després del jutge o president, les parts, els seus representants o defensors i els pïats, si s'escau.

Article 64

1. Quan s'acorde el triàmit de conclusions, les parts han de presentar unes al·legacions succintes sobre els fets, la prova practicada i els fonaments jurídics en què basen les seues pretensions.

2. El termini per a formular l'escrit és de deu dies successius per als demandants i per als demandats, i és simultani per a cada un d'aquests grups de parts si en algun d'aquests ha comparegut més d'una persona i no actuen units sota una mateixa representació.

3. L'assenyalament de dia per a la votació i la decisió s'ha d'ajustar a l'ordre expressat en l'apartat 1 de l'article anterior.

4. Una vegada feta la vista o presentades les conclusions, el jutge o el tribunal ha de declarar que el plet ha quedat conclït per a sentència, llevat que faci ús de la facultat a la qual es refereix l'apartat 2 de l'article 61, cas en què

declaració sustentada si ha de fer immediatament després que finalitze la pràctica de la diligència o les diligències de prova acordades.

Article 65

1. En l'acte de la vista o en l'escrit de conclusions no es poden plantejar qüestions que no hagen estat suscitées en els escrits de demanda i contesta - ció.

2. Quan el jutge o el tribunal considere oportú que en l'acte de la vista o en les conclusions es tracten motius rellevants per a la decisió diferents dels al·legats, ho ha de posar en coneixement de les parts mitjançant provisió i els ha de donar un termini de deu dies per a ser escoltades. Contra aquesta provisió no es pot interposar cap recurs.

3. En l'acte de la vista, o en l'escrit de conclusions, el demandant pot sol·licitar que la sentència formule un pronunciament concret sobre l'existència i la quantia dels danys i perjudicis del rescabament dels quals es tracte, si ja constaren provats en les actuacions judicials.

Article 66

Els recursos directes contra disposicions generals tenen preferència i, una vegada conclusos, han de ser anteposats per a votació i decisió a qualsevol altre recurs contenciós administratiu, siguen quins siguen la seua instància o el seu grau, llevat del procediment especial de protecció de drets fonamentals.

Secció cinquena

Sentència

Article 67

1. La sentència s'ha de dictar en el termini de deu dies des que el plet ha sigut declarat conclouent i ha de decidir sobre totes les qüestions controvertides en el procediment.

2. Quan el jutge o el tribunal aprecie que la sentència no es pot dictar dins del termini indicat, ho ha de raonar degudament i ha d'assenyalar una data posterior concreta perquè es dicte i notificar-ho a les parts.

Article 68

1. La sentència ha de pronunciar alguna de les decisions següents:

- a) Inadmissibilitat del recurs contenciós administratiu.
- b) Estimació o desestimació del recurs contenciós administratiu.

2. La sentència ha de contindre a més el pronunciament que corresponga respecte de les costes.

Article 69

La sentència ha de declarar la inadmissibilitat del recurs o d'alguna de les pretensions en els casos següents:

- a) Que el Jutjat o Tribunal Contenciós Administratiu no tinga jurisdicció;
- b) Que hi haja interposat una persona incapacitada o no legitimada degudament.
- c) Que tinga per objecte disposicions, actes o actuacions no susceptibles d'imputació;
- d) Que recaiga sobre una cosa jutjada o que hi haja litispendència.
- e) Que s'haja presentat l'escrit inicial del recurs fora del termini establert.

Article 70

1. La sentència ha de desestimar el recurs quan s'ajusten a dret la disposició de l'acte o l'actuació impugnats.

2. La sentència ha de desestimar el recurs contenciós administratiu quan la disposició o l'actuació de l'acte incideix en qualsevol infracció de l'ordenament jurídic, fins i tot la desviació de poder.

Si s'entén per desviació de poder l'exercici de potestats administratives per a fins diferents dels que fixa l'ordenament jurídic.

Article 71

1. Quan la sentència estime el recurs contenciós administratiu:

a) Ha de declarar que no és conforme a dret i, si escau, anul·lar totalment o parcialment la disposició o l'acte recorregut o disposar que cesse o es modifiqui l'actuació impugnada.

b) Si s'ha pretès el reconeixement i el restabliment d'una situació jurídica individualitzada, ha de reconèixer la situació jurídica esmentada i adoptar les mesures que calguen per al ple restabliment d'aquesta situació.

c) Si la mesura consisteix en l'emissió d'un acte o en la pràctica d'una actuació jurídicament obligatòria, la sentència pot establir un termini perquè es complisca la decisió.

d) Si s'estima una pretensió de rescabalar danys i perjudicis, cal declarar en tot cas el dret a la reparació i assenyalar així mateix qui està obligat a indemnitzar. La sentència també ha de fixar la quantia de la indemnització quan ho demane expressament el demandant i consten provats en les actuacions judicials

elements suficients per a així. Si no és així, s'han d'establir les bases per a la determinació de la quantia, la concreció definitiva de la qual ha de quedar diferida al període d'execució de sentència.

2. Els òrgans jurisdiccionals no poden determinar la forma en la qual han de quedar redactats els preceptes d'una disposició general en substitució dels que anul·len ni poden determinar el contingut discrecional dels actes anul·lats.

Article 72

1. La sentència que declare la inadmissibilitat o desestimació del recurs contenciós administratiu només produeix efectes entre les parts.

2. L'anul·lació d'una disposició o un acte produeix efectes per a totes les persones afectades. Les sentències fermes que anul·len una disposició general tenen efectes generals des del dia en què s'ha publicada la decisió dels preceptes anul·lats en el mateix diari oficial en què ho haja estat la disposició anul·lada. També es publiquen les sentències fermes que anul·len un acte administratiu que afecte una pluralitat indeterminada de persones.

3. L'estimació de pretensions de reconeixement o restabliment d'una situació jurídica individualitzada només produeix efectes entre les parts. No obstant això, aquests efectes es poden estendre a tercers en els termes que preveuen els articles 110 i 111.

Article 73

Les sentències fermes que anul·len un precepte d'una disposició general no afecten per si mateixes l'eficàcia de les sentències o els actes administratius fermes que li hagen aplicat abans que l'anul·lació assolira efectes generals, excepte en el cas que l'anul·lació del precepte implique l'exclusió de la reducció de les sancions encara no executades completament.

Secció novena

Altres formes d'acabament del procediment

Article 74

1. El recurrent pot desistir del recurs en qualsevol moment anterior a la sentència.

2. Perquè el desistiment del representant en judici produïa efectes cal que el ratifiqui el recurrent o que estiga autoritzat per a fer-ho. Si desisteix l'administració pública, s'ha de presentar testimoni de l'acord adoptat per l'òrgan competent conformement als requisits exigits per les lleis o reglaments respectius.

3. El secretari judicial ho ha de traslladar a les altres parts, i en els supòsits d'acció popular, al Ministeri Fiscal, pel termini com a cinc dies. Si presten la seua conformitat al desistiment o no s'hi oposen, ha de dictar un decret en quí declare acabat el procediment, i ordene l'arxivament de les actuacions i la devolució de l'expedient administratiu a l'òficina de procedència.

4. Altrament, o quan aprecie dany per a l'interès públic, n'ha de donar compte al jutge o tribunal perquè resolga el que siga procedent.

5. Si els recurrents són diversos, el procediment continua respecte d'aquells que no hagen desistit.

6. El desistiment no implica necessàriament la condemna quant a costes.

7. Quan s'haja desistit del recurs perquè l'administració demandada haja reconegut totalment en via administrativa les pretensions del demandant, i després l'administració dicte un nou acte totalment o parcialment revocatori del reconeixement, l'actor pot demanar que continue el procediment en l'estat en quí es trobe, i estendre-ho a l'acte revocatori. Si el jutge o el tribunal ho estima convenient, pot concedir a les parts un termini com a deu dies perquè formulen per escrit al·legacions complementàries sobre la revocació.

8. Desistit un recurs d'apel·lació o de cassació, el secretari judicial sense cap altre tràmit ha de declarar acabat el procediment per decret, i ordenar l'arxivament de les actuacions i la devolució de les actuacions rebudes a l'òrgan jurisdiccional de procedència.

Article 75

1. Els demandats s'hi poden aplanar complint els requisits que exigeix l'apartat 2 de l'article anterior.

2. Produït l'aplanament, el jutge o el tribunal, sense cap altre tràmit, ha de dictar sentència d'acord amb les pretensions del demandant, llevat de si així implica una infracció manifesta de l'ordenament jurídic, cas en quí l'òrgan jurisdiccional ha de comunicar a les parts els motius que es puguin oposar a l'estimació de les pretensions i obrir un termini com a deu dies per a escoltar-les, i dictar després la sentència que estime ajustada a dret.

3. Si els demandats són diversos, el procediment continua respecte d'aquells que no s'hi hagen aplanat.

Article 76

1. Si, interposat un recurs contenciós administratiu, l'administració demandada reconeix totalment en via administrativa les pretensions del demandant, qualsevol de les parts pot posar-ho en coneixement del jutge o el tribunal, quan l'administració no ho fa.

2. El secretari judicial ha de manar escoltar les parts pel termini començant a comptar des de cinc dies i, amb la comprovació prèvia del que s'ha al·legat, el jutge o tribunal ha de dictar una interlocutòria en què declare acabat el procediment i ordene l'extinció del recurs i la devolució de l'expedient administratiu, si el reconeixement no infringeix manifestament l'ordenament jurídic. En aquest últim cas ha de dictar sentència ajustada a dret.

Article 77

1. En els procediments en primera o única instància, el jutge o el tribunal, d'ofici o a sol·licitud d'una de les parts, una vegada formulades la demanda i la contestació, pot sotmetre a la consideració de les parts el reconeixement de fets o documents, així com la possibilitat d'assolir un acord que pose fi a la controvèrsia, quan el judici es promoga sobre matèries susceptibles de transacció, en particular, quan verse sobre estimació de quantitat.

Els representants de les administracions públiques demandades necessiten l'autorització oportuna per a portar a efecte la transacció d'acord amb les normes que regulen la disposició de l'actiu per part d'aquests.

2. L'intent de conciliació no suspèn el curs de les actuacions llevat que totes les parts que hi hagen comparegut ho sol·liciten, i es pot produir en qualsevol moment anterior al dia en què el plet haja sigut declarat conclòs per a sentència.

3. Si les parts arriben a un acord que implique la desaparició de la controvèrsia, el jutge o el tribunal ha de dictar interlocutòria que declare acabat el procediment, sempre que el que s'ha acordat no siga manifestament contrari a l'ordenament jurídic ni lesiu de l'interès públic o de tercers.

CAPÍTOL II

Procediment abreujat

Article 78

1. Els jutjats contenciosos administratius i, si s'escau, els jutjats centrals contenciosos administratius d'aquest ordre jurisdiccional coneixen, pel procediment abreujat, dels assumptes que siguen competència seua que se susciten sobre qüestions de personal al servei de les administracions públiques, sobre estrangeria i sobre inadmissió de peticions d'asil polític, assumptes de disciplina esportiva en matèria de dopatge, així com totes aquelles la quantia de les quals que no supere els 30.000 euros.

2. El recurs s'inicia per demanda, a la qual s'ha d'adjuntar el document o

els documents en què el actor fonamenta el seu dret i aquells que preveu l'article 45.2.

3. Presentada la demanda, el secretari judicial, apreciada la jurisdicció i competència objectiva del tribunal, ha de rebutre la demanda. Altrament, n'ha de donar compte a aquest perquè es solga el que siga procedent.

Admesa la demanda, el secretari judicial n'ha de acordar el trasllat al demandat, i ha de citar les parts per a la celebració de la vista, amb indicació del dia i l'hora, i requerir a l'administració demandada que remeta l'expedient administratiu amb almenys quinze dies d'antelació del termini assenyalat per a la vista. En l'assenyalament de les vistes s'ha d'atendre als criteris que estableix l'article 182 de la Llei d'enjudiciament civil.

No obstant això, si l'actor demana per atresseir en la seua demanda que el recurs es decidisca sense necessitat de recepció a prova ni tampoc de vista, el secretari judicial n'ha de traslladar a les parts demandades perquè la contesten en el termini de vint dies, amb l'avertiment a què es refereix l'apartat primer de l'article 54. Les parts demandades poden sol·licitar, dins dels deu primers dies del termini per a contestar la demanda, que se celebri la vista. En aquest cas, el secretari judicial ha de citar les parts a l'acte d'acord amb el que preveu el paràgraf anterior. En cas contrari, el secretari judicial ha de procedir d'acord amb el que disposa l'article 57, i ha de declarar conclòs el plet sense cap més tràmit una vegada contestada la demanda, llevat que el jutge faci ús de la facultat que li atribueix l'article 61.

4. Rebut l'expedient administratiu, el secretari judicial n'ha de remetre a l'actor i als interessats que s'han personat perquè puguen fer alegacions a l'acte de la vista.

5. Comparegudes les parts, o alguna d'aquestes, el jutge ha de declarar oberta la vista.

Si les parts no compareixen o ho fa només el demandat, el jutge o tribunal ha de considerar que l'actor ha desistit del recurs i l'ha de condemnar a costes, i si hi compareix només l'actor, ha d'acordar que prossegueisca la vista en absència del demandat.

6. La vista comenirà amb l'exposició per part del demandant dels fonaments del que demane o la ratificació dels que ha exposat en la demanda.

7. Tot seguit, el demandat pot formular les alegacions que al seu dret convinguen, començant, si escau, per les qüestions relatives a la jurisdicció i la competència objectiva i territorial i a qualsevol altre fet o circumstància que puga obstar a la validesa de la prossecució del procés mitjançant sentència sobre el fons.

8. Escollit el demandant sobre aquestes qüestions, el jutge ha de resoldre el que siga procedent i, si mana prosseguir el judici, el demandat pot sol·licitar que conste en acta la seua disconformitat. El mateix pot fer el demandant si el jutge, en resoldre sobre alguna de les qüestions esmentades, declina el coneixement de l'afar en favor d'un altre jutjat o el tribunal o entitat que ha de declarar la inadmissibilitat del recurs.

9. Si en les al·legacions el demandat ha impugnat l'adequació del procediment per raó de la quantia, el jutge, abans de practicar-se la prova o, si s'escau, les conclusions, ha de exhortar les parts a posar-se d'acord sobre aquest punt. Si no s'assoleix l'acord, ha de decidir el jutge, que ha de donar al procés el curs procedimental que corresponga segons la quantia que ell determine. Davant de la sentència del jutge no es pot presentar cap recurs.

10. Si no se susciten les qüestions processals a les quals es refereixen els apartats anteriors o si, havent-se suscitat, el jutge decideix continuar el judici, s'ha de donar la paraula a les parts per a fixar amb claredat els fets en els quals fonamenten les seues pretensions. Si no hi ha conformitat, es proposen les proves i, una vegada admeses les que no siguin impertinents o inútils, es practiquen seguidament.

11. Quan de les al·legacions de les parts es desprenga la conformitat de tots els demandats amb les pretensions de l'actor, el caràcter merament jurídic de la controvèrsia, l'absència de proposició de la prova o la inadmissibilitat de tota la prova proposada, i les parts no vulguen formular conclusions, el jutge ha de apreciar aquesta circumstància en l'acte i, si cap part no s'hi oposa, dictar sentència sense més dilació.

Formulada l'oposició el jutge ha de resoldre estimant-la, cas en què la vista prossegueix conforme al que estableixen els apartats següents, o desestimant-la en la mateixa sentència que dicte conforme al que preveu el paràgraf anterior, abans de resoldre sobre el fons, com a especial pronunciament.

12. Els mitjans de prova es practiquen en els judicis abreujats, quan no siga incompatible amb els seus tràmits, de la forma prevista per al judici ordinari.

13. Les preguntes per a la prova d'interrogatori de part s'han de proposar verbalment, sense admissió de plets.

14. No s'admeten escrits de preguntes i repreguntes per a la prova testifical. Quan el nombre de testimonis siga excessiu i, a criteri de l'òrgan judicial, les seues manifestacions puguin constituir una reiteració inútil del testimoni sobre fets prou aclarits, aquell els pot limitar discrecionalment.

15. Els testimonis no poden ser recusats i, únicament en conclusions, les parts poden fer les observacions que siguin oportunes respecte de les seues

circumstàncies personals i de la veracitat de les seues manifestacions.

16. En la pràctica de la prova pericial no s'aplicables les regles generals sobre insaculació de perits.

17. Contra les resolucions del jutge sobre denegació de proves o sobre admissió de les que es denuncien com a obtingudes amb violació de drets fonamentals, les parts poden interposar en l'acte un recurs de súplica, que s'ha de substanciar i resoldre seguidament.

18. Si el jutge estima que no es pot practicar en la vista alguna prova rellevant, sense mala fe per part de qui tinga la càrrega d'aportar-la, l'ha de suspendre, i el secretari judicial competent ha d'assenyalar, en l'acte i sense necessitat de nova notificació, el lloc, dia i hora en què s'ha de reprendre.

19. Després de la pràctica de la prova, si es fa, i, si s'escau, de les conclusions, escoltats els lletrats, les persones que siguen part en els afers poden, amb la vista del jutge, exposar de paraula el que creguen oportú per a la seua defensa a la conclusió de la vista, abans de donar-la per acabada.

20. El jutge ha de dictar sentència en el termini de deu dies des de la celebració de la vista.

21. La vista s'ha de documentar en la forma que estableixen els apartats 3 i 4 de l'article 63.

22. Si els mecanismes de garantia que preveu l'apartat anterior no es poden utilitzar s'han de consignar en l'acte els aspectes següents: nombre i classe de procediment; lloc i data de celebració; temps de durada, assistents a l'acte; al·legacions de les parts; resolucions que adopte el jutge o tribunal; així com les circumstàncies i incidències que no puguin constar en aquell suport. A aquesta acta s'han d'incorporar els suports de la gravació de les sessions.

Quan no es puguin utilitzar els mitjans de registre per qualsevol causa, el secretari judicial ha d'estendre acta de cada sessió en què s'ha de fer constar:

a) Lloc, data, jutge que presideix l'acte, parts compareixents, representants, si s'escau, i defensors que les assisteixen.

b) Breu resum de les al·legacions de les parts, mitjans de prova proposats per aquestes, declaració expressa de la seua pertinència o impertinència, raons de la denegació o protesta, si s'escau.

c) Quant a les proves admeses i practicades:

1r. Resum suficient de les d'interrogatori de part i testifical.

2n. Relació circumstanciada dels documents presentats, o dades suficients que permeten identificar-los, en cas que el seu nombre excessiu faïdesaconsellable aquesta relació.

3r. Relació de les incidències plantejades en el judici respecte de la prova documental.

4t. Resum suficient dels informes pericials, així com de la resolució del jutge pel que fa a les propostes de recusació dels perits.

5t. Resum de les declaracions realitzades en la vista.

d) Conclusions i peticions concretes formulades per les parts; en cas que siguin de condemna a quantitat, aquesta s'ha de recollir en l'acta.

e) Declaració feta pel jutge de conclusió de les actuacions, en què s'ha de portar-les a la vista per a sentència.

Les actes que preveu aquest apartat s'han d'entendre mitjançant procediments informàtics, i només poden ser manuscrites en les ocasions en què la sala en què s'estiga celebrant l'actuació no dispose de mitjans informàtics. En aquests casos, en acabar la sessió el secretari judicial ha de llegir l'acta, i fer-hi les rectificacions que les parts reclamen, si les estima procedents. Aquesta acta l'ha de signar el secretari judicial després del jutge o president, les parts, els seus representants o defensors i els perits, si s'escau.

23. El procediment abreujat, en el que no disposa aquest capítol, es regeix per les normes generals d'aquesta llei.

CAPÍTOL III

Recursos contra resolucions processals

Secció primera

Recursos contra provisions i interlocutories

Article 79

1. Contra les provisions i les interlocutories no susceptibles d'apel·lació cassació es pot interposar recurs de súplica, sens perjudici del qual s'ha de portar a efecte la resolució impugnada, llevat que l'òrgan jurisdiccional, d'ofici o a instància d'una de les parts, acorde el contrari.

2. No és admissible el recurs de reposició contra les resolucions que se n'exceptuen expressament en aquesta llei, ni contra les actuacions que resolguen els recursos de reposició i el declarament.

3. El recurs de súplica es pot interposar en el termini de cinc dies a comptar de l'endemà de la notificació de la resolució impugnada.

4. Interposat el recurs dins del termini i en la forma escaient, el secretari judicial ha de traslladar les còpies de l'escrit a les altres parts, pel termini començant a cinc dies, a fi que el puguin impugnar si ho estimen convenient. Transcorregut el termini esmentat, l'òrgan jurisdiccional ha de resoldre mitjançant una interlocutòria dins del tercer dia.

5. [Suprimit]

Article 80

1. Són apel·lables a un sol efecte les interlocutòries dictades pels jutjats contenciosos administratius i els jutjats centrals contenciosos administratius, en processos dels quals coneguen en primera instància, en els casos següents:

- a) Les que posen terme a la petició separada de mesures cautelars.
- b) Les dictades en execució de sentència.
- c) Les que declaren la inadmissió del recurs contenciós administratiu o en facen impossible la continuació.
- d) Les recaigudes sobre les autoritzacions que preveuen l'article 8.6 i els articles 9.2 i 122 *bis*.
- e) Les dictades en aplicació dels articles 83 i 84.

2. L'apel·lació de les interlocutòries dictades pels jutjats contenciosos administratius i els jutjats centrals contenciosos administratius en els supòsits dels articles 110 i 111, es regeix pel mateix règim d'admissió de l'apel·lació que corresponga a la sentència l'extensió de la qual es pretén.

3. La tramitació dels recursos d'apel·lació interposats contra les interlocutòries dels jutjats contenciosos administratius i els jutjats centrals contenciosos administratius s'ha d'ajustar al que estableix la secció 2a d'aquest capítol.

Secció segona

Recurs ordinari d'apel·lació

Article 81

1. Les sentències dels jutjats contenciosos administratius i dels jutjats centrals contenciosos administratius són susceptibles de recurs d'apel·lació llevat que s'hagen dictat en els assumptes següents:

- a) Aquells la quantia dels quals no excedisca els 30.000 euros.
 - b) Els relatius a matèria electoral compresos en l'article 8.4.
2. Són sempre susceptibles d'apel·lació les sentències següents:
- a) Les que declaren la inadmissibilitat del recurs en el cas de la lletra a de l'apartat anterior.
 - b) Les dictades en el procediment per a la protecció dels drets fonamentals de la persona.
 - c) Les que resolguen litigis entre administracions públiques.
 - d) Les que resolguen impugnacions indirectes de disposicions generals.

Article 82

Poden interposar el recurs d'apel·lació els qui, segons aquesta llei, es troben legitimats com a part demandant o demandada.

Article 83

1. El recurs d'apel·lació contra les sentències és admissible a ambdós efectes, excepte en els casos en què aquesta llei dispose una altra cosa.

2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, el jutge, en qualsevol moment, a instància de la part interessada, pot adoptar les mesures cautelars que siguin pertinents per a assegurar, si escau, l'execució de la sentència atenent els criteris que estableix el capítol II del títol VI.

Article 84

1. La interposició d'un recurs d'apel·lació no impedeix l'execució provisional de la sentència recorreguda.

Les parts afavorides per la sentència poden instar-ne l'execució provisional. Quan d'aquesta se'n puguin derivar perjudicis de qualsevol naturalesa, es poden acordar les mesures que siguin adequades per a evitar o paliar els perjudicis esmentats. Es pot exigir igualment la prestació de caució o garantia per a respondre dels perjudicis. En aquest cas no es pot dur a terme l'execució provisional fins que la caució o la mesura acordada no estiga constituïda i acreditada en les actuacions judicials.

2. La constitució de la caució s'ha d'ajustar al que estableix l'article 133.2.

3. No s'ha d'acordar l'execució provisional quan siga susceptible de produir situacions irreversibles o perjudicis de reparació impossible.

4. Amb l'audiència prèvia de les altres parts pel termini començant de cinc dies, el jutge ha de resoldre sobre l'execució provisional en el termini dels cinc dies següents.

5. Quan qui inste l'execució provisional siga una administració pública, queda exempta de la prestació de caució.

Article 85

1. El recurs d'apel·lació s'ha d'interposar davant del jutjat que haja dictat la sentència que s'apel·la, dins dels quinze dies següents al de ser notificada, mitjançant un escrit raonat que ha de contindre les al·legacions en què es fonamenta el recurs. Transcorregut el termini de quinze dies sense que s'haja interposat el recurs d'apel·lació, el secretari judicial ha de declarar la fermesa de la sentència.

2. Si l'escrit presentat compleix els requisits que preveu l'apartat anterior i es refereix a una sentència susceptible d'apel·lació, el secretari judicial ha de dictar una resolució que admeta el recurs, contra la qual no es pot interposar cap recurs, i l'ha de traslladar a les altres parts perquè en el termini començant de quinze dies, puguin formalitzar la seua oposició. Altrament, ho ha de posar en

coneixement del jutge que, si ho estima oportú, ha de denegar l'admissió per mitjà d'una interlocutòria, contra la qual es pot interposar recurs de queixa, que s'ha de substanciar en la forma que estableix la Llei d'enjudiciament civil.

3. Als escrits d'interposició del recurs i d'oposició a aquest les parts poden demanar la recepció de prova per a la prètica de les que hagen sigut denegades o no hagen sigut degudament practicades en primera instància per causes que no els siguin imputables. En els escrits esmentats, els funcionaris públics, en els processos als quals es refereix l'article 23.3, han de designar un domicili per a notificacions a la seu de la sala contenciosa administrativa competent.

4. En l'escrit d'oposició la part apel·lada, si entén admesa indegudament l'apel·lació, no ha de fer constar, cas en què el secretari judicial ha de sotmetre aquesta al·legació per cinc dies, a vista de l'apel·lant. En el mateix escrit, l'apel·lat també pot adherir a l'apel·lació raonant els punts en què creu que li és perjudicial la sentència, cas en què el secretari ha de traslladar a l'apel·lant l'escrit d'oposició del termini de deu dies, a l'efecte que pugui oposar-se a l'adhesió.

5. Transcorreguts els terminis a què es refereixen els apartats 2 i 4 anteriors, el jutjat ha d'elevar les actuacions i l'expedient administratiu, juntament amb els escrits presentats, i s'ha d'ordenar la citació a termini de les parts perquè compareguen en el termini de trenta dies davant de la sala contenciosa administrativa competent, que ha de resoldre, si s'escau, el que siga procedent sobre la discutida admissió del recurs o sobre la recepció de prova.

6. Quan la sala estime procedent la prova sol·licitada, la prètica ha de tindre lloc amb citació de les parts.

7. Les parts, als escrits d'interposició i d'oposició al recurs, poden sol·licitar que es faci la vista, que es presenten conclusions o que el plet siga declarat conclòs sense cap altre triàrit, per a sentència.

8. El secretari judicial ha d'acordar la celebració de la vista, cas en què ha de fer l'assenyalament oportú de la presentació de conclusions si ho han sol·licitat totes les parts o si s'ha practicat prova. La sala també pot acordar que se celebri la vista, que ha d'assenyalar el secretari, o que es presenten conclusions escrites quan ho estime necessari, atesa l'importància de l'assumpte. A aquests triàrits és aplicable el que disposen els articles 63 a 65.

Celebrada la vista o presentades les conclusions, el secretari judicial ha de declarar que el plet ha quedat conclòs per a sentència.

9. La sala ha de dictar sentència en el termini de deu dies des de la declaració que el plet és conclòs per a sentència.

10. Quan la sala revoque en apel·lació la sentència impugnada que haja declarat la inadmissibilitat del recurs contenciós administratiu, ha de resoldre alhora sobre el fons de l'af.

Secció tercera

Recurs de cassació

Article 86

1. Les sentències dictades en única instància pels jutjats contenciosos administratius i les dictades en única instància o en apel·lació per la Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional i per les sales contencioses administratives dels tribunals superiors de justícia són susceptibles de recurs de cassació davant de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem.

En el cas de les sentències dictades en única instància pels jutjats contenciosos administratius, únicament són susceptibles de recurs les sentències que continguen doctrina que es reputa greument danyosa per als interessos generals i siguin susceptibles d'extensió directes.

2. S'exceptuen del que estableix l'apartat anterior les sentències dictades en el procediment per a la protecció del dret fonamental de reunió en els processos contenciosos electorals.

3. Les sentències que, essent susceptibles de cassació, hagen sigut dictades per les sales contencioses administratives dels tribunals superiors de justícia només són recurribles davant de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem si el recurs pretén fonamentar-se en infracció de normes de dret estatal o de la Unió Europea que siga rellevant i determinant de la decisió impugnada, sempre que hagen sigut invocades oportunament en el procediment considerades per la sala sentenciadora.

Quan el recurs es fonamenta en infracció de normes emanades de la comunitat autònoma és competent una secció de la sala contenciosa administrativa que tinga la seua seu en el Tribunal Superior de Justícia composta pel president de la sala esmentada, que la presideix, pel president o presidents de les altres sales contencioses administratives i, si s'escau, de les seccions d'apel·lació, en nombre no superior a dos, i pels magistrats de la referida sala o sales que siguin necessaris per a completar un total de cinc membres.

Si la sala o sales contencioses administratives tenen més d'una secció la Sala de Govern del Tribunal Superior de Justícia ha d'establir per a cada any judicial el torn d'acord amb el qual els presidents de secció han d'ocupar els llocs de la regulada en aquest apartat. També ha d'establir entre tots els magistrats que presten servei en la sala o sales.

4. Les resolucions del Tribunal de Comptes en matèria de responsabilitat comptable són susceptibles de recurs de cassació en els casos que estableisca en la seua llei de funcionament.

Article 87

1. També són susceptibles de recurs de cassació les següents actuacions dictades per la Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional i per les sales contencioses administratives dels tribunals superiors de justícia, amb la mateixa excepció i el mateix límit disposats en els apartats 2 i 3 de l'article anterior:

a) Els que declaren la inadmissió del recurs contenciós administratiu o facen impossible continuar-lo.

b) Els que posen terme a la pena separada de suspensió d'altres mesures cautelars.

c) Els recaiguts en execució de sentència, sempre que resolguen qüestions no decidides, directament o indirectament, en aquella o que contradiguen els termes de la decisió que s'executa.

d) Els dictats en el cas que preveu l'article 91.

e) Els dictats en aplicació dels articles 110 i 111.

1 bis. Seran susceptibles de recurs de cassació en tot cas, les actuacions dictades en aplicació de l'article 10.8 i de l'article 11.1. i d'aquesta llei.

2. Perquè pugui preparar-se el recurs de cassació en els casos previstos en l'apartat 1, és requisit necessari interposar prèviament el recurs de reposició. No obstant això no serà requisit necessari interposar prèviament cap recurs de reposició en els recursos de cassació contra les actuacions a què es refereix l'apartat 1 bis.

Article 87 bis

1. Sense perjudici del que disposa l'article 93.3, el recurs de cassació davant de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem s'ha de limitar a les qüestions de dret, a exclusió de les qüestions de fet.

2. Les pretensions del recurs de cassació han de tindre per objecte l'anul·lació total o parcial, de la sentència o interlocutòria impugnada i, si s'escau, la devolució de les interlocutòries al tribunal d'instància o la resolució del litigi per la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem dins dels termes en què aparega plantejat el debat.

3. La Sala de Govern del Tribunal Suprem pot determinar, mitjançant un acord que s'ha de publicar en el **Boletí Oficial del Estado**, les condicions i altres condicions extrínseques, incloses les relatives a la seua presentació per mitjans telemàtics, dels escrits d'interposició i depòsit dels recursos de cassació.

Article 87 ter

1. El recurs de cassació contra actuacions dictades en aplicació de l'article 10.8 i de l'article 11.1. i d'aquesta llei, s'iniciarà mitjançant un escrit presentat davant de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem en el qual les parts compareixeran i interposaran directament el recurs de cassació.

2. La part recurrent, el mateix dia en què interpose el recurs, haurà de presentar un escrit davant de la sala d'instància posant en el seu coneixement el fet de la interposició a aquesta sala, l'endemà haurà a aquesta comunicació haurà de remetre el testimoni de les actuacions seguides en el procediment en què s'haja dictat l'acte contra el qual s'haja recorregut a la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem.

3. L'escrit de compareixença i interposició haurà de presentar-se en el termini de tres dies hàbils comptats des de la data de notificació de l'acte impugnat i, amb acompanyament de testimoni d'aquest acte, exposarà els requisits de procediment, assenyalant la qüestió d'interès cassacional sobre la qual interessa que es fixe doctrina i les pretensions relatives a l'enjudiciament de l'acte contra el qual s'ha recorregut.

4. Si l'objecte de l'autorització o la ratificació haguera sigut una mesura adoptada per una autoritat sanitària d'àmbit diferent de l'estatal en compliment d'actuacions coordinades en salut pública declarades pel Ministeri de Sanitat, si el cas amb un acord previ del Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut, també haurà de legitimació activa en el present recurs l'Administració General de l'Estat.

5. Quan les circumstàncies del cas ho facen necessari i, en tot cas, quan la demora en la resolució pugui causar perjudicis irreversibles, les parts podran sol·licitar en l'escrit d'interposició que s'habiliten els dies inhàbils per a la tramitació i la resolució del recurs de cassació. Contra la decisió que denegue l'habilitació sol·licitada no serà possible interposar un recurs.

6. Presentat l'escrit, es remetirà immediatament a la secció competent per a la tramitació de la decisió que el tramitarià preferentment, i es donarà pasllat al Ministeri Fiscal i a les parts perquè compareguen i formulen al·legacions per termini com a tres dies.

7. Transcorregut el termini d'al·legacions, i sense que resulte aplicable el que es preveu en l'article 128.1 de la present llei sobre la declaració de caducitat, la secció competent per a la tramitació de la decisió fixarà doctrina i resoldrà sobre les qüestions i les pretensions plantejades, en el termini dels cinc dies següents.

8. Si s'aplicaran a tots els escrits els requisits d'extensió, forma i normes d'estil establides per la sala en compliment del que es disposa en l'article 87 bis.3 de la present llei.

Article 88

1. El recurs de cassació pot ser admès a tribit quan, invocada una infracció concreta de l'ordenament jurídic, tant processal com substantiva, o de la jurisprudència, la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem considere que el recurs presenta un interès cassacional objectiu per a la formació de jurisprudència.

2. El tribunal de cassació pot apreciar que hi ha un interès cassacional objectiu, i l'ha de motivar expressament en la interlocutiva d'admissió quan, entre altres circumstàncies, la resolució que s'impugna:

a) Fixe, davant de qüestions substancialment iguals, una interpretació de les normes de dret estatal o de la Unió Europea en les quals es fonamenta la decisió contradictòria amb la qual altres òrgans jurisdiccionals hagen establert.

b) Establisca una doctrina sobre les normes esmentades que pugui ser greument danyosa per als interessos generals.

c) Afecte un gran nombre de situacions, bien si mateixa o perquè transcedeix el cas objecte del procés.

d) Resolga un debat que haja versat sobre la validesa constitucional d'una norma amb rang de llei, sense que la improcedència de plantejar la qüestió de constitucionalitat pertinent aparega suficientment aclarida.

e) Interprete i aplique aparentment amb error i com a fonament de la seua decisió una doctrina constitucional.

f) Interprete i aplique el dret de la Unió Europea en contradicció aparent amb la jurisprudència del tribunal de justícia o en supòsits en què i tot pugui ser exigible la intervenció d'aquest a títol prejudicial.

g) Resolga un procés en què es va impugnar, directament o indirectament, una disposició de caràcter general.

h) Resolga un procés en què el que es va impugnar va ser un conveni subscrit entre administracions públiques.

i) Haja estat dictada en el procediment especial de protecció de drets fonamentals.

3. Es presumeix que hi ha un interès cassacional objectiu:

a) Quan en la resolució impugnada s'hagen aplicat normes en les quals se sustenta la raó de decidir sobre les quals no hi ha jurisprudència.

b) Quan la resolució esmentada s'aparte deliberadament de la jurisprudència existent en considerar-la errònia.

c) Quan la sentència recorreguda declare nul·la una disposició de caràcter general, llevat que aquesta, amb tota evidència, no tinga transcendència suficient.

d) Quan resolga recursos contra actes o disposicions dels organismes reguladors o de supervisió d'agències estatals en judiciament dels quals correspon a la Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional.

e) Quan resolga recursos contra actes o disposicions dels governs o consells de govern de les comunitats autònomes.

No obstant això, en els supòsits referits a les lletres **a**, **d** i **e** el recurs es pot inadmetre per mitjà d'una interlocutòria motivada quan el tribunal aprecie que l'interès mancat manifestament d'interès cassacional objectiu per a la formació de jurisprudència.

Article 89

1. El recurs de cassació es prepara davant de la sala d'instància en el termini de trenta dies, comptats des de l'endemà de la notificació de la resolució que es recorre, i hi estan legitimats els qui hagen sigut part en el procés o ho hagueren d'haver sigut.

2. L'escrit de preparació en apartats separats que s'han d'encapçalar amb un epígraf expressiu d'allò de què tracten, ha de:

a) Acreditar el compliment dels requisits reglats amb vista al termini, la legitimació i la recurribilitat de la resolució que s'impugna.

b) Identificar amb precisió les normes o la jurisprudència que es consideren infringides, justificant que van ser al·legades en el procés o tingudes en compte per la sala d'instància, o que aquesta les haguera hagut d'observar fins i tot sense ser al·legades.

c) Acreditar, si la infracció imputada ho és de normes o de jurisprudència relatives als actes o garanties processals que va produir indefensió que es va demanar l'esmena de la falta o transgressió en la instància, si hi haguera hagut un moment processal oportú per a això.

d) Justificar que la infracció o les infraccions imputades han sigut rellevants i determinants de la decisió adoptada en la resolució que es pretén rectificar.

e) Justificar, en cas que aquesta haguera sigut dictada per la sala contenciosa administrativa d'un tribunal superior de justícia, que la norma suposadament infringida forma part del dret estatal o del de la Unió Europea.

f) Especialment, fonamentar amb singular referència al cas que concorren algun o alguns dels supòsits que, d'acord amb els apartats 2 i 3 de l'article anterior, permeten apreciar l'interès cassacional objectiu i la conveniència d'un

pronunciament de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem.

3. Si l'escrit de preparació no es presenta en el termini de trenta dies, la sentència o interlocutiva queda ferma, i així ha de declarar el lletrat de l'administració de justícia mitjançant un decret. Contra aquesta decisió només es pot interposar el recurs directe de revisió regulat a l'article 102 *bis* d'aquesta llei.

4. Si, fins i tot presentat dins el termini, no compleix els requisits que imposa l'apartat 2 d'aquest article, la sala d'instància, mitjançant una interlocutiva motivada, ha de considerar no preparat el recurs de cassació i ha de denegar l'emplament de les parts i la remissió de les actuacions al Tribunal Suprem. Contra aquesta interlocutiva únicament es pot interposar un recurs de queixa, que s'ha de substanciar en la forma establida per la Llei d'enjudiciament civil.

5. Si es compleixen els requisits que exigeix l'apartat 2, la sala esmentada, mitjançant una interlocutiva en què s'ha de motivar suficientment la seua concurrència, ha de considerar preparat el recurs de cassació i ha d'ordenar l'emplament de les parts per a la seua compareixença dins del termini de trenta dies davant de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem, així com la remissió d'aquesta de les interlocutives originals i de l'expedient administratiu. I, si ho entén oportú, ha d'emetre una opinió sucinta i fonamentada sobre l'interès objectiu del recurs per a la formació de jurisprudència, que ha d'arribar a l'òfici de remissió.

6. Contra la interlocutiva en què es considere preparat el recurs de cassació la part objecte del recurs no pot interposar cap recurs, però es pot oposar a l'admissió d'aquest en el moment de compareixer davant del Tribunal Suprem, si ho fa dins del terme de l'emplament.

Article 90

1. Una vegada rebudes les interlocutives originals i l'expedient administratiu, la secció de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem a què es refereix l'apartat següent pot acordar, excepcionalment i només si les característiques de l'afere ho aconsellen, escoltar les parts personades per un termini com a més de trenta dies sobre si el recurs presenta interès cassacional objectiu per a la formació de jurisprudència.

2. L'admissió o inadmissió i tramit del recurs l'ha de decidir una secció de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem integrada pel president de la sala i per almenys un magistrat de cadascuna de les seues seccions restants. A excepció del president de la sala, la composició esmentada s'ha de renovar per meitat una vegada transcorregut un any des de la data de la seua primera constitució, en avant, cada sis mesos, mitjançant un acord de la Sala de

Govern del Tribunal Suprem que en determine els integrants per a cadascun dels períodes esmentats i que siga de publicar en la pàgina web del poder judicial.

3. La resolució sobre l'admissió o inadmissió del recurs ha d'adoptar la forma següent:

a) En els supòsits de l'apartat 2 de l'article 88, en què s'ha d'apreciar l'existència d'interès cassacional objectiu per a la formació de jurisprudència, la resolució ha d'adoptar la forma de providència, si decideix la inadmissió d'interlocutiva, si acorda l'admissió a tràmit. No obstant això, si l'òrgan que va dictar la resolució correguda haguera emès en el tràmit que preveu l'article 89.5 una opinió que, a més de fonamentada, siga favorable a l'admissió del recurs, la inadmissió s'ha d'acordar per mitjà d'una interlocutiva motivada.

b) En els supòsits de l'apartat 3 de l'article 88, en què es presumeix l'existència d'interès cassacional objectiu, la inadmissió s'ha d'acordar per mitjà d'una interlocutiva motivada en què s'ha de justificar que concorren les excepcions que s'hi s'estableixen.

4. Les interlocutives d'admissió han de precisar la qüestió o qüestions en les quals s'entén que hi ha interès cassacional objectiu i han d'identificar la norma o normes jurídiques que en principi s'hi objecte d'interpretació sense perjudici que la sentència s'ha de estendre a d'altres si així ho exigeix el debat finalment entaulat en el recurs. Les providències d'inadmissió han d'indicar si en el recurs de cassació concorre una d'aquestes circumstàncies:

a) absència dels requisits reglats de termini, legitimació o recurribilitat de la resolució impugnada;

b) incompliment de qualsevol de les exigències que l'article 89.2 imposa per a l'escrit de preparació;

c) no ser rellevant i determinant de la decisió cap de les infraccions denunciades; o

d) carència en el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de jurisprudència.

5. Contra les providències i les interlocutives d'admissió o inadmissió no es pot interposar cap recurs.

6. El lletrat de l'administració de justícia de sala ha de comunicar immediatament a la sala d'instància la decisió adoptada i, si és d'inadmissió, ha de tornar les actuacions processals i l'expedient administratiu rebuts.

7. Les interlocutives d'admissió del recurs de cassació s'han de publicar en la pàgina web del Tribunal Suprem. Amb periodicitat semestral, la seua Sala Contenciosa Administrativa ha de fer públic, en la pàgina web esmentada i en el

Boletí Oficial del Estado, la llista de recursos de cassació admesos a tribit, amb menció succinta de la norma o normes que són objecte d'interpretació de la programació per a la seua resolució.

8. La inadmissió a tribit del recurs de cassació comporta la imposició de les costes a la part recurrent, i aquesta imposició pot ser limitada a una part de les costes o fins a una xifra màxima.

Article 91

1. La preparació del recurs de cassació no impedeix l'execució provisional de la sentència recorreguda.

Les parts afavorides per la sentència poden instar-ne l'execució provisional. Quan d'aquesta es puguen derivar perjudicis de qualsevol naturalesa, es poden acordar les mesures que siguen adequades per a evitar o paliar els perjudicis esmentats. Es pot exigir igualment la presentació de caució o garantia per a respondre d'aquells. No es pot dur a efecte l'execució provisional fins que la caució o la mesura acordada no estiga constituïda i acreditada en actuacions judicials.

2. La constitució de la caució s'ha d'ajustar al que estableix l'article 133.2 d'aquesta llei.

3. El tribunal de justícia ha de denegar l'execució provisional quan pugua crear situacions irreversibles o causar perjudicis de reparació difícil.

4. Quan es tinga per preparat un recurs de cassació, el lletrat de l'Administració de justícia ha de deixar testimoni suficient de les actuacions judicials i de la resolució recorreguda als efectes que preveu aquest article.

Article 92

1. Una vegada admés el recurs, el lletrat de l'Administració de justícia de la secció d'admissió de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem ha de dictar una diligència d'ordenació en la qual dispose remetre les actuacions a la secció de la sala competent esmentada per a la seua tramitació i decisió en la qual faig saber a la part recurrent que disposa d'un termini de trenta dies, a comptar de la notificació d'aquella, per a presentar a la Secretaria d'aquesta secció competent l'escrit d'interposició del recurs de cassació. Durant aquest termini, les actuacions processals i l'expedient administratiu han d'estar de manifest a l'oficina judicial.

2. Si, una vegada transcorregut el termini esmentat, no s'ha presentat l'escrit d'interposició, el lletrat de l'Administració de justícia ha de declarar desert el recurs i ordenar la devolució de les actuacions rebudes a la sala de la qual provenen. Contra aquesta declaració, omís es poden interposar els recursos que preveu l'article 102 bis d'aquesta llei.

3. L'escrit d'interposició en apartats separats que s'han d'encapçalat amb un epígraf expressiu d'allò de què tracten, ha de:

a) Exposar raonadament per què han sigut infringides les normes o la jurisprudència que com a tals es van identificar en l'escrit de preparació sense que es pugui estendre a una altra o altres de no considerades aleshores, i s'han d'eliminar, i no només citar, les sentències del Tribunal Suprem que segons el parer de la part són expressives d'aquella jurisprudència, per a justificar la seua aplicabilitat al cas; i

b) Precisar el sentit de les pretensions que la part dedueix i dels pronunciaments que sol·licita.

4. Si l'escrit d'interposició no compleix el que exigeix l'apartat anterior, la secció de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem competent per a la resolució del recurs ha d'acordar escoltar la part recurrent sobre l' incompliment detectat i, sense mitjans triats, ha de dictar sentència inadmetent-lo si en té després de l'audiència que l' incompliment va ser cert. En la sentència ha d'imposar a la part esmentada les costes causades, i aquesta imposició pot ser limitada a una part d'aquestes o fins a una xifra màxima.

5. Si passa altrament, ha d'acordar traslladar l'escrit d'interposició a la part o parts recorregudes i personades perquè es puguin oposar al recurs en el termini com a trenta dies. Durant aquest termini les actuacions processals i l' expedient administratiu han d'estar de manifest a l'oficina judicial. En l'escrit d'oposició no es pot pretendre la inadmissió del recurs.

6. Una vegada transcorregut el termini esmentat, tant si s'han presentat els escrits d'oposició com si no, la secció competent per a la decisió del recurs, d'ofici o a petició de qualsevol de les parts formulada per atreure en els escrits d'interposició oposició, ha d'acordar la celebració d'una vista pública llevat que entenga que l'acte de l'interfer la fa innecessària, cas en el qual ha de declarar que el recurs queda conclòs pendent de votació i decisió. L'assenyalament del dia en què s'haja de celebrar la vista o en què s'haja de tindre lloc l'acte de votació i decisió ha de respectar la programació que, atenent prioritàriament el criteri de més antiguitat del recurs, s'haja pogut establir.

7. Quan l'acte de l'interfer ho aconselle, el president de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem, d'ofici o a petició de la majoria dels magistrats de la secció abans indicada, pot acordar que els actes de vista pública o de votació i decisió tinguin lloc davant del Ple de la Sala.

8. La secció competent, o el Ple de la Sala en el cas previst en l'apartat anterior, ha de dictar sentència en el termini de deu dies des que acabe la deliberació per a votació i decisió.

Article 93

1. La sentència ha de fixar la interpretació d'aquelles normes estatals o la que tinga per establida o clara de les de la Unió Europea sobre les quals, en la interlocutòria d'admissió a tràmit, es va considerar necessari el pronunciament del Tribunal Suprem. I, d'acord amb aquesta i amb les normes restants que siguen aplicables, ha de resoldre les qüestions i pretensions deduïdes en el procés, anul·lant la sentència o interlocutòria recorreguda, en tot o en part, o confirmant-les. Així mateix, quan justifique la seua necessitat, pot ordenar la retroacció d'actuacions a un moment determinat del procediment d'instància perquè se guisca el curs ordenat per la llei fins a la seua culminació.

2. Si aprecia que l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu no és competent per al coneixement d'aquelles pretensions, o que no ho era l'òrgan judicial d'instància, ha d'anul·lar la resolució recorreguda i ha d'indicar, en el primer cas, l'ordre jurisdiccional concret que s'estima competent, amb els efectes que preveu l'article 5.3 d'aquesta llei, o ha de remetre, en el segon, les actuacions a l'òrgan judicial que hauria hagut de conèixer d'aquestes.

3. En la resolució de la controvèrsia jurídica concreta que és objecte del procés, el Tribunal Suprem pot integrar en els fets admesos com a provats per la sala d'instància aquells que, tot i haver estat omesos per aquesta, estiguen suficientment justificats segons les actuacions i la presa en consideració dels quals siga necessària per a apreciar la infracció al·legada de les normes de l'ordenament jurídic o de la jurisprudència, fins i tot la desviació de poder.

4. La sentència que es dicte en el moment processal a què es refereix l'apartat 8 de l'article anterior ha de resoldre sobre les costes de la instància d'acord amb el que estableix l'article 139.1 d'aquesta llei i ha de disposar, pel que fa a les del recurs de cassació, que cada part abone les causades a la seua instància i les comunes per meitat. No obstant això, pot imposar les del recurs de cassació omís a una quan la sentència aprecie, i així ho motive, que ha actuat amb mala fe o temeritat; imposició que pot limitar a una part d'aquestes o fins a una xifra màxima.

Article 94

[Suprimir]

Article 95

[Suprimir]

Secció quarta

Recursos de cassació per a la unificació de doctrina

[Suprimida]

Article 96

[Suprimir]

Article 97

[Suprimir]

Article 98

[Suprimir]

Article 99

[Suprimir]

Secció cinquena

Recursos de cassació en interès de la llei

[Suprimida]

Article 100

[Suprimir]

Article 101

[Suprimir]

Secció sisena

De la revisió de sentències

Article 102

1. La revisió d'una sentència ferma té procedent:

- a) Si després de pronunciada es recobren documents decisius, no aportats per una causa de força major o per obra de la part a favor de la qual s'haja dictat.
- b) Si s'ha dictat en virtut de documents que, en el moment de dictar la sentència, una de les parts ignorava que havien sigut reconeguts i declarats falsos o la falsedat dels quals es reconeix o es declara després.

c) Si, havent-se dictat en virtut d'una prova testifical, els testimonis han sigut condemnats per fals testimoni donat en les declaracions que van servir de fonament a la sentència.

d) Si s'ha dictat sentència en virtut de suborn, prevaricació o violència o una altra maquinació fraudulenta.

2. Així mateix, es pot interposar un recurs de revisió contra una resolució judicial ferma quan el Tribunal Europeu de Drets Humans haja declarat que la resolució esmentada ha sigut dictada en violació d'un dels drets reconeguts en el Conveni europeu per a la protecció dels drets humans i de les llibertats fonamentals i els seus protocols, sempre que la violació per la seua naturalesa i gravetat, comporte efectes que persistisquen i no puguén cessar de cap altra manera que no siga mitjançant aquesta revisió sense que aquesta pugja perjudicar els drets adquirits de bona fe per terceres persones.

3. Pel que fa a legitimació, terminis, procediment i efectes de les sentències dictades en aquest procediment de revisió s'apliquen les disposicions de la Llei d'enjudiciament civil. No obstant això, només és procedent que tinga lloc la vista quan ho demanen totes les parts o la Sala ho estime necessari.

4. La revisió en matèria de responsabilitat comptable és procedent en els casos que estableix la Llei de funcionament del Tribunal de Comptes.

Secció setena

Recursos contra les resolucions del secretari judicial

Article 102 bis

1. Contra les diligències d'ordenació de decrets no definitius del secretari judicial es pot interposar recurs de reposició davant del secretari que va dictar la resolució objecte de recurs, excepte en els casos en què la llei preveja recurs directe de revisió.

El recurs de reposició s'ha d'interposar en el termini de cinc dies a comptar de l'endemà de la notificació de la resolució impugnada.

Si no es compleixen els requisits que estableix el paràgraf anterior, s'ha d'admetre mitjançant un decret que es pot recórrer directament en revisió.

Interposat el recurs dins del termini i en la forma escaient, el secretari judicial ha de traslladar les còpies de l'escrit a les altres parts, pel termini començat de tres dies, a fi que el puguén impugnar si ho estimen convenient. Transcorregut aquest termini, el secretari judicial ha de resoldre mitjançant un decret dins del tercer dia.

2. Contra el decret resolutiu de la reposició no es pot interposar cap recurs,

sense perjudici de reproduir la qüestió recerta, si és procedent, la resolució definitiva.

Es pot interposar recurs directe de revisió contra els decrets pels quals es pose fi al procediment o no impedisquen la continuació. Aquest recurs no té efectes suspensius sense que, en cap cas, siga procedent actuar en sentit contrari al que s'haja resolt.

Igualment es pot interposar recurs directe de revisió contra els decrets en els casos en què es preveja expressament.

3. El recurs de revisió s'ha d'interposar en el termini de cinc dies mitjançant un escrit en què s'ha d'esmentar la infracció en què la resolució haja incorregut.

Complerts els requisits anteriors, el secretari judicial, mitjançant una diligència d'ordenació, ha d'admetre el recurs, i concedir a les altres parts personades un termini com a cinc dies per a impugnar-lo, si ho estimen convenient.

Si no es compleixen els requisits d'admissibilitat del recurs, el jutjat o tribunal l'ha d'admetre mitjançant una providència.

Transcorregut el termini per a la impugnació tant si s'han presentat escrits com si no, el jutjat o tribunal ha de resoldre sense més tràmits, mitjançant una interlocutòria, en un termini de cinc dies.

Contra les resolucions sobre admissió o inadmissió no es pot interposar cap recurs.

4. Contra la interlocutòria dictada que resolga el recurs de revisió únicament es pot interposar recurs d'apel·lació de cassació en els supòsits que preveuen els articles 80 i 87 d'aquesta llei, respectivament.

CAPÍTOL IV

Execució de sentències

Article 103

1. La potestat de fer executar les sentències i altres resolucions judicials correspon exclusivament als jutjats i als tribunals d'aquest ordre jurisdiccional, i el seu exercici és competència del qui haja conegut de l'afet en primera o única instància.

2. Les parts estan obligades a complir les sentències en la forma i els termes que s'hi consignen.

3. Totes les persones i les entitats públiques i privades estan obligades a prestar la col·laboració que els requerisquen els jutges i els tribunals contenciosos administratius per a l'execució deguda i completa del que s'ha resolt.

4. Si bé nuls de ple dret els actes i les disposicions contraris als pronunciaments de les sentències, que es dicten amb la finalitat d'evitar-ne el compliment.

5. L'òrgan jurisdiccional a qui corresponga l'execució de la sentència ha de declarar, a instància d'una de les parts, la nul·litat dels actes i les disposicions a què es refereix l'apartat anterior, pels trets que preveuen els apartats 2 i 3 de l'article 109, llevat que no tinga competència per a fer-ho d'acord amb el que disposa aquesta llei.

Article 104

1. Després que siga ferma una sentència, el secretari judicial ho ha de comunicar en el termini de deu dies a l'òrgan que ha portat a terme l'activitat objecte del recurs, a fi que, una vegada rebuda la comunicació, la porte a pur i degut efecte i practique el que exigisca el compliment de les declaracions que continga la decisió en el mateix termini indique l'òrgan responsable del compliment d'aquella.

2. Transcorreguts dos mesos a partir de la comunicació de la sentència o el termini que fixa per al compliment de la decisió d'acord amb l'article 71.1. c, qualsevol de les parts i persones afectades pot instar-ne l'execució forçada.

3. Atenent la naturalesa del que s'haja reclamat i l'efectivitat de la sentència, aquesta pot fixar un termini inferior per al compliment, quan el que disposa l'apartat anterior el fa ineffectiu o cause un perjudici greu.

Article 105

1. No es pot suspendre el compliment ni declarar la inexecució total o parcial de la decisió.

2. Si concorren causes d'impossibilitat material o legal d'executar una sentència, l'òrgan obligat a acomplir-la ho ha de manifestar a l'autoritat judicial mitjançant el representant processal de l'administració dins el termini que preveu l'apartat segon de l'article anterior, a fi que, amb audiència de les parts i de qui considere interessats, el jutge o el tribunal aprecie la concurrència o no de les causes esmentades i adopte les mesures necessàries que asseguruen una major efectivitat de l'execució, i fixe si s'escau la indemnització procedent per la part en què no puga ser objecte de compliment ple.

3. Si bé causes d'hostilitat pública o d'interès social per a expropiar els drets o els interessos legítims reconeguts davant de l'administració en una sentència ferma el perill cert d'alteració greu del lliure exercici dels drets i les llibertats dels ciutadans, el temor fonamentat de guerra o el trencament de la integritat del territori nacional. La declaració de la concurrència d'alguna d'aquestes causes, l'ha de fer el Govern de la nació i també pot efectuar-la el consell de govern de

la comunitat autònoma quan es tracte d'un perill cert d'interacció greu del lliure exercici dels drets i les llibertats dels ciutadans i l'acte, l'activitat o la disposició impugnats provinga dels òrgans de l'administració d'aquesta comunitat o de les entitats locals del seu territori, així com de les entitats de dret públic i les corporacions que depenguen de l'una i de les altres.

La declaració de concurrència d'alguna de les causes esmentades en el paràgraf anterior s'ha de fer dins dels dos mesos següents a la comunicació de la sentència. El jutge o el tribunal de qui siga competència l'execució ha d'assenyalar, pel tractament dels incidents, la indemnització corresponent i, si la causa alligada és el perill cert d'interacció greu del lliure exercici dels drets i les llibertats dels ciutadans, ha d'apreciar, a més, la concurrència d'aquest motiu.

Article 106

1. Quan l'administració siga condemnada a pagar una quantitat líquida, l'òrgan encarregat del seu compliment ha d'acordar el pagament amb crèdit al crèdit corresponent del seu pressupost, que sempre tindrà consideració d'implaible. Si per al pagament cal fer una modificació pressupostària, s'ha de concloure el procediment corresponent dins dels tres mesos següents al dia de la notificació de la resolució judicial.

2. A la quantitat a què es refereix l'apartat anterior, s'ha d'afegir l'interès legal dels diners, calculats des de la data de notificació de la sentència dictada en única o primera instància.

3. No obstant el que disposa l'article 104.2, transcorreguts tres mesos des que la sentència ferma siga comunicada a l'òrgan que l'haja d'acomplir, es pot instar l'execució forçada. En aquest cas, l'autoritat judicial, escoltat l'òrgan encarregat de fer-la efectiva, pot incrementar de dos punts l'interès legal a meritjar, sempre que aprecie falta de diligència en el compliment.

4. Si l'administració condemnada a pagar una quantitat estima que el compliment de la sentència ha de produir un trastorn greu a la seua hisenda, ho ha de posar en coneixement del jutge o el tribunal juntament amb una proposta raonada perquè escoltades les parts, es resolga sobre la forma d'executar la sentència de manera que siga menys costosa.

5. El que disposen els apartats anteriors també és aplicable en els supòsits en què es porte a efecte l'execució provisional de les sentències d'acord amb aquesta llei.

6. Qualsevol de les parts pot sol·licitar que la quantitat que calga satisfer es compense amb crèdits que l'administració establisca contra el recurrent.

Article 107

1. Si la sentència ferma anul·la totalment o parcialment l'acte impugnat, el secretari judicial ha de disposar, a instància de part, la inscripció de la decisió en els registres públics a què hagi tingut accés l'acte anul·lat, així com la publicació d'aquesta en els diaris oficials o privats, si s'ha donat causa suficient per a fer-ho, a costa de la part executada. Quan la publicació s'igui en diaris privats, s'ha d'acreditar davant de l'òrgan jurisdiccional un interès públic que ho justifique.

2. Si la sentència anul·la totalment o parcialment una disposició general o un acte administratiu que afecte una pluralitat indeterminada de persones, el secretari de l'òrgan judicial n'ha d'ordenar la publicació en un diari oficial en el termini de deu dies a comptar de la fermesa de la sentència.

Article 108

1. Si la sentència condemna l'administració a portar a terme una determinada activitat o a dictar un acte, el jutge o el tribunal pot, en cas d'incumpliment:

a) Executar la sentència per mitjà dels seus propis mitjans o requerint la col·laboració de les autoritats i els agents de l'administració condemnada o, si no és possible, d'altres administracions públiques, amb observança dels procediments establerts a aquest efecte.

b) Adoptar les mesures necessàries perquè la sentència adquireixi l'eficàcia que, si s'éscau, seria inherent a l'acte omès, entre les quals s'inclou l'execució subsidiària amb costec a l'administració condemnada.

2. Si l'administració porta a terme alguna activitat que contravii els pronunciaments de la decisió, el jutge o el tribunal, a instància dels interessats, ha de procedir a reposar la situació l'estat exigít per la decisió, ha de determinar els danys i els perjudicis que ocasioni l'incumpliment.

3. El jutge o tribunal, en els casos en què s'ha mitjà de declarar contrària a la normativa la construcció d'un immoble, n'ordene motivadament la demolició i la reposició al seu estat originari de la realitat física alterada, ha d'exigir, com a condició prèvia a la demolició, llevat que una situació de perill imminent ho impedisca, la prestació de garanties suficients per a respondre del pagament de les indemnitzacions degudes a tercers de bona fe.

Article 109

1. L'administració pública, les altres parts processals i les persones afectades per la decisió, mentre no conste en les actuacions judicials l'execució total de la sentència, poden promoure incident per a decidir, sense contrariar el contingut de la decisió, les qüestions que es plantegen en l'execució, especialment les següents:

- a) Mitjan administratiu que s'ha de responsabilitzar d'executar les actuacions.
 - b) Termini mitjà per al compliment, atenent a les circumstàncies que conciben.
 - c) Mitjans amb què s'ha de portar a efecte i procediment a seguir.
2. L'escrit que planteja la qüestió incidental el secretari judicial l'ha de traslladar a les parts perquè en un termini començant a comptar el dia següent al que segueixen el que estimen procedent.
3. Evacuat el trasllat o transcorregut el termini a què es refereix l'apartat anterior, el jutge o el tribunal ha de dictar una interlocutòria, en el termini de deu dies, en què ha de decidir la qüestió plantejada.

Article 110

1. En matèria tributària, de personal al servei de l'Administració pública i del mitjà de mercat, els efectes d'una sentència ferma que haja reconegut una situació jurídica individualitzada a favor d'una o diverses persones es poden estendre a d'altres, en execució de la sentència, quan conciben les circumstàncies següents:

- a) Que els interessats estiguen en la mateixa situació jurídica que els afavorits per la sentència.
- b) Que el jutge o el tribunal sentenciador siga també competent, per raó del territori, per a conèixer de les seues pretensions de reconeixement de la situació individualitzada esmentada.

c) Que sol·liciten l'extensió dels efectes de la sentència en el termini d'un any des de l'última notificació de la qüestió als qui van ser part en el procés. Si s'ha interposat recurs en interès de llei o de revisió, aquest termini s'ha de comptar des de l'última notificació de la resolució que hi pose fi.

2. La sol·licitud s'ha d'adreçar directament a l'òrgan jurisdiccional competent que haja dictat la resolució de la qual es pretén que s'estenguen els efectes.

3. La petició a l'òrgan jurisdiccional es formula en un escrit raonat al qual s'ha d'adjuntar el document o documents que acrediten la identitat de situacions o la no concurrència d'alguna de les circumstàncies de l'apartat 5 d'aquest article.

4. Abans de resoldre, en els vint dies següents, el secretari judicial ha de demanar a l'Administració els antecedents que estime oportuns i, en tot cas, un informe detallat sobre la viabilitat de l'extensió sol·licitada, i ha de posar de manifest el resultat d'aquestes actuacions a les parts perquè allieguen pel termini començant a comptar el dia següent al que segueixen el que estimen procedent. Si s'ha interposat recurs en interès de llei o de revisió, aquest termini s'ha de comptar des de l'última notificació de la resolució que hi pose fi.

Una vegada evacuat el tràmit, el jutge o tribunal ha de resoldre sense cap més tràmit per mitjà d'una interlocutòria, en

quino es pot reconèixer una situació jurídica diferent de la definida a la sentència ferma de quins tracte.

5. L'incident s'ha de desestimar, en tot cas, quan es complisca alguna de les circumstàncies següents:

a) Si hi ha cosa jutjada.

b) Quan la doctrina determinant de la sentència l'extensió de la qual es postule siga contrària a la jurisprudència del Tribunal Suprem o a la doctrina que estableixen els tribunals superiors de justícia en el recurs a quins refereix l'article 99.

c) Si per a l'interessat s'ha dictat resolució que, havent causat estat en via administrativa, siga consentida i ferma perquè no ha promogut un recurs contenciós administratiu.

6. Si està pendent un recurs de revisió o un recurs de cassació en interès de la llei, queda en suspens la decisió de l'incident fins que es resolga el recurs esmentat.

7. El règim de recurs de la interlocutòria dictada s'ajusta a les regles generals que preveu l'article 80.

Article 111

Quan s'ha acordat suspendre la tramitació d'un o més recursos d'acord amb el que preveu l'article 37.2, una vegada declarada la fermesa de la sentència dictada en el plet que s'ha tramitat amb caràcter preferent, el secretari judicial ha de requerir els recurrents afectats per la suspensió perquè en el termini de cinc dies sol·liciten l'extensió dels efectes de la sentència o la continuació del plet suspès, o bé manifesten si desisteixen del recurs.

Si se sol·licita l'extensió dels efectes d'aquella sentència, el jutge o tribunal l'ha d'acordar, llevat que s'ha done la circumstància que preveu l'article 110.5.b o alguna de les causes d'inadmissibilitat del recurs que estableix l'article 69 d'aquesta llei.

Article 112

Transcorreguts els terminis assenyalats per al total compliment de la sentència, el jutge o tribunal ha d'adoptar, amb l'audiència prèvia de les parts, les mesures necessàries per a aconseguir l'efectivitat del que s'ha manat.

Singularment, acreditada la seua responsabilitat, amb l'avertiment previ del secretari judicial notificat personalment per a la formulació d'al·legacions, el jutge o la sala poden:

a) Imposar multes coercitives de cent cinquanta a mil cinc-cents euros a

les autoritats, funcionaris o agents que incomplisquen els requeriments del jutjat o de la sala, així com reiterar aquestes multes fins a l'execució completa de la decisió judicial, sense perjudici d'altres responsabilitats patrimonials que siguin procedents. A la imposició d'aquestes multes els és aplicable el que preveu l'article 48.

b) Deducir el testimoni oportú de particulars per a exigir la responsabilitat penal que pugui correspondre.

Article 113

1. Transcorregut el termini d'execució que s'haja fixat en l'acord a què es refereix l'article 77.3, qualsevol de les parts pot instar-ne l'execució forçada.

2. Si no s'haja fixat un termini per al compliment de les obligacions derivades de l'acord, la part perjudicada pot requerir a l'altra el compliment, i transcorreguts dos mesos pot procedir a instar-ne l'execució forçada.

TÍTOL V

Procediments especials

CAPÍTOL I

Procediment per a la protecció dels drets fonamentals de la persona

Article 114

1. El procediment d'impugna judicial de les llibertats i els drets, que preveu l'article 53.2 de la Constitució Espanyola, s'haja de regir, en l'ordre contenciós administratiu, pel que disposa aquest capítol i, en el que no preveja, per les normes generals d'aquesta llei.

2. Es poden fer valer en aquest procés les pretensions a què es refereixen els articles 31 i 32, sempre que tinguin com a finalitat la de restablir o preservar els drets o les llibertats per raó dels quals el recurs haja estat formulat.

3. A tots els efectes, la tramitació d'aquests recursos tindrà caràcter preferent.

Article 115

1. El termini per a interposar aquest recurs és de deu dies, que es computen, segons els casos, des de l'endemà de la notificació de l'acte, la publicació de la disposició impugnada, el requeriment per al cessament de la via de fet, o el transcurs del termini fixat per a la resolució sense cap altre tràmit. Quan la lesió del dret fonamental tinga l'origen en la inactivitat administrativa o s'haja interposat

potestativament un recurs administratiu, o, tractant-se d'una actuació en via de fet, no s'haja formulat el requeriment, el termini de deu dies s'inicia quan hagen transcorregut vint dies des de la reclamació o la presentació del recurs o l'inici de l'actuació administrativa en via de fet, respectivament.

2. En l'escrit d'interposició ha de constar de manera precisa i clara el dret o els drets la tutela dels quals es pretén i, de manera concisa, els arguments substancials en què es fonamenta el recurs.

Article 116

1. El mateix dia de la presentació del recurs o l'endemà el secretari judicial ha de requerir amb caràcter urgent l'òrgan administratiu corresponent, adjuntant-hi una còpia de l'escrit d'interposició perquè en el termini màxim de cinc dies a comptar de la recepció del requeriment remeta l'expedient acompanyat dels informes i les dades que estime procedents, amb l'avertiment de tot el que estableix l'article 48.

2. En remetre l'expedient, l'òrgan administratiu ho ha de comunicar a tots el que hi consten com a interessats, adjuntant-hi la còpia de l'escrit d'interposició i citant-los perquè puguen compareixer com a demandats davant del jutjat o la sala en el termini de cinc dies.

3. L'Administració amb la tramesa de l'expedient, i els altres demandats, en compareixer, poden sol·licitar raonadament la inadmissió del recurs i que tinga lloc la compareixença a què es refereix l'article 117.2.

4. La falta de tramesa de l'expedient administratiu dins del termini que preveu l'apartat anterior no suspèn el curs de les actuacions judicials.

5. Quan l'expedient administratiu es reba al jutjat o la sala una vegada transcorregut el termini que estableix l'apartat 1 d'aquest article, el secretari judicial ho ha de posar de manifest a les parts pel termini de quaranta-huit hores, en què poden fer al·legacions, i sense alteració del curs del procediment.

Article 117

1. Una vegada rebut l'expedient o transcorregut el termini per a la seua tramesa i, si s'escau, el de la citació a termini als altres interessats, el secretari judicial, l'endemà ha de dictar un decret en què mane seguir les actuacions. Si estima que l'admissió no és procedent, n'ha de donar compte al tribunal, el qual, si s'escau, ha de comunicar a les parts el motiu en què es puga fonamentar la inadmissió del procediment.

2. En el supòsit de possibles motius d'inadmissió del procediment, el secretari judicial ha de convocar les parts i el Ministeri Fiscal a una compareixença

que ha de tindre lloc abans de transcriure cinc dies, en qualsevol cas ha de escoltar sobre si és procedent donar al recurs la tramitació que preveu aquest capítol.

3. L'òrgan jurisdiccional ha de dictar una interlocutòria en què mane prosseguir les actuacions per aquest tràmit o n'acorde la inadmissió per inadequació del procediment.

Article 118

Una vegada acordada la prossecció del procediment especial d'aquest capítol, el secretari judicial ha de posar de manifest al recurrent l'expedient i les altres actuacions perquè en el termini improrrogable de huit dies pugui formalitzar la demanda i adjuntar-hi els documents.

Article 119

Formalitzada la demanda, el secretari judicial l'ha de traslladar al Ministeri Fiscal i a les parts demandades perquè a la vista de l'expedient, presenten les alegacions en el termini comú improrrogable de huit dies i hi adjunten els documents que estimen oportuns.

Article 120

Evacuat el tràmit d'alegacions o transcorregut el termini per a efectuar-les, l'òrgan jurisdiccional ha de decidir sobre la recepció de la prova, d'acord amb les normes generals que estableix aquesta llei, i sens perjudici del que disposa l'article 57. El període probatori no pot ser en cap cas superior a vint dies comuns per a la seua proposició pròpia.

Article 121

1. Finalitzades les actuacions, l'òrgan jurisdiccional ha de dictar sentència en el termini de cinc dies.

2. La sentència ha d'estimar el recurs quan la disposició o actuació l'acte incideguen en qualsevol infracció de l'ordenament jurídic, fins i tot la desviació de poder, i com a conseqüència d'aquesta vulneren un dret dels susceptibles de defensa.

3. Contra les sentències dels jutjats contenciosos administratius sempre és procedent l'apel·lació un sol efecte.

Article 122

1. En cas de prohibició de proposta de modificació de reunions previstes a la Llei orgànica reguladora del dret de reunió que no siguin acceptades pels

promotors, aquests poden interposar recurs contenciós administratiu davant del tribunal competent. El recurs s'ha d'interposar dins de les quaranta-huit hores següents a la notificació de la prohibició o la modificació i els promotors han de traslladar una còpia degudament autoritzada de l'escrit del recurs a l'autoritat governativa, per tal que aquesta trameta immediatament l'expedient.

2. El secretari judicial, en el termini improrrogable de quatre dies, i posant de manifest l'expedient si l'ha rebut, ha de convocar el representant legal de l'Administració, el Ministeri Fiscal i els recurrents o la persona que aquests designen com a representant a una audiència en què el tribunal, de manera contradictòria, ha d'escoltar tots els personats i resoldre sense recurs ulterior.

Pel que fa a l'enregistrament de l'audiència i a la seua documentació hi són aplicables les disposicions que conté l'article 63.

3. La decisió que s'adopte només pot mantindre o revocar la prohibició o les modificacions proposades.

Article 122 bis

1. El procediment per a obtindre l'autorització judicial a què es refereix l'article 8.2 de la Llei 34/2002, d'11 de juliol, de serveis de la societat de la informació i del comerç electrònic, s'iniciará amb la sol·licitud dels òrgans competents en què s'exposaran les raons que justifiquen la petició junt amb els documents que siguin procedents a aquest efecte. El jutjat, en el termini de 24 hores següents a la petició amb una audiència prèvia del Ministeri Fiscal, dictará una resolució que autoritze la sol·licitud efectuada sempre que no resulte afectat l'article 18 apartats 1 i 3 de la Constitució.

2. L'execució de les mesures perquís interrompa la prestació de serveis de la societat de la informació o perquís retiren continguts que vulneren la propietat intel·lectual, adoptades per la Secció Segona de la Comissió de Propietat Intel·lectual en aplicació de la Llei 34/2002, d'11 de juliol, de serveis de la societat de la informació de comerç electrònic, requerirà una autorització judicial prèvia de conformitat amb el que s'estableix en els paràgrafs següents.

Acordada la mesura per la Comissió s'licitarà al jutjat competent l'autorització per a executar-la, referida a la possible afectació als drets i les llibertats garantits en l'article 20 de la Constitució. La sol·licitud haurà d'anar acompanyada de l'expedient administratiu.

En el termini improrrogable de dos dies següents a la recepció de la notificació de la resolució de la Comissió i posant de manifest l'expedient, el jutjat donarà pasllat de la resolució de la Comissió al representant legal de l'Administració, al del Ministeri Fiscal i als titulars dels drets i les llibertats afectats o a la persona

que aquests designen com a representant perquè puguen efectuar alegacions escrites per termini com a cinc dies.

Si de les alegacions escrites efectuades resultaren nous fets de transcendència per a la resolució del jutge, atesa l'importància del assumpte, podrà acordar la celebració d'una vista oral o, en cas contrari, si de les alegacions escrites efectuades no resultaren nous fets de transcendència per a la resolució del jutge resoldrà en el termini improrrogable de dos dies mitjançant acte. La decisió que s'adopti únicament podrà autoritzar o denegar l'execució de la mesura.

Article 122 ter. Procediment d'autorització judicial de conformitat d'una decisió de la Comissió Europea en matèria de transferència internacional de dades

1. El procediment per a obtenir l'autorització judicial a què es refereix la disposició addicional cinquena de la Llei orgànica de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals s'inicia amb la sol·licitud de l'autoritat de protecció de dades dirigida al tribunal competent perquè es pronuncie sobre la conformitat d'una decisió de la Comissió Europea en matèria de transferència internacional de dades amb el dret de la Unió Europea. La sol·licitud s'ha d'acompanyar d'una còpia de l'expedient que estiga pendent de resolució davant de l'autoritat de protecció de dades.

2. Són parts en el procediment, a més de l'autoritat de protecció de dades, els qui ho siguin en el procediment tramitat davant d'aquesta i, en tot cas, la Comissió Europea.

3. L'acord d'admissió o inadmissió a tràmit del procediment ha de confirmar, modificar o al·largar la suspensió del procediment per una possible vulneració de la normativa de protecció de dades tramitat davant de l'autoritat de protecció de dades, del qual deriva aquest procediment d'autorització judicial.

4. Admesa a tràmit la sol·licitud, el tribunal competent ho ha de notificar a l'autoritat de protecció de dades a fi que ho traslladi als qui intervinguen en el procediment tramitat davant seu perquè s'hi personen en el termini de tres dies. Igualment, s'ha de traslladar a la Comissió Europea al mateix efecte.

5. Conclou el termini que esmenta la lletra anterior, s'ha de traslladar la sol·licitud d'autorització a les parts personades a fi que en el termini de deu dies aleguen el que consideren procedent, i poden sol·licitar en aquest moment la prèvia de les proves que consideren necessàries.

6. Transcorregut el període de prova, si alguna de les parts ho ha sol·licitat i l'òrgan jurisdiccional ho considera pertinent, s'ha de dur a terme una vista. El tribunal pot decidir l'abast de les qüestions sobre les quals les parts han de centrar les seues alegacions en aquesta vista.

7. Finalitzats els tràmits que esmenten els tres apartats anteriors, el tribunal competent ha d'adoptar en el termini de deu dies una d'aquestes decisions:

a) Si considera que la decisió de la Comissió Europea és conforme al dret de la Unió Europea, ha de dictar una sentència que ho declare així i ha de denegar l'autorització sol·licitada.

b) En cas que considere que la decisió és contrària al dret de la Unió Europea, ha de dictar una interlocutòria de plantejament d'una qüestió prejudicial de validesa d'aquesta decisió davant del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, en els termes de l'article 267 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

L'autorització omís es pot concedir si la decisió de la Comissió Europea qüestionada és declarada invàlida pel Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

8. El règim de recursos és el que preveu aquesta llei.

Article 122 quater. Autorització ratificació judicial de les mesures que les autoritats sanitàries consideren urgents i necessàries per a la salut pública i impliquen limitació restrictiva de drets fonamentals

En la tramitació de les autoritzacions o les ratificacions a què es refereixen els articles 8.6, paràgraf segon, 10.8 i 11.1 i d'aquesta llei, hi ha de ser part el Ministeri Fiscal. Aquesta tramitació ha de tindre sempre caràcter preferent i hauria de resoldre's amb una interlocutòria en un termini màxim de tres dies naturals.

CAPÍTOL II

Qüestió de legalitat

Article 123

1. El jutge o el tribunal ha de plantejar, mitjançant una interlocutòria, la qüestió de legalitat que preveu l'article 27.1 dins dels cinc dies següents al dia en què conste a les actuacions la fermesa de la sentència. La qüestió s'ha de cenyir exclusivament al precepte o els preceptes reglamentaris la declaració de legalitat dels quals haja servit de base per a l'estimació de la demanda. Contra la interlocutòria de plantejament no es pot presentar cap recurs.

2. En aquesta interlocutòria s'ha d'acordar citar les parts perquè en el termini de quinze dies, puguin compareixer i formular al·legacions davant del tribunal competent per a decidir sobre la qüestió. Transcorregut aquest termini, no s'admet la compareixença.

Article 124

1. Plantejada la qüestió, el secretari judicial ha de remetre urgentment, juntament amb la certificació de la interlocutòria de plantejament, una còpia testimoniada de les actuacions principals i de l'expedient administratiu.

2. Igualment ha de acordar la publicació de la interlocutòria de plantejament de la qüestió en el mateix diari oficial en què haja sigut publicada la disposició qüestionada.

Article 125

1. A l'escrit de compareixença i alegacions es pot adjuntar la documentació que s'estime oportuna per a enjudiciar la legalitat de la disposició qüestionada.

2. Finalitzat el termini de compareixença i alegacions, el secretari judicial ha de declarar conclou el procediment. La sentència s'ha de dictar dins del termini dels deu dies següents a la declaració esmentada. No obstant això, el tribunal pot rebutjar, en tribut d'admissió mitjançant una interlocutòria i sense necessitat d'audiència de les parts, la qüestió d'ilegalitat quan hi falten les condicions processals.

3. El termini per a dictar sentència queda interromput si, per a proveir millor, el tribunal acorda reclamar l'expedient d'elaboració de la disposició qüestionada o practicar alguna prova d'ofici. En aquests casos el secretari judicial ha de acordar escoltar les parts pel termini com a cinc dies sobre l'expedient o el resultat de la prova.

Article 126

1. La sentència ha de estimar o desestimar parcialment o totalment la qüestió llevat que falte algun requisit processal inesmorable; en aquest cas, s'ha de declarar inadmissible.

2. A la qüestió d'ilegalitat, s'ha d'aplicar el que disposen per al recurs directe contra disposicions generals els articles 33.3, 66, 70, 71.1.a, 71.2, 72.2 i 73. També s'han de publicar les sentències fermes que desestimen la qüestió.

3. Una vegada ferma la sentència que resolga la qüestió d'ilegalitat, el secretari judicial s'ha de comunicar al jutge o tribunal que la va plantejar.

4. Quan la qüestió d'ilegalitat tinga una transcendència especial per al desenvolupament d'altres procediments, ha de ser objecte de tramitació preferent.

5. La sentència que resolga la qüestió d'ilegalitat no afecta la situació jurídica concreta derivada de la sentència dictada pel jutge o el tribunal que l'ha plantejada.

CAPÍTOL III

Procediment en els casos de suspensió administrativa pròpia d'acords

Article 127

1. En els casos en què d'acord amb les lleis, la suspensió administrativa d'actes o acords de corporacions o entitats públiques haja d'inducir seguida de la impugnació el trasllat d'aquells actes o acords davant de la jurisdicció contenciosa administrativa, s'ha de procedir d'acord amb el que disposa aquest precepte.

2. En el termini de deu dies a comptar de l'endemà de la data en què s'ha dictat l'acte de suspensió que establisca la llei, s'ha d'interposar el recurs contenciós administratiu mitjançant un escrit fonamentat, o s'ha de traslladar directament l'acord suspès a l'òrgan jurisdiccional, segons siga procedent, al qual s'ha d'adjuntar la còpia de l'acte esmentat de suspensió.

3. Una vegada interposat el recurs o traslladat l'acord suspès, el secretari judicial ha de requerir la corporació o entitat que l'ha dictat perquè en el termini de deu dies remeta l'expedient administratiu, al·legue el que estime convenient en defensa d'aquell i notifique a tots els que tinguen interès legítim en el seu manteniment o anul·lació l'existència del procediment, als efectes de la seua compareixença davant de l'òrgan jurisdiccional en el termini de deu dies.

4. Rebut l'expedient administratiu, el secretari judicial ho ha de posar de manifest juntament amb les actuacions als que hagen comparegut en el procediment, i els ha de convocar per a la celebració de la vista, que ha de tindre lloc com a mínim al cap de deu dies que s'ha posat de manifest l'expedient.

5. L'òrgan jurisdiccional pot substituir motivadament el tràmit de vista pel d'al·legacions escrites, que s'ha de presentar en el termini començat dels deu dies següents a la notificació de la interlocutòria en què així s'acorde. També pot obrir un període de prova, per a proveir millor, per un termini no superior a quinze dies.

6. Quan ha tingut lloc la vista o s'han deduït les al·legacions a què es refereixen els apartats anteriors, s'ha de dictar sentència per la qual s'anul·le o confirme l'acte o l'acord objecte del recurs, i disposar el que siga procedent quant a la suspensió.

CAPÍTOL IV

Procediment per a la garantia de la unitat de mercat

Article 127 bis

1. Quan la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència considere que una disposició, acte, actuació, inactivitat o via de fet procedent de qualsevol administració pública siga contrària a la llibertat d'establiment o de circulació en els termes que preveu la Llei 19/2013, de garantia de la unitat de mercat, pot presentar el recurs contenciós administratiu que regula aquest capítol.

2. El termini per a interposar el recurs contenciós administratiu per a la garantia de la unitat de mercat és de dos mesos de conformitat amb el que preveuen els apartats de l'1 al 3 de l'article 46. Quan el recurs s'interposa a sol·licitud d'un operador econòmic el termini de dos mesos es compta des de la presentació de la sol·licitud davant de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència.

Article 127 ter

1. El mateix dia de la interposició del recurs per la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència en garantia de la unitat de mercat o l'endemà el secretari judicial ha de requerir amb caràcter urgent l'òrgan administratiu corresponent, i acompanyar una còpia de l'escrit d'interposició perquè en el termini màxim de cinc dies a comptar de la recepció del requeriment remeta l'expedient acompanyat dels informes i les dades que se sol·liciten en el recurs, amb advertència del que estableix l'article 48.

2. La falta d'enviament de l'expedient administratiu dins del termini que preveu l'apartat anterior no suspèn el curs de les actuacions.

3. El secretari judicial ha de posar de manifest al recurrent l'expedient i altres actuacions perquè en el termini improrrogable de deu dies pugui formalitzar la demanda i acompanyar els documents oportuns. Si l'expedient administratiu es rep una vegada formalitzada la demanda, s'ha de concedir un termini addicional d'actes i alegacions a les parts.

4. Formalitzada la demanda, el secretari judicial s'ha de traslladar a les parts demandades perquè en vista de l'expedient, presenten contestació en el termini com a improrrogable de deu dies i adjunten els documents que consideren oportuns.

5. Evacuat el termini de contestació l'òrgan jurisdiccional ha de decidir sobre la recepció de la prova, d'acord amb les normes generals que estableix

aquesta llei, i sense perjudici del que disposa l'article 57. El període de pràctica de prova no ha de ser en cap cas superior a vint dies.

6. Concluses les actuacions, l'òrgan jurisdiccional ha de dictar sentència en el termini de cinc dies. La sentència ha d'estimar el recurs quan la disposició de l'actuació de l'acte incideix en qualsevol infracció de l'ordenament jurídic que afecte la llibertat d'establiment o de circulació inclosa la desviació de poder.

De conformitat amb el que disposa l'article 71, la sentència que estime el recurs implica la correcció de la conducta infractora, així com el rescabament dels danys i perjudicis, inclús el lucre cessant, que aquesta conducta haja causat.

L'òrgan jurisdiccional pot convocar les parts a una compareixença amb la finalitat de dictar la seua sentència de viva veu, exposar verbalment els raonaments en què sostinga la seua decisió i resoldre sobre els motius que fonamenten el recurs i l'oposició i pronunciar la sentència, d'acord amb el que disposen els articles del 68 al 71.

La no compareixença de totes o alguna de les parts no impedeix el dictat de la sentència de viva veu.

Pel que fa a la gravació de la compareixença i a la seua documentació s'han aplicables les disposicions que conté l'article 63.

En cas que la sentència s'haja dictat de forma oral, el secretari judicial ha d'expedir una certificació que reculla tots els pronunciaments d'aquesta, amb indicació expressa de la seua fermesa i de l'actuació administrativa a què es refereix. Aquesta certificació s'ha d'expedir en el termini màxim de cinc dies i s'ha de notificar a les parts.

La certificació anterior s'ha de registrar i incorporar al llibre de sentències de l'òrgan judicial. El suport videogràfic de la compareixença ha de quedar unit al procediment.

7. Durant la tramitació del procediment, pot sol·licitar la seua intervenció com a part recurrent, qualsevol operador econòmic que tinga interès directe en l'anul·lació de l'acte, l'actuació o la disposició impugnada i no haja recorregut de manera independent.

La sol·licitud de l'operador s'ha de resoldre per mitjà d'una interlocutòria, amb l'audiència prèvia de les parts personades, en el termini com a cinc dies.

Admesa la intervenció no es retrotrauen les actuacions, però l'intervinent és considerat part en el procés a tots els efectes i pot defensar les pretensions formulades o les que el mateix intervinent formule, si té oportunitat processal per a fer-ho.

L'intervinent pot utilitzar els recursos que siguin procedents contra les resolucions que considere perjudicials per al seu interès, encara que les consenta la

Comissió Nacional dels Mercats i la Competència o les altres parts personades.

8. La Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional ha d'acordar l'acumulació de l'incident per la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència de qualsevol procediment que, iniciat per un operador econòmic davant d'aquest o un altre òrgan jurisdiccional, s'obreix davant de la mateixa disposició o actuació i es funde en la vulneració de la llibertat d'establiment o de circulació de confor - mitat amb el que preveu aquesta llei.

9. A tots els efectes, la tramitació d'aquests recursos tindrà caràcter preferent.

10. El procediment per a la garantia de la unitat de mercat, en allò que no disposa aquest capítol, es regeix per les normes generals d'aquesta llei.

Article 127 quater

1. La Comissió Nacional dels Mercats i la Competència pot sol·licitar en el seu escrit d'interposició la suspensió de la disposició o la resolució impugnats, així com qualsevol altra mesura cautelar que assegure l'efectivitat de la sentència. La sol·licitud d'aquesta suspensió haurà de tenir caràcter excepcional i només serà sol·licitada en cas d'entendre que és imprescindible per l'especial rellevància del supòsit per a la llibertat d'establiment i circulació.

2. Sol·licitada la suspensió de la disposició o la resolució impugnats, aquesta es tramitarà en la forma prevista en el capítol II del títol VI, una vegada admès el recurs i sense exigència de fiançament dels possibles perjudicis de qualsevol naturalesa que pogueren derivar-se. L'Administració actuadora de la qual s'haja recorregut podrà sol·licitar l'aliment de la suspensió durant el termini de tres mesos des de la seua adopció sempre que acredite que del seu manteniment poguera seguir-se una pertorbació greu dels interessos generals o de tercer que el tribunal ponderarà en forma circumstanciada.

3. La sol·licitud de qualsevol altra mesura cautelar s'ha de tramitar en la forma que preveu el capítol II del títol VI.

CAPÍTOL V

Procediment per a la declaració judicial d'extinció de partits polítics

Article 127 quinques

1. El procediment per a la declaració judicial d'extinció d'un partit polític es regeix pel que disposa l'article 78, amb les especialitats següents:

a) En la demanda, s'ha d'especificar en quin o quins dels motius que recull l'article 12 bis.1 de la Llei orgànica 6/2002, de 27 de juny, de partits polítics, es fonamenta la petició de declaració judicial d'extinció.

b) El termini de dos mesos per a presentar la demanda s'ha de comptar a partir de l'endemà del venciment del termini que assenyala l'article 12 bis.2 de la mateixa llei.

c) Quan la sentència declare l'extinció del partit, s'ha de notificar al registre perquè aquest cancel·le la inscripció.

2. El Ministeri Fiscal té part del procés.

TÍTOL VI

Disposicions comunes als títols IV i V

CAPÍTOL I

Terminis

Article 128

1. Els terminis són improrrogables, i una vegada transcorreguts, el secretari judicial corresponent ha de considerar caducat el dret i perdut el tribit que s'haja deixat d'utilitzar. No obstant això, si s'ha demanat l'escrit que siga procedent, i produeix els seus efectes legals, si es presenta el dia en què es notifique la resolució, llevat que es tracte de terminis per a preparar o interposar recursos.

2. Durant el mes d'agost no corre el termini per a interposar el recurs contenciós administratiu ni cap altre termini dels que preveu aquesta llei excepte per al procediment per a la protecció dels drets fonamentals en què el mes d'agost té caràcter d'habitual.

3. En casos d'urgència, o quan les circumstàncies del cas ho facen necessari, les parts poden sol·licitar a l'òrgan jurisdiccional que habilite els dies inhòstils en el procediment per a la protecció dels drets fonamentals o en l'incident de suspensió o d'adopció d'altres mesures cautelars. El jutge o el tribunal ha d'escollir les altres parts i resoldre per interlocutiva en el termini de tres dies, i acordar-ne en tot cas l'habilitació quan la denegació pugua causar perjudicis irreversibles.

CAPÍTOL II

Mesures cautelars

Article 129

1. Les persones interessades poden sol·licitar en qualsevol estat del procés l'adopció de totes les mesures que assegurin l'efectivitat de la sentència.

2. Si s'impugna una disposició general, i se sol·licita la suspensió de la vigència dels preceptes impugnats, la petició s'ha de fer en l'escrit d'interposició en el de demanda.

Article 130

1. Amb l'avaluació prèvia circumstanciada de tots els interessos en conflicte, la mesura cautelar es pot acordar únicament quan l'execució de l'acte o l'aplicació de la disposició puguin fer perdre la finalitat legítima en el recurs.

2. La mesura cautelar es pot denegar quan se'n pugui derivar una pertorbació greu dels interessos generals o de tercers que el jutge o el tribunal ha de ponderar en forma circumstanciada.

Article 131

L'incident cautelar s'ha de substanciar en una peça separada, amb l'audiència de la part contrària, que ha d'ordenar el secretari judicial per un termini que no pot excedir els deu dies, i que s'ha de resoldre mitjançant una interlocutòria dins els cinc dies següents. Si l'administració demandada encara no ha comparegut, l'audiència s'ha d'entendre amb l'organ autor de l'activitat impugnada.

Article 132

1. Les mesures cautelars regeixen fins que es dicte sentència ferma que pose fi al procediment en què s'han acordat, o fins que aquest procediment finalitzi per qualsevol de les causes que preveu aquesta llei. No obstant això, poden ser modificades o revocades durant el curs del procediment si canvien les circumstàncies en virtut de les quals s'han adoptat.

2. No es poden modificar ni revocar les mesures cautelars per raons dels diferents avanços que es vagin fent durant el procés respecte de l'anàlisi de les qüestions formals o de fons que configuren el debat, ni tampoc per raons de la modificació dels criteris de valoració que el jutge o el tribunal haja aplicat als fets en decidir l'incident cautelar.

Article 133

1. Quan de la mesura cautelar es puguin derivar perjudicis de qualsevol naturalesa, es poden acordar les mesures adequades per a evitar o paliar aquests perjudicis. També es pot exigir la presentació de caució o de garantia suficient per a respondre'n.

2. La caució o la garantia es pot constituir en qualsevol de les formes admeses en dret. La mesura cautelar acordada no s'ha de portar a efecte fins que

la caució o la garantia estiga constituïda i acreditada en les actuacions judicials, o fins que conste el compliment de les mesures acordades per a evitar o paliar els perjudicis a què es refereix l'apartat precedent.

3. Una vegada alçada la mesura per sentència o per qualsevol altra causa, l'administració o la persona que pretenga tindre dret a indemnització dels danys patits, pot sol·licitar-la davant del mateix òrgan jurisdiccional pel tràmit dels incidents, dins de l'any següent a la data de l'ajustament. Si no es formula la sol·licitud dins del termini esmentat, s'ha renunciat o no se n'acredita el dret, la garantia constituïda s'ha de cancel·lar.

Article 134

1. La interlocutòria que acorde la mesura s'ha de comunicar a l'òrgan administratiu corresponent, el qual ha de disposar-ne el compliment immediat, per a la qual cosa és aplicable el que disposa el capítol IV del títol IV, llevat de l'article 104.2.

2. La suspensió de la vigència de disposicions de caràcter general ha de ser publicada d'acord amb el que disposa l'article 107.2. El mateix s'ha d'observar quan la suspensió es referisca a un acte administratiu que afecte una pluralitat indeterminada de persones.

Article 135

1. Quan els interessats al·leguen la concurrència de circumstàncies d'urgència especial en el cas, el jutge o tribunal, sense escoltar la part contrària, en el termini de dos dies pot mitjançant una interlocutòria:

a) Apreciar les circumstàncies d'urgència especial i adoptar o denegar la mesura, de conformitat amb l'article 130. Contra aquesta interlocutòria no es pot presentar cap recurs. En la mateixa resolució l'òrgan judicial ha de donar audiència a la part contrària perquè en el termini de tres dies al·legue el que considere escaient o hagi de convocar les parts a una compareixença que s'ha de celebrar dins dels tres dies següents a l'adopció de la mesura. Rebudes les al·legacions o transcorregut el termini, si s'escau, o hagi celebrada la compareixença, el jutge o tribunal ha de dictar una interlocutòria sobre l'ajustament, manteniment o modificació de la mesura adoptada, la qual és susceptible de recurs d'acord amb les regles generals.

Pel que fa a l'enregistrament de la compareixença a la seua documentació hi són aplicables les disposicions que conté l'article 63.

b) No apreciar les circumstàncies d'urgència especial i ordenar la tramitació

de l'incident cautelar d'acord amb l'article 131, durant la qual els interessats no poden sol·licitar novament cap mesura a l'empara d'aquest article.

2. En els supòsits que tinguin relació amb actuacions de l'administració en matèria d'estrangeria, asil polític i condició de refugiat que impliquen retorn i l'efectat siga un menor d'edat, l'òrgan jurisdiccional ha d'escoltar el Ministeri Fiscal amb caràcter previ a dictar la interlocutiva a la qual fa referència l'apartat primer d'aquest article.

Article 136

1. En els supòsits dels articles 29 i 30, s'ha d'adoptar la mesura cautelar excepte si s'aprecia de manera evident que no es donen les situacions que preveuen els articles esmentats o que la mesura ocasioni una pertorbació greu dels interessos generals o de tercers, que el jutge ha de ponderar de manera circumstanciada.

2. En els supòsits de l'apartat anterior, les mesures també es poden sol·licitar abans de la interposició del recurs, i s'ha de tramitar d'acord amb el que disposa l'article precedent. En aquest cas l'interessat ha de demanar-ne la ratificació en interposar el recurs, cosa que s'ha de fer inexcusablement en el termini de deu dies a comptar de la notificació de l'adopció de les mesures cautelars. En els tres dies següents, el secretari judicial ha de convocar la compareixença a què fa referència l'article anterior.

Si no s'interposa el recurs, queden automàticament sense efecte les mesures acordades, i el sol·licitant ha d'indemnitzar pels danys i perjudicis que la mesura cautelar haja produït.

CAPÍTOL III

Incidents i invalidesa d'actes processals

Article 137

Totes les qüestions incidentals que se susciten en el procés s'han de substarnciar en una peça separada i sense suspendre el curs de les actuacions.

Article 138

1. Quan s'alega que algun dels actes de les parts no reuneix els requisits que estableix aquesta llei, la que es trobe en aquest supòsit pot esmenar el defecte o oposar el que considere pertinent dins dels deu dies següents de la notificació de l'escript que continga l'alegació.

2. Quan el jutjat o tribunal d'ofici aprecie l'existència d'un defecte que es pugui esmenar, el secretari judicial ha de dictar una diligència d'ordenació en què ho ressenye i atorgue el termini esmentat per a l'esmena, amb suspensió si s'escau, del que s'haja fixat per a dictar sentència.

3. Només quan el defecte no es pugui esmenar o no s'esmeni degudament dins del termini, es pot decidir el recurs fonamentat en aquest defecte.

CAPÍTOL IV

Costes processals

Article 139

1. En primera o única instància, l'òrgan jurisdiccional, en dictar sentència o en resoldre per interlocutòria els recursos o els incidents que es promogin davant seu, ha d'imposar les costes a la part que haja vist rebutjades totes les seues pretensions, llevat que aprecie, i així ho raone, que el cas presentava seriosos dubtes de fet o de dret.

En els supòsits d'estimació o desestimació parcial de les pretensions, cada part ha d'abonar les costes causades a la seua instància i les comunes per meitat, llevat que l'òrgan jurisdiccional, raonant-ho degudament, les impose a una d'aquestes per haver sostingut la seua acció o haver interposat el recurs amb mala fe o temeritat.

2. En els recursos s'imposen les costes al recurrent si es desestima totalment el recurs, llevat que l'òrgan jurisdiccional, raonant-ho degudament, aprecie la concurrència de circumstàncies que en justifiquen la no imposició.

3. En el recurs de cassació les costes s'imposen de conformitat amb el que preveu l'article 93.4.

4. La imposició de les costes pot ser a la totalitat, a una part o fins a una xifra màxima.

5. Per a l'exacció de les costes imposades a particulars, l'administració creditora ha d'utilitzar el procediment de constrenyiment, a falta de pagament voluntari.

6. En cap cas no es poden imposar les costes al Ministeri Fiscal.

7. Les costes causades en les interlocutòries s'han regulades i taxades segons el que disposa la Llei d'enjudiciament civil.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera *Territoris històrics i Comissió Arbitral del País Basc*

1. A la Comunitat Autònoma del País Basc, la referència de l'apartat 2 de l'article 1 d'aquesta llei inclou les diputacions forals i l'administració institucional que en depèn. Així mateix, la referència de l'apartat 3, lletra a, de l'article 1 inclou els actes i les disposicions en matèria de personal i gestió patrimonial subjectes al dret públic adoptats pels òrgans competents de les juntes generals dels territoris històrics.

2. No correspon a la jurisdicció contenciosa administrativa el coneixement de les decisions o resolucions dictades per la Comissió Arbitral a què es refereix l'article 39 de l'Estatut d'Autonomia del País Basc.

Disposició addicional segona *Actualització de quanties*

El Govern queda autoritzat per a actualitzar cada cinc anys les quanties assenyalades en aquesta llei, amb l'informe previ del Consell General del Poder Judicial i del Consell d'Estat.

Disposició addicional tercera *Registre de sentències*

1. Les sales contencioses administratives dels tribunals superiors de justícia, de l'Audiència Nacional i del Tribunal Suprem han de remetre al Consell General del Poder Judicial, dins dels deu dies següents a la seua signatura, el testimoni de les sentències dictades en els processos dels quals coneguen.

2. El Consell General del Poder Judicial ha de constituir, amb les sentències esmentades, un registre les certificacions del qual han de donar fe de tota mena de processos.

Disposició addicional quarta *Recursos contra determinats actes, resolucions i disposicions*

Seran recurribles:

1. Els actes administratius no susceptibles de recurs ordinari dictats pel Banc d'Espanya i les resolucions del Ministre d'Economia i Hisenda que resol-

guen recursos ordinaris contra actes dictats pel Banc d'Espanya, així com les disposicions dictades per l'entitat esmentada, directament, en única instància, davant de la Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional de conformitat amb el que es disposa en la Llei 13/1994, d'12 de juny, d'autonomia del Banc d'Espanya.

2. Els actes administratius no susceptibles de recurs ordinaris dictats per la Comissió Nacional del Mercat de Valors i les resolucions del Ministre d'Economia i Hisenda que resolguen recursos ordinaris contra actes dictats per la Comissió Nacional del Mercat de Valors, així com les disposicions dictades per l'entitat esmentada, directament, en única instància, davant de la Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional.

3. Les resolucions i els actes del president i del Consell de la Comissió Nacional de la Competència, directament, en única instància, davant de la Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional.

4. Les resolucions de la Junta Arbitral regulada per la Llei orgànica 3/1996, de 27 de desembre, de modificació parcial de la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes, directament, en única instància, davant de la Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional.

5. Els actes i les disposicions dictats per l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, el Consell de Transparència i Bon Govern, el Consell Econòmic i Social, l'Institut Cervantes, el Consell de Seguretat Nuclear, el Consell d'Universitats, l'Autoritat Independent de Protecció de l'Informant, A.A.I. i la Secció Segona de la Comissió de Propietat Intel·lectual, directament, davant de la Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional.

6. Les resolucions del Ministre d'Economia i Competitivitat que resolguen recursos d'impugnació contra actes dictats per l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes, així com les resolucions de caràcter normatiu dictades per l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes directament, en única instància, davant de la Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional.

7. Les resolucions del Consell Gestor del Fons de suport a la solvència d'empreses estratègiques directament, en única instància, davant de la Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional.

Disposició addicional cinquena **Modificació del text refós de la Llei de procediment laboral**

L'article 3 del text refós de la Llei de procediment laboral, aprovat pel Reial

decret legislatiu 2/1995, de 7 d'abril, queda redactat de la manera següent:

1. Els òrgans jurisdiccional de l'ordre social no coneixen:

a) De la tutela dels drets de llibertat sindical i del dret a vaga relativa als funcionaris públics i al personal al qual es refereix l'article 1.3. a del text refundit de la Llei de l'Estatut dels Treballadors.

b) De les resolucions dictades per la Tresoreria General de la Seguretat Social en matèria de gestió recaptadora o, si s'escau, per les entitats gestores en el supòsit de quotes de recaptació conjunta, així com de les relatives a les actes de liquidació i de fracció.

c) De les pretensions que versen sobre la impugnació de les disposicions generals i dels actes de les administracions públiques subjectes al dret administratiu en matèria laboral, llevat dels que s'esmenten en l'apartat següent.

2. Els òrgans jurisdiccional de l'ordre social coneixen de les pretensions sobre:

a) Les resolucions administratives relatives a la imposició de qualsevol sanció per tota mena d'infraaccions d'ordre social, amb les excepcions previstes en la lletra b de l'apartat 1 d'aquest article.

b) Les resolucions administratives relatives a regulació d'ocupació i actuació administrativa en matèria de trasllats col·lectius.

3. En el termini de nou mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, el Govern ha de trametre a les Corts Generals un projecte de llei per a incorporar a la Llei de procediment laboral les modalitats i les especialitats processals corresponents als supòsits de l'interior número 2. Aquesta llei ha de determinar la data d'entrada en vigor de l'atribució a la jurisdicció de l'ordre social de les matèries compreses en el número 2 d'aquest article.

Disposició addicional sisena

Modificació del text articulat de la Llei de bases sobre el procediment econòmic administratiu

1. L'article 40 del text articulat de la Llei de bases 39/1980, de 5 de juliol, sobre el procediment econòmic administratiu, aprovat pel Reial decret legislatiu 2795/1980, de 12 de desembre, queda redactat de la manera següent:

1. Les resolucions del ministre d'Economia i Hisenda i del Tribunal Econòmic Administratiu Central es poden recórrer per la via contenciosa administrativa davant de l'Audiència Nacional, llevat de les resolucions dictades pel Tribunal Econòmic Administratiu Central en matèria de tributs cedits, que es poden recórrer davant del Tribunal Superior de Justícia competent.

2. Les resolucions dictades pels tribunals econòmics administratius regionals i locals que posen fi a la via econòmica administrativa es poden recórrer davant del Tribunal Superior de Justícia competent.¹⁷²

Disposició addicional setena

Els jutjats i tribunals de l'ordre contenciós administratiu també coneixen de les qüestions que es promouen entre la societat estatal Correos y Telégrafos, S.A., i els treballadors d'aquesta que conserven la condició de funcionaris i hi presten serveis, en els mateixos termes en què coneixen les qüestions que es plantegen entre els organismes públics i el seu personal funcionari, atenent la naturalesa específica d'aquesta relació.¹⁷³

Disposició addicional huitena **Referències al recurs de súplica**

Les referències en l'articulat d'aquesta llei al recurs de súplica s'entenen fetes al recurs de reposició.¹⁷⁴

Disposició addicional novena ***Incidència de les competències de la Unió Europea en el procés contenciós administratiu tributari***

1. D'acord amb el que es disposa en l'article 1 d'aquesta llei, quan el recurs contenciós administratiu tinga per objecte un acte administratiu que, relatiu a un deute duaner, estiga vinculat a una decisió adoptada per les institucions de la Unió Europea, la revisió no podrà estendre's al contingut d'aquesta decisió.¹⁷⁵

Si no és procedent anul·lar l'acte administratiu contra el qual s'ha recorregut sobre la base de la resta d'alegacions del demandant, en el cas que la normativa de la Unió Europea faci dependre la no contracció posteriori, la condonació o la devolució del deute duaner d'una decisió de la Comissió Europea, i l'acte objecte de recurs s'haja dictat sense sotmetre aquesta qüestió a la Comissió, l'òrgan jurisdiccional haurà de pronunciar-se sobre si, d'acord amb el que es disposa en la normativa de la Unió Europea, és procedent aquest sotmetiment. Si l'òrgan jurisdiccional entén que aquest sotmetiment és procedent, suspendrà el procediment i instarà l'administració tributària perquè sotmeti l'assumpte a la Comissió en el termini màxim de dos mesos.¹⁷⁶

2. Quan l'acte relatiu a la liquidació d'un deute duaner objecte de recurs s'haja sotmès a una decisió de les institucions de la Unió Europea que haja de pronunciar-se sobre la no contracció posteriori, la devolució o la condonació d'aquest deute, se suspendirà el curs de les actuacions des que aquesta circumstància es pose en coneixement de l'òrgan jurisdiccional i fins que la resolució adoptada per aquestes institucions siga ferma.

Igualment, serà procedent suspendre el curs de les actuacions, exclusivament respecte dels elements de l'obligació tributària que siguen objecte del procediment amistós des que s'inicie el procediment amistós en matèria d'imposició directa a què es refereix la disposició addicional primera del text refós de la Llei de l'impost sobre la renda de no residents, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2004, de 5 de març fins que finalitze aquest procediment amistós.

En els procediments tramitats a l'empara del Conveni 90/436/CEE i en els casos en què l'existència de sancions excloga l'accedir a la fase arbitral del procediment amistós, el que s'estableix en el paràgraf anterior no serà aplicable quan s'haja interposat qualsevol recurs en via contenciosa administrativa contra les sancions.

Disposició addicional desena ***Delictes contra la hisenda pública***

De conformitat amb el que disposa l'article 3.1 d'aquesta llei, no correspon a l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu conèixer de les pretensions que es dedueixen respecte de les actuacions tributàries vinculades a delictes contra la hisenda pública que es dicten a l'empara del títol VI de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, excepte el que preveuen els articles 256 i 258.3 d'aquesta.

Una vegada iniciat el procés penal corresponent per delictes contra la hisenda pública, tampoc correspon a l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu conèixer de les pretensions que es dedueixen respecte de les mesures cautelars adoptades a l'empara de l'article 81 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Disposició transitiva primera

Afers de la competència dels jutjats contenciosos administratius

1. Els processos pendents davant de les sales contencioses administratives dels tribunals superiors de justícia la competència dels quals corresponga, conformement a aquesta llei, als jutjats contenciosos administratius, es continuen tramitant davant d'aquestes sales fins a la seua conclusió.

2. Mentre no entren en funcionament els jutjats contenciosos administratius, les sales contencioses administratives dels tribunals superiors de justícia exerceixen competència per a conèixer dels processos que, d'acord amb aquesta llei, s'hagen atribuïts als jutjats. En aquests casos, el règim de recursos i el que estableix aquesta llei per a les sentències dictades en segona instància per les sales contencioses administratives dels tribunals superiors de justícia.

Disposició transitiva segona

Procediment ordinari

1. Els recursos contenciosos administratius interposats abans que entre en vigor aquesta llei es continuen substanciant d'acord amb les normes que registren en la data en què s'inicien.

2. No obstant això, quan el termini per a dictar sentència en aquests processos s'haja iniciat després de l'entrada en vigor d'aquesta llei, en la sentència s'ha de fer aplicació del que disposa la secció 2a del capítol I del títol IV. Si s'ha d'aplicar un precepte que implique innovació s'ha d'atorgar a les parts un termini com a extraordinari de deu dies per a escoltar-les.

3. També s'han aplicables les regles de la secció 2a del capítol I del títol IV a tots els recursos contenciosos administratius en què no s'haja dictat sentència quan entre en vigor aquesta llei.

Disposició transitiva tercera

Recursos de cassació

1. El règim dels diferents recursos de cassació que regula aquesta llei és plenament aplicable a les resolucions de les sales contencioses administratives de l'Audiència Nacional i dels tribunals superiors de justícia que es dicten després que haja entrat en vigor, i també és aplicable a les resolucions de data anterior

si en entrar en vigor no han transcorregut els terminis que estableix la normativa precedent per a preparar o interposar el recurs de cassació que siga precedent. En aquest cas, el termini per a preparar o interposar el recurs de cassació que correspon d'acord amb aquesta llei es compta des de la data en què aquesta entre en vigor.

2. Els recursos de cassació preparats abans de l'entrada en vigor d'aquesta llei es regeixen per la legislació anterior.

Disposició transitiva quarta

Execució de sentències

L'execució de les sentències fermes dictades després de l'entrada en vigor d'aquesta llei s'ha de dur a terme segons el que disposa aquesta llei. Les sentències dictades abans l'execució total de les quals no conste en actuacions judicials s'han d'executar en allò que estiga pendent d'acord amb aquesta llei.

Disposició transitiva cinquena

Procediment especial per a la protecció dels drets fonamentals de la persona

Els recursos interposats en matèria de protecció dels drets fonamentals de la persona abans de l'entrada en vigor d'aquesta llei es continuen substanciant per les normes que regien en la data en què es van iniciar.

Disposició transitiva sisena

Qüestió de legalitat

La qüestió de legalitat només es pot plantejar en tots els procediments la sentència dels quals adquireixi fermesa des de l'entrada en vigor d'aquesta llei.

Disposició transitiva setena

Procediment especial en matèria de suspensió administrativa d'actes

El règim del procediment especial en els casos de suspensió administrativa d'actes regulat en l'article 127 és aplicable a les impugnacions i als trasllats d'actes suspesos que tinguin lloc després que haja entrat en vigor, encara que aquests actes s'hagen dictat abans d'aquesta data.

Disposició transitòria huitena **Mesures cautelars**

En els procediments pendents a l'entrada en vigor d'aquesta llei es poden sol·licitar i acordar les mesures cautelars que preveu el capítol II del títol VI.

Disposició transitòria novena **Costes processals**

El règim de costes processals que estableix aquesta llei és aplicable als processos i als recursos que s'inicien o promouen després que entre en vigor.

DISPOSICIONS DEROGATIVES

Disposició derogatòria primera **Clausula general de derogació**

Queden derogades totes les normes del mateix rang o d'un rang inferior en tot el que s'oposen a aquesta llei.

Disposició derogatòria segona **Derogació de normes**

Queden derogades les disposicions següents:

- a)** La Llei reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa de 27 de desembre de 1956.
- b)** Els articles 114 i 249 de la Llei 118/1973, de 12 de gener, text refet de la Llei de reforma i desenvolupament agrari.
- c)** Els articles 6, 7, 8, 9 i 10 de la Llei 62/1978, de 26 de desembre, de protecció jurisdiccional dels drets fonamentals de la persona.
- d)** L'apartat 3 de l'article 110 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera ***Supletorietat de la Llei de judiciament civil***

En tot el que no preveu aquesta llei, regeix com a supletoria la Llei de judiciament civil.

Disposició final segona ***Desplegament de la llei***

S'autoritza el Govern per a dictar totes les disposicions d'aplicació i desplegament d'aquesta llei que siguin necessàries. En concret, en el termini d'un any a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta llei, el Govern, a proposta del Consell General del Poder Judicial, ha de regular l'organització i el règim d'accés al Registre que preveu la disposició addicional tercera. Alhora, el Govern ha de laborar els programes necessaris per a la instauració dels litigants unipersonals contenciosos administratius en el període comprès entre el 1998 i el 2000, i correspondre al Consell General del Poder Judicial i al Ministeri de Justícia o, si s'escau, a l'òrgan competent de la comunitat autònoma el desplegament i l'execució dins de l'àmbit de les competències respectives.

Disposició final tercera ***Entrada en vigor***

Aquesta llei entra en vigor cinc mesos després d'haver sigut publicada en el **Boletí Oficial del Estado**, sens perjudici del que estableix la disposició addicional cinquena.

